ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 59 (15.149). Lwów, czwartek 16. marca 1939. Rok LX.
Ч. 59 (15.149). Львів, четвер 16. березня 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатська Україна боронить своїх кордонів

ДЕМАРШ НІМЕЧЧИНИ В БУДАПЕШТІ.

Телефоном від власного кореспондента.

Прага 14. III. год. 23.45.

Те, що вчора я вам подав, знайшло повне вияснення в подіях нинішнього дня. Словаччина проголосила самостійність, піддаючися під німецький протекторат. Подробиці того вже знаєте з радіових вісток. У Карпатській Україні прийшло нині до спроби перевороту ґен. Прхалі, який почав із військом наступ на Січову Гостинницю і на казарми Карпатської Січі. У вуличному бою було 14 вбитих і 30 ранених по обох сторонах. У висліді військо відступило. Одночасно к. 12. год. вполудне почали наступ на територію Карпатської України мадярські війська, займаючи від сторони Мукачева село Підгоряни та 8 інших сіл. Коротко пізніше в год. 13-ій мадярський уряд вислав Карпатоукраїнському урядові в Хусті й чеському урядові у Празі ультимат. Незалежно від того мадярські війська наступали дальше і нині в 10-ій вечором заатакували Чинадієво в напрямі на Сваляву. Свалява не зайнята. Як причину подають офіціяльно напад чеських жандармів і граничної сторожі на мадярську територію. На вістку про наступ мадярів населення масово зривається до оборони, головно в Мармарощині і на Верховині, де зголошується спонтанно до військової служби.

ПРЕМІЄР О. ВОЛОШИН НА ПЕРШУ ВІСТКУ ПРО ПЕРЕСТУПЛЕННЯ КОРДОНУ МАДЯРСКИМИ ЧАСТИНАМИ ЗВЕРНУВСЯ ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ ІЗ ПРОТЕСТОМ. ОДНОЧАСНО ЗІБРАЛАСЯ В ХУСТІ УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА. ВОНА СКЛИКАЛА ЩЕ НИНІ, В ГОД. 4. ПОПОЛУДНІ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ, ЯКИЙ НЕГАЙНО ПРОГОЛОСИВ САМОСТІЙНІСТЬ КАРПАТЬКОЇ УКРАЇНИ, ПОДІБНО ЯК СЛОВАЧЧИНА І ЗВЕРНУВСЯ ДО КАНЦЛЄРА ГІТЛЕРА З ПРОХАННЯМ ПРО НІМЕЦЬКИЙ ПРОТЕКТОРАТ НАД КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ.

Канцелярія українських міністрів у Празі, яка з огляду на цього факту виконує вже нині функції карпатоукраїнського посольства, получилася негайно з міністром Ревеєм у Відні та на приказ премієра Волошина розіслала всім чужинецьким посольствам, акредитованим у Празі письмо такого змісту:

„ВАША ЕКСЦЕЛЄНЦІЄ! ЯК ПОВНОВЛАСНИЙ ЗАСТУПНИК КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ МАЮ ЧЕСТЬ ПЕРЕСЛАТИ ВАШІЙ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ ТАКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ: З УАГИ НА ТЕ, ЩО ВНАСЛІДОК ПРОГОЛОШЕННЯ ПОВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ СЛОВАЧЧИНИ РОЗПАЛАСЯ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛИКА, КАРПАТСЬКА УКРАЇНА, НА ЗАСАДАХ МІНХЕНСЬКОГО РІШЕННЯ ПРО ПРАВО САМОВИЗНАЧЕННЯ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА НА ОСНОВІ РІШЕННЯ АРБІТРАЖУ У ВІДНІ, ЗГІДНО З ВОЛЕЮ НАРОДУ ПРОГОЛОШУЄ СВОЮ САМОСТІЙНІСТЬ І ПРОСИТЬ ВОЖДА НІМЕЦЬКОГО НАРОДУ ТА УРЯД НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ ПРИЙНЯТИ НЕЗАЛЕЖНУ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ ПІД СВОЮ ОПІКУ".

Підписаний із доручення премієра Карпатської України мін. Юлій Ревай в. р.

У Хусті створено новий уряд, якого склад ви вже знаєте. Він уже відповів на мадярську ноту. Уряд погоджується на деякі можливі до прийняття точки мадярського ультимату, але відкидає категорично домагання узброєння якихсь мадярських боївок та відкликання війська з Карпатської України. Це військо, сказано у відповіді, має у своєму складі більшість вояків українського походження, отже вже нині має характер українського війська. На чолі війська Карпатської України поставив уряд чеського генерала Сватека, який уже зголосив перехід на службу карпатоукраїнській державі. Генералові Сватекові підлягають також змобілізовані частини Карпатської Січі. Ґен. Прхаля, якого карпатоукраїнський уряд засуспендував і поставив під слідство, покористувався нагодою і втік до Румунії. Під теперішню пору (год. 11. вночі), як довідуюся телефонічно з Хусту, військо Карпатської України обсадило цілу лінію евентуальної оборони, але зберігає строгу невтральність супроти мадярів, які підсилюють свій фронт все новими військовими транспортами. У звязку з такою ситуацією, проголошено на цілій території Карпатської України стан облоги. Мін. військових справ Клочурак виїхав уже з Хусту на інспекцію загрожених відтинків.

Обурює незвичайно характеристичний факт, що словацька Глінкова Ґвардія пробувала вже заздалегідь обсадити Перечин, мотивуючи це тим, що мадяри і так вже заберуть Карпатську Україну. Глінкових Ґвардистів прогнали частини Карпатської Січі. Дальше характеристичним і ствердженим фактом є те, що словацька делеґація мала тайну зустріч із мадярським повновласником у Комарні. Про те, над чим вони радили, не відомо. Але є всяка імовірність, що були це справи дуже близькі Карпатській Україні.

Що торкається Німеччини, то німецький уряд з цілою певністю зробив демарш у Будапешті, домагаючися негайного стримання мадярського наступу на Карпатську Україну. Вістка про концентрацію німецьких військових частин на мадярській границі для евентуальних репресій потребує ще потвердження. Фактом є, що мадярський посол у Берліні звернувся знову до німецького уряду з новими пропозиціями та що в Берліні йдуть довгі розмови на тему Карпатської України. Всеж таки Німеччина офіціяльно у справі цієї країни ще не висказалася. Як досі стоять справи, є доволі підстав до песимізму, але все може в кожній хвилині змінитися. Міністр Ревай звертався вже кілька разів до німецького уряду за інтервенцією в обороні права на самовизначення.

Положення повинно виясннтися ще цієї ночі, себто зі закінченням речинця мадярського ультимату у 3. год. вночі. Тоді можуть зайти нові непередбачені випадки. Одно певне, що цієї ночі рішається мученицька доля Карпатської України.

У Празі величезне пригноблення і схвилювання. Все населення обурене на б. премієра Берана, який піддаючи підступним намовам словацького міністра Сідора, запустився був у такі заграничні комбінації, що вони мусіли спричинити саме таку інтервенцію Німеччини, яка проявилася самостійністю Словаччини і величезною загрозою самостійности Карпатської України. Ситуацію пробує рятувати президент д-р Гаха з міністром Хвальковським у Берліні. Вони оба просять німецький уряд і канцлера Гітлера, щоб узяв теж протекторат над Чехією. Як відповість канцлер Гітлер невідомо, а тимчасом німецька армія займає решту Моравії і вже обсадила Моравську Остраву, Фрідек і Містек, мабуть із тою наглядною метою, щоб зліквідувати оконечно всяку чесько-польську границю.

Роман Голіян.

Карпатська Україна проголосила незалежність.

ХУСТ, 15. III. Премієр Волошин виголосив у хустській радіовисильні в год. 7.15 вечером промову про подію історичної ваги:

„Дорогі браття і сестри, подаю вам до відома, що рішенням сойму Словаччини, яким проголошено її незалежність, змінилася також міжнародня ситуація Карпатської України, яка рішенням сойму має теж заявити себе незалежною державою. До того часу, поки сойм збереться, треба рішуче, щоб влада поробила відповідні заходи, щоб наша Карпатська Україна стала незалежною державою і про це повідомити всі сусідні держави з тим, що Карпатська Україна хоче з ними жити в найкращих сусідських взаєминах. До тієї пори установлено уряд в такім складі: премієр, мін. шкільництва і судівництва о. д-р А. ВОЛОШИН, мін. заграничних справ ЮЛІЙ РЕВАЙ, який нині перебуває в Німеччині і там заступає інтереси нашої молодої держави, міністр господарства і військових справ СТЕПАН КЛОЧУРАК, фінанси, комунікація і публичні праці д-р ЮЛІЙ БРЯЩАЙКО, здоровля і соціяльна опіка д-р МИКОЛА ДОЛИНАЙ, внутрішні справи радн. ЮРІЙ ПЕРЕВУЗНИК. Тим зроблено дуже важний крок для дальшої нашої будуччини, яким вірю, що є забезпечена можливість дальшої еволюції до кращого завтра. З Богом до кращої будуччини.

—o—

Німецька армія займає цілу Чехію й Мораву.

ПРАГА, 15. III. ВСІ ЧЕСЬКІ РАДІОВИСИЛЬНІ ПОДАЛИ СЬОГОДНІ РАНО В 4. ГОД. КОМУНІКАТ ЧЕСЬКОГО ҐЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ТА НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ НА ТЕЛЕҐРАФІЧНЕ ДОРУЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ГАХИ ТАКОГО ЗМІСТУ:

МІНІСТЕРСТВО НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ ПОДАЄ ДО ВІДОМА ВСІМ ВІЙСЬКОВИМ КОМАНДАМ, ЩО СЬОГОДНІ В 6. ГОД. РАНО ПОЧНЕ НІМЕЦЬКА АРМІЯ, СУХОПУТНЯ Й ЛЕТУНСЬКА ЗАЙМАТИ ЦІЛУ ТЕРИТОРІЮ ЧЕХІЇ ТА МОРАВІЇ. НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ НЕ ВІЛЬНО НІДЕ СТАВИТИ ОПОРУ. БО ЯКІНЕБУДЬ ІНЦИДЕНТИ БУДУТЬ БРУТАЛЬНО ЗДАВЛЕНІ. НЕ ВІЛЬНО ТЕЖ ПОЧИНАТИ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ОБОРОНИ. НІЯКІ ВІЙСЬКОВІ, НІ ЦИВІЛЬНІ ЛІТАКИ НЕ СМІЮТЬ ПОКИДАТИ ЛЕТОВИЩА. ЧЕСЬКІ ВІЙСЬКА БУДУТЬ РОЗБРОЄНІ. ВАЖНЕ МУСИТЬ БУТИ ВДЕРЖАНИЙ СПОКІЙ.

МІНІСТЕРСТВО КОМУНІКАЦІЇ ВИДАЛО ТЕЖ НАКАЗ СЛУЖБОВИКАМ ПОЧТ І ЗАЛІЗНИЦЬ ВИКОНУВАТИ ПРАВИЛЬНО СЛУЖБУ Й ПОВИНУВАТИСЯ БЕЗ СПРОТИВУ НІМЕЦЬКІЙ ВЛАДІ.

Nr. 59 (15.149).
Ч. 59 (15.149).

Lwów, czwartek 16. marca 1939.
Львів, четвер 16. березня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Rok LX.
Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Карпатська Україна боронить своїх кордонів

ДЕМАРШ НІМЕЧЧИНИ В БУДАПЕШТІ.

Телефоном від власного кореспондента.

Прага 14. III. год. 23.45.

Те, що вчора я вам подав, знайшло повне підтвердження в подіях нинішнього дня. Словаччина проголосила самостійність, піддаючися під німецький протекторат. Подробиці того вже знаєте з радіових вісток. У Карпатській Україні дійшло нині до спроби перевороту ген. Прхали, який почав із військом наступ на Січову Гору і на казарми Карпатської Січі. У вислідку бою було 14 вбитих і 30 ранених по обох сторонах. У висліді військо відступило. Одночасно к. 12. год. вполудне почали наступ на територію Карпатської України мадярські війська, займаючи від сторони Мукачева село [illegible] та 8 інших сіл. Коротко пізніше в год. 13-ій мадярський уряд вислав Карпатоукраїнському урядові в Хусті й чеському урядові у Празі ультимат. Незалежно від того мадярські війська наступали дальше і нині в 10-ій вечора заатакували Чинадієво в напрямі на Сваляву. Свалява не зайнята. Як причину подано офіціяльно напад чеських жандармів і граничної сторожі на мадярську територію. На вістку про наступ мадярів населення масово зголошується до оборони, головно в Мармарощині і на Верховині, де зголошується спонтанно до військової служби.

ПРЕМІЄР О. ВОЛОШИН НА ПЕРШУ ВІСТКУ ПРО ПЕРЕСТУПЛЕННЯ КОРДОНУ МАДЯРСЬКИМИ ЧАСТИНАМИ ЗВЕРНУВСЯ ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ ІЗ ПРОТЕСТОМ. ОДНОЧАСНО ЗІБРАЛАСЯ В ХУСТІ УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА. ВОНА СКЛИКАЛА ЩЕ НИНІ, В ГОД. 4. ПОПОЛУДНІ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ, ЯКИЙ НЕГАЙНО ПРОГОЛОСИВ САМОСТІЙНІСТЬ КАРПАТЬКОЇ УКРАЇНИ, ПОДІБНО ЯК СЛОВАЧЧИНА І ЗВЕРНУВСЯ ДО КАНЦЛЄРА ГІТЛЕРА З ПРОХАННЯМ ПРО НІМЕЦЬКИЙ ПРОТЕКТОРАТ НАД КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ.

Канцелярія українських міністрів у Празі, яка від того факту виконує вже нині функції карпатоукраїнського посольства, получилася негайно з міністром Реваєм у Відні та на приказ прем'єра Волошина розіслала всім чужинецьким посольствам, акредитованим у Празі письмо такого змісту:

ВАША ЕКСЦЕЛЕНЦІЄ! ЯК ПОВНОВЛАСНИЙ ЗАСТУПНИК КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ МАЮ ЧЕСТЬ ПЕРЕСЛАТИ ВАШІЙ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ ТАКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ: З УАГИ НА ТЕ, ЩО ВНАСЛІДОК ПРОГОЛОШЕННЯ ПОВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ СЛОВАЧЧИНИ РОЗПАЛАСЯ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛИКА, КАРПАТСЬКА УКРАЇНА, НА ЗАСАДАХ МІНХЕНСЬКОГО РІШЕННЯ ПРО ПРАВО САМОВИЗНАЧЕННЯ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА НА ОСНОВІ РІШЕННЯ АРБІТРАЖУ ВІДЕНСЬКОГО, ЗГІДНО З ВОЛЕЮ НАРОДУ ПРОГОЛОШУЄ СВОЮ САМОСТІЙНІСТЬ І ПРОСИТЬ ВОЖДЯ НІМЕЦЬКОГО НАРОДУ ТА НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ ПРИЙНЯТИ НЕЗАЛЕЖНУ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ ПІД СВОЮ ОПІКУ.

[illegible] з доручення прем'єра Карпатської України мін. Юлій Ревай в. р.

[illegible] створено новий уряд, якого склад [illegible]. Він уже відповів на мадярську [illegible] на деякі можливі до [illegible] мадярського ультимату, але відкидає категорично домагання узброєння якихсь мадярських боївок та відкликання війська з Карпатської України. Це військо, сказано у відповіді, має у своєму складі більшість вояків українського походження, отже вже нині має характер українського війська. На чолі війська Карпатської України поставив уряд чеського ґенерала Сватека, який уже зголосив перехід на службу карпатоукраїнській державі. Генералові Сватекові підлягають також змобілізовані частини Карпатської Січі. Ґен. Прхаля, якого карпатоукраїнський уряд засуспендував і поставив під слідство, покористувався нагодою і втік до Румунії. Під теперішню пору (год. 11. вночі), як довідуюся телефонічно з Хусту, військо Карпатської України обсадило цілу лінію евентуальної оборони, але зберігає строгу невтральність супроти мадярів, які підсилюють свій фронт все новими військовими транспортами. У звязку з такою ситуацією, проголошено на цілій території Карпатської України стан облоги. Мін. військових справ Клочурак виїхав уже з Хусту на інспекцію загрожених відтинків.

Обурює незвичайно характеристичний факт, що словацька Глінкова Ґвардія пробувала вже заздалегідь обсадити Перечин, мотивуючи це тим, що мадяри і так вже заберуть Карпатську Україну. Глінковых Ґвардистів прогнали частини Карпатської Січі. Дальше характеристичним і ствердженим фактом є те, що словацька делеґація мала тайну зустріч із мадярським повновласником у Комарні. Про те, над чим вони радили, не відомо. Але є всяка імовірність, що були це справи дуже близькі Карпатській Україні.

Що торкається Німеччини, то німецький уряд з цілою певністю зробив демарш у Будапешті, домагаючися негайного стримання мадярського наступу на Карпатську Україну. Вістка про концентрацію німецьких військових частин на мадярській границі для евентуальних репресій потребує ще потвердження. Фактом є, що мадярський посол у Берліні звернувся знову до німецького уряду з новими пропозиціями та що в Берліні йдуть довгі розмови на тему Карпатської України. Всеж таки Німеччина офіціяльно у справі цієї країни ще не висказалася. Як досі стоять справи, є доволі підстав до песимізму, але все може в кожній хвилині змінитися. Міністр Ревай звертався вже кілька разів до німецького уряду за інтервенцією в обороні права на самовизначення.

Положення повинно вияснитися ще цієї ночі, себто зі закінченням речинця мадярського ультимату у 3. год. вночі. Тоді можуть зайти нові непередбачені випадки. Одно певне, що цієї ночі рішається мученицька доля Карпатської України.

У Празі величезне пригноблення і схвилювання. Все населення обурене на б. прем'єра Берана, який піддаючи підступним намовам словацького міністра Сідора, запустився був у такі заграничні комбінації, що вони мусіли спричинити саме таку інтервенцію Німеччини, яка нині проявляєся самостійністю Словаччини і величезною загрозою самостійности Карпатської України. Ситуацію пробує рятувати президент д-р Гаха з міністром Хвальковським у Берліні. Вони оба просять німецький уряд і канцлера Гітлера, щоб узяв теж протекторат над Чехією. Як відповість канцлер Гітлер невідомо, а тимчасом німецька армія займає решту Моравії і вже обсадила Моравську Остраву, Фрідек і Містек, мабуть із тою наглядною метою, щоб зліквідувати оконечно всяку чесько-польську границю.

Роман Голіян.

Карпатська Україна проголосила незалежність.

ХУСТ, 15. III. Премієр Волошин виголосив у хустській радіовисильні в год. 7.15 вечером промову про подію історичної ваги:

„Дорогі браття і сестри, подаю вам до відома, що рішенням сойму Словаччини, яким проголошено її незалежність, змінилася також міжнародня ситуація Карпатської України, яка рішенням сойму має теж заявити себе незалежною державою. До того часу, поки сойм збереться, треба рішуче, щоб влада поробила відповідні заходи, щоб наша Карпатська Україна стала незалежною державою і про це повідомити всі сусідні держави з тим, що Карпатська Україна хоче з ними жити в найкращих сусідських взаєминах. До тієї пори установлено уряд в такім складі: премієр, мін. шкільництва і судівництва о. д-р А. ВОЛОШИН, мін. заграничних справ ЮЛІЙ РЕВАЙ, який нині перебуває в Німеччині і там заступає інтереси нашої молодої держави, міністер господарства і військових справ СТЕПАН КЛОЧУРАК, фінанси, комунікація і публичні праці д-р ЮЛІЙ БРЯЩАЙКО, здоровля і соціяльна опіка д-р МИКОЛА ДОЛИНАЙ, внутрішні справиради. ЮРІЙ ПЕРЕВУЗНИК. Тим зроблено дуже важний крок для дальшої нашої будуччини, яким вірю, що є забезпечена можливість дальшої еволюції до кращого завтра. З Богом до кращої будуччини.

—o—

Німецька армія займає цілу Чехію й Мораву.

ПРАГА, 15. III. ВСІ ЧЕСЬКІ РАДІОВИСИЛЬНІ ПОДАЛИ СЬОГОДНІ РАНО В 4. ГОД. КОМУНІКАТ ЧЕСЬКОГО ҐЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ТА НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ НА ТЕЛЕГРАФІЧНЕ ДОРУЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ГАХИ ТАКОГО ЗМІСТУ:

МІНІСТЕРСТВО НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ ПОДАЄ ДО ВІДОМА ВСІМ ВІЙСЬКОВИМ КОМАНДАМ, ЩО СЬОГОДНІ В 6. ГОД. РАНО ПОЧНЕ НІМЕЦЬКА АРМІЯ, СУХОПУТНЯ Й ЛЕТУНСЬКА ЗАЙМАТИ ЦІЛУ ТЕРИТОРІЮ ЧЕХІЇ ТА МОРАВІЇ. НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ НЕ ВІЛЬНО НІДЕ СТАВИТИ ОПОРУ. БО ЯКІНЕБУДЬ ІНЦИДЕНТИ БУДУТЬ БРУТАЛЬНО ЗДАВЛЕНІ. НЕ ВІЛЬНО ТЕЖ ПОЧИНАТИ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ОБОРОНИ. НІЯКІ ВІЙСЬКОВІ, НІ ЦИВІЛЬНІ ЛІТАКИ НЕ СМІЮТЬ ПОКИДАТИ ЛЕТОВИЩА. ЧЕСЬКІ ВІЙСЬКА БУДУТЬ РОЗБРОЄНІ. ВАЖНЕ МУСИТЬ БУТИ ВДЕРЖАНИЙ СПОКІЙ.

МІНІСТЕРСТВО КОМУНІКАЦІЇ ВИДАЛО ТЕЖ НАКАЗ СЛУЖБОВИКАМ ПОЧТ І ЗАЛІЗНИЦЬ ВИКОНУВАТИ ПРАВИЛЬНО СЛУЖБУ Й ПОВИНУВАТИСЯ БЕЗ СПРОТИВУ НІМЕЦЬКІЙ ВЛАДІ.

ПРЕСОВА ВІЙНА І ШВАЙЦАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 8. березня 1939.

Перед війною говорилось, що преса є сьомою великою потугою в Европі. Війна зруйнувала дві потуги — Росію і Австро-Угорщину, большевизм зруйнував третю — пресу, що при своєму великому значінні в поодиноких державах мала силу політичної зброї. Московський уряд позбавив пресу двох прикмет, що робили її чинником загально-европейської опінії — правдомовности і незалежности, і зробив її звичайним знаряддям урядової пропаганди.

Безпосередні шкідливі впливи на европейську, головно на західно-европейську пресу, здобув московський уряд, що ввійшов до Ліги Націй, коли то не лише поодинокі журналісти, а навіть і поважні часописи не соромилися за добру платню йти на послуги московського імперіялізму в Европі. Загальній систематичній пропаганді веденій большевиками урядово, не могли досить успішно протидіяти розсіяні голоси у пресі демократичних країв, куди таки докочувався гріш і брав на свої послуги поодиноких журналістів.

У спеціяльно тяжкому становищі опинились чужинецькі кореспонденти, які в Совітах не мали права свобідної критики того, що там бачили. Вони рискували, що скажуть їм покинути край, коли напишуть щось шкідливе для його внутрішньої чи закордонної політики.

І тепер уже в різних державах витворився такий стан, що кореспонденти ворожих органів преси взагалі не дістають звичайно дозволу на вїзд. На видалення журналістів противна сторона відповідає такими самими репресіями. При таких умовинах прибирає праця пресових кореспондентів часом досить своєрідний характер. У спеціяльно тяжких умовинах опинилася швайцарська преса, через геополітичне становище країни поміж трьома великодержавами та через те, що має в себе відламки кількох націй. Цей ріжнонаціональний склад держави примушує її вдержувати політичні форми і засади справжньої демократії, наскрізь відмінні від тих, які панують у „великих демократіях", отже оминати по змозі примусові заходи супроти преси. Уникнути їх цілком супроти большевикофільської і „соціялістичної" преси розуміється не далося, женевський „Журналь де Насіон", як відомо, припинено, кілька інших денників дістало в останнім часі осторогу. Ці розсудливі заходи швайцарського уряду все ж не охоронили цілком заступників швайцарської преси в сусідніх державах. Три швайцарські журналісти, кореспонденти „Нойе Цюріхер Цайтунг", Роберт Годель, „Газет де Лозан", Поль Жонтізан і „Газет де Тессен", Жі Педраціні, дістали цими днями від італійського уряду наказ у найкоротшому часі покинути Рим. Видалення трьох журналістів з Риму наробило досить галасу в пресі, про що старалися, розуміється, особливо противники Італії, себто прихильники Москви. Тон надали самі „Ізвестія", що найбільше повинні б мовчати, пишучи в числі з 26. II. ...: „Мусоліні продовжує чистку чужинецької преси в Римі, видаляючи одного по одній ... французьких журналістів, які не хочуть ...

Трудна година Карпатської України.

КАРПАТО-УКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ ТА ЙОГО ПРАВНО-ДЕРЖАВНА ДЕКЛЯРАЦІЯ.

Львів, 14. березня 1939.

Ще вчора писали ми про імператив національної рації карпатської вітки українського народу тривати при державній федерації з чехами та словаками. Вже сьогодні не істнує та федерація, як державний твір, і разом із її розвалом станув перед нашими закарпатськими земляками інший імператив: проголосити повну самостійність. Ще вчора і в Хусті та поза Хустом раділи українці, що на 21-го березня „остаточно" назначене відкриття першого сойму Карпатської України. Згода скликати сойм — це (поруч із згодою затвердити буджет) була одною з точок останнього компромісу між Прагою та Хустом. Сьогодні не істнує вже компроміс, який завалився під ударом нестримних подій, а карпато-український сойм зібрався без нічийого дозволу. І тому не треба соймові ніякої декорації ані формальних актів, опертих на чеській конституції, ані театральних привітів.

Важко нам тут, у редакційній домівці львівського щоденника, де з хаосу суперечних радієвих вісток та власних закордонних телефонатів треба виловлювати зерна правди й відкидати полову тенденційних спліток, — важко нам вжитися в настрій карпато-українських послів та всю нинішню атмосферу Хусту і тієї його салі, на якій вирішують і завтра в середу 15-го березня в 2 год. попол. мають далі вирішувати не тільки правно-державний характер Карпатської України, але й усю її долю. Але без огляду на те, яка дальша доля стріне ту карпатську частину української землі та що судилося пережити її 1-му соймові й її першим послам, вважаємо своїм обовязком зареєструвати факт відкриття і нарад карпато-українського сойму, як події, що вже ввійшла в історію українського народу, відкіля ніщо вже її не вимаже. І вважаємо своїм обовязком вшанувати ту історичну подію цими окремими рядками.

•

Після припинення діяльности Української Національної Ради, що тимчасово виконувала в ЗУНР функції народнього представництва, яке так і не встигло повстати з загальних виборів, та після скреґітливого кінця Центральної Ради і кількадневого Трудового Конґресу на Наддніпрянській Україні — зібралась оце в Хусті перша виборна репрезентація всього населення країни, перша законодатна установа, на якій залунав український національний гимн. І тому значіння дати 14—15. III. 1939 має далеко ширше значіння, як лиш події, що торкається Карпатської України. Бо вона найтісніше звязана з історією українського парляментаризму без огляду на терен та з історією українських змагань, щоб українські народні маси мали через своїх виборних заступників безпосередній вплив на долю землі, на якій вони споконвіку живуть.

До парадоксів історії належить, що після катастрофи східньої та західньої української державности ті змагання здобули собі успіх та не неждане завершення найперше саме на тому клаптику української етнічної території, яка щодо політичної зорґанізованости та культурно-господарського розвитку стояла з усіх інших українських земель на найнижчім ступні, так, що в усіх інших своїх українських земляків втішалася не тільки гордовитою назвою „Срібної Землі", але й сумовитим окресленням „зраненого брата".

Режім, що його українське Закарпаття зазнавало перед війною, не був єдиний і винятковий: адже і за Збручем на другий день після виповідження війни не було ніодної народньої школи з українською мовою навчання та ніодного українського часопису, не кажучи вже про будьяку леґальну українську політичну організацію. І в Галичині культурне відродження розпочалося щойно від „Русалки Дністрової", виданої у... Будапешті (яка іронія долі!), та від „весни народів", що прийшла 11 літ пізніше. А проте на Наддніпрянщині все були живі українські національно-політичні традиції, такі, що їх не було на українському заході.

У Галичині такої історичної традиції не було, бо вона вірвалася ще у 1340-му році, та й інші політичні й географічні (навіть топографічні) умовини виробювали іншу вдачу, що відбилось і на характері народу та на багатстві народньої словесности тут і там. Зате — хоч у Наддніпрянській Україні національно-культурне відродження розпочалось „Енеїдою" Котляревського вже 1798, хоч цілий гурт письменників полтавської та харківської „школи" попередив появу „Кобзаря" та й Кирило-Методоївське Братство повстало і загинуло ще в першій половині XIX ст., проте в Галичині безупинна еволюційна політична боротьба від 1848 до 1918 року дала широкому галицькому громадянству і народнім масам той політичний вишкіл, що його не мали — на превеликий жаль — маси наддніпрянські. У Карпатській Україні не було ніодного ні другого: трудно було навязувати історичні традиції до тих прастарих часів, коли між мадярськими та галицько-володимирськими володарями панували добрі відносини, оперті на династично-родинних звязках або до часів Коріятовичів: люта панщина вбила теж сентимент до тих старих українських родів, які колись мали на Закарпатті свої маєтки. І політична освіта не мала коли нарости, коли здвиг у 1848-му році мусів уже двацять літ пізніше заломитись з уведенням дуалізму в австро-угорській монархії. І саме тому те карпато-українське чудо, що прийшло в останніх місяцях, так хвилювало, захоплювало й фасцинувало всіх українських земляків у світі. Саме тому так спочутливо і так радісно-прихильно ставимось усі ми, „старші" українські брати, до того нашого „молодшого" брата, який стомилевими кроками здоганяє все те, що не з власної вини загаяв у ділянці національно-політичної та культурно-господарської орґанізації.

Відкриття 1-го карпато-українського сойму мало завершити боротьбу закарпатських українців за автономний устрій, що його застерегли собі у плебісциті 19. XI. 1918 року закарпатські еміґранти в Америці (Скрентоні) та який був складовою частиною рішення трьох Народніх Рад з 8. V. 1919. Ця боротьба велась буквально від першого дня проголошення „Генерального Статуту для Підкарпатської Руси". Нині, вже подекуди з історичної перспективи, треба з найбільшим признанням, з подивом висловлюватися про гарт, зручність і вмілість карпато-українських провідників, які вели цю боротьбу з чеським централізмом, з москвофільством, з мадяронством, з усіми митарствами й інтриґами та просто з насиллям.

Чудо, яке сталось у Карпатській Україні, не було чудом для тих, що бодай сяк-так знають всесвітню історію, зокрема історію національних рухів. Для всіх них — стихійний зріст національної свідомости карпатських українців та їхне захоплення здобутками і виглядами молодої державности — це щось цілком природне, цілком ясне, таке, що мусіло прийти, що не могло не прийти. Хто приглядався стотисячній маніфестації українських мас на вулицях Києва у квітні 1918 року, морю жовто-блакитних прапорів та транспарентів і слухав патріотичних окликів у тому — здавалось би — вже більш обмоскаленому українському місті, осередками чорносотенної преси та орґанізацій, той тоді так само мусів уважати [illegible] дом те явище, яке стільки разів в історії [illegible] повторялось: які омнінні всі надії і теорії, [illegible] можна перетопити нарід в огні чужого режиму і чужої культури та відібрати йому те ірраціональне „щось", що свідомо чи підсвідомо століттями буде дрімати у народній гущі, недоступній для ніякого чужинецького ока, — [illegible] потім буквально за ніч, за дні і тижні ставає в усій своїй величі, яскравовидний всьому широкому світові! І якщо потім навіть знову відвертається карта історії і настають знову важкі для нації дні, проте вона вже нацією бути не перестає і з нації в етнос назад не переміняється.

•

„У трудну годину народилася воля України" — звучали слова IV-го Універсалу, які проголошували державну суверенність Наддніпрянщини. Якесь історичне фатум каже і закарпатській „Срібній Землі" повторяти ті слова. І з острахом вслухуються в них усі українці. Невже знову має повторитися тодішня трагедія наддніпрянської самостійности — тепер на карпатоукраїнських землях?! Як знаємо, обставини примусили були Центральну Раду проголосити IV Універсал, без якого Українська Народня Республика була б опинилася предметом торгу між московсько - большевицьким та німецьким партнером у Бересті, без права виступати у власному імені. Оперлася державна самостійність Наддніпрянщини на німецькому союзникові, але не змогла зберегти себе. Сьогодні знову обставини — чеська впертість, [illegible] подій на Словаччині та ґеографічне положення — примусили деклярувати карпато-українську самостійність. І знову відразу покроплена кровою та відразу прийшлося звертатися з покликом до німецької держави за поміччю.

Коли пишемо ці рядки (по півночі з вівтірка на середу) — не знаємо, що принесе ранок: як мине ніч, в якій назначений термін мадярського ультимату. Не знаємо, чи згаданий вгорі завтрішній термін другого засідання карпато-українського сойму буде збережений, чи може карпато-українському соймові судилась доля Трудового Конґресу, який радив серед гуку гармат, що грали недалеко столиці. [illegible] знаємо одно: українські національні почування, які зберегались у гурті закарпатських інтеліґентів та в глибинах тамошньої народньої маси, були тією підвалиною, на якій будувався увесь здвиг молодої карпато-української державности. І той український патріотизм та свідомість своїх прав до рідної землі, які проявились у наших закарпатських земляків, [illegible] шаться вічні, стійкі, непереможні.

ПРЕСОВА ВІЙНА І ШВАЙЦАРСЬКА ДЕМОКРАТІЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 8. березня 1939.

Перед війною говорилось, що преса є сьомою великою потугою в Европі. Війна зруйнувала дві потуги — Росію і Австро-Угорщину, большевизм зруйнував третю — пресу, що при своєму великому значінні в поодиноких державах мала силу політичної зброї. Московський уряд позбавив пресу двох прикмет, що робили її чинником загально-европейської опінії — правдомовности і незалежности, і зробив її звичайним знаряддям урядової пропаґанди.

Безпосередні шкідливі впливи на европейську, головно на західно-европейську пресу, здобув московський уряд, що ввійшов до Ліги Націй, коли то не лише поодинокі журналісти, а навіть і поважні часописи не соромилися за добру платню йти на послуги московського імперіялізму в Европі. Загальній систематичній пропаґанді веденій большевиками урядово, не могли досить успішно протиділати розсіяні голоси у пресі демократичних країв, куди таки докочувався гріш і брав на свої послуги поодиноких журналістів.

У специяльно тяжкому становищі опинились чужинецькі кореспонденти, які в Совітах не мали права свобідної критики того, що там бачили. Вони рискували, що скажуть їм покинути край, коли напишуть щось шкідливе для його внутрішньої чи закордонної політики.

І тепер уже в ріжних державах витворився такий стан, що кореспонденти ворожих орґанів преси взагалі не дістають звичайно дозволу на віїзд. На видалення журналістів противна сторона відповідає такими самими репресіями. При таких умовинах прибирає праця [illegible] кореспондентів часом досить своєрідний характер. У спеціяльно тяжких умовинах [illegible] швайцарська преса, через ґеополітичне [illegible] вище країни поміж трьома великодержавами та через те, що має в себе відламки [illegible] націй. Цей ріжнонаціональний склад [illegible] примушує її вдержувати політичні форми і засади справжньої демократії, наскрізь [illegible] від тих, які панують у „великих демократіях" [illegible] отже оминати по змозі примусові [illegible] супроти преси. Уникнути їх цілком [illegible] большевикофільської і „соціялістичної" [illegible] розуміється не далося, женевський „Журналь де Насіон", як відомо, припинено, [illegible] ших денників дістало в останнім часі [illegible] Ці розсудливі заходи швайцарського [illegible] все ж не охоронили цілком заступників [illegible] царської преси в сусідніх державах. Три [illegible] царські журналісти, кореспонденти „Ноє [illegible] хер Цайтунг", Роберт Годель, „Ґазет де [illegible] зан", Поль Жонтізан і „Ґазет де Тессен" [illegible] Педраціні, дістали цими днями від італійсько- го уряду наказ у найкоротшому часі [illegible] Рим. Видалення трьох журналістів [illegible] наробило досить галасу в пресі, [illegible] старалися, розуміється, особливо [illegible] Італії, себто прихильники Москви. [illegible] дали самі „Ізвестія", що найбільше [illegible] винні б мовчати, пишучи в числі з 26. [illegible] „Мусоліні продовжує чистку чужинецьких [illegible] си в Римі, видаляючи одного по одному [illegible] французьких журналістів, які не хочуть [illegible]

тися душою і тілом фашизмові. Недавно він видалив з Італії відомого профашиста і антисеміта (!) Жерома Таро, члена Французької Академії. Дня 25. II. видалено головного співробітника „Реві де де Монд", реакціонера Рене Пінона..."

Далі „Ізвестія" палко „боронять" трьох згаданих вище журналістів і твердять, що Італія не хоче мати у своїх межах свідків того, що там робиться. Провокаційний тон органу московського уряду зраджує вже те, що він пише про „чистку" преси в Римі, яка відбувається лише в межах СССР. Не менш провокаційно є ставити на один рівень Рене Пінона, співробітника двомісячника „Прометей", який редагує професор Шульгин і Жерома Таро, що є тільки повістярем, а не політиком, доречі симпатиком жидів, а не антисемітом. Керманичі „Ізвестій" свідомі розуміється цілком того, що їх „оборона" кожному журналістові в Римі могла б лише пошкодити а це властиво і ціль московського уряду. Але „Ізвестія" очевидно помилились. Італійське міністерство закордонних справ повідомило швайцарську леґацію в Римі, що журналісти, яким загрожувало видалення, дістали дозвіл покищо лишатися й надалі в Римі. Римський уряд шанує очевидно щирі намагання бернського уряду утримувати добросусідські відносини і в царині преси. Всеж така свобода критики, яка існує досі серед европейських кореспондентів, є тільки мрією комуністичних журналістів.

М. Данько.

З польської преси.

Польська політика супроти німецької меншини.

Стаття п. Францішка Червіського у „Політиці" п. н. „Національна ревіндикація", яку ми свого часу зреферували, викликала статтю п. Станислава Чапліцького п. н. „За правильне відношення до німців", уміщену в тій самій „Політиці" (ч. 5 з 10-го березня ц. р.):

„Читаючи щоденну пресу з протинімецькою настановою — пише автор — маємо враження, що наші західні землі живуть під загрозою „Дранґ'у нах Остен", який з дня на день зростає. Німецька меншина знаменито зорґанізована і поправляє раз-у-раз осягнені в тій ділянці успіхи. Польські впливи відстають, німецькі ростуть. Іде якась поворотна хвиля ґерманізації. Польський нарід мусить боронитися всіми силами, бо загрожує йому визуття з землі, яку такими великими зусиллями збережено і на лоно батьківщини привернено."

Після такого вступу автор виказує, що це зайвий крик, бо: число німців у Польщі зменшується і тому, що багато їх виїздить до Німеччини і тому, що німецькі родини мають мало дітей; на західніх окраїнах Польщі, як виказує статистика, польський елемент замітно збільшується; під господарським оглядом німецький стан посідання теж не збільшується і то без якоїнебудь польської акції в тому напрямі. Бо хоч на західніх окраїнах можна на кожному кроці почути наклики: „Боронімся перед німцями!", то в дійсности ніхто про таку оборону й не думає і ніхто її не переводить, бо

„в який спосіб дослівно 90 поляків має боронитися перед 10-и німцями? Чи нема деякого переборщення у такому переціненні дияволських сил тих 10-и німців, що повинні радше тремтіти зі страху, як миші під мітлою? І полякам ані в голові та оборона. Людей, що радо балакають зі собою по німецьки, багато. Польських дітей, яких замучують німецькою наукою та конверсацією. Німецькі підприємства тішаться в найкраще польською клієнтелею. Та все-ж на вічах і в часописах говорять вічно про німецьку небезпеку й необхідність оборони.

„Те, що п. Червіський написав про Східню Галичину, покривається вповні з положенням на Заході. Люди, що хочуть віддеперувати свою політичну карієру чи навіть хочуть її зробити, сідають на вигідного коника польської ненависти до німців, закоріненої внаслідок панування хакати і чвалують до перемоги, яка є перемогою... німців і нікого іншого."

Автор твердить, що якщо німці справді організуються і наставлені до оборони, то це наслідок отого польського крику, що наклике до оборони проти них. А той польський крик — то вияв браку віри у власні сили, то вияв комплексу нижчости, що в практиці доходить до гротескових форм.

„Всі памятаємо справу того залізничника Винницького, якого буцімто викинули з вагону німецькі товариші за те, що протиставився привітові „Гайль, Гітлер!". Але мало хто знає, чим ця справа покінчилася. Заки переведено слідство відз Польщу охопило справжнє істеричне обурення. У Ґдині вже хотіли йти здобувати Данціґ. У практиці виявилося, що всіх заарештованих данціґських залізничників, яких подав Винницький, випустили, бо не можна було сконструувати проти них обвинувачення. Висновок: В атмосфері, спертій на комплексі нижчости, кожне обвинувачення, кожна мала бійка, в якій побили поляка, виростає до розмірів національного нещастя."

Як другий приклад автор наводить відомий факт з протипольським написом у Данціґу, що викликав нову хвилю польського обурення і студентських бійок. Дотого-ж — каже автор — невідомо, чи того не написав хтось у тій самій цілі, в якій роздували випадок Винницького.

„Чи в цілій Польщі нікому не може прийти до голови, що все-ж є чинники, і то дуже могутні, яким на нічому так дуже не залежить, як на тому, щоб пересварити Польщу з Німеччиною? Яким таним дотепом було для них зужити одну фотоґрафічну клішу і кусок крейди. Чи можна подумати, щоб деінде під сонцем можна було так дешево вести пропаґанду? Тільки у Польщі, використовуючи наш комплекс нижчости, можна у всіх вмовляти, що ми відстаємо у Східній Галичині, що мусимо боронитися на західніх окраїнах і мусимо відпирати данціґські провокації, хіба вже тільки воєнним походом, щоб змити кровю міліонів один напис крейдою на малій чорній табличці!!"

Автор твердить, що боротьбу з німцями, як і боротьбу з українцями, можна спертн тільки на одній площині: на викорчуванні з польських душ комплексу нижчости.

„Замість говорити боронімся чи борімся, треба впоювати почуття величі. І тоді німецькі фірми чи німецькі кооперативи не матимуть польських клієнтів, поляки не вчитимуться по німецьки, тільки німці по польськи і не буде тоді ані Винницьких ані таблиць з написом „Айнтріт ферботен". Така повинна бути роля оборонців. А коли вона інша, коли у практиці полягає на тому, щоб вислуговуватися польським ворогам, які мають на меті втягнути нас у боротьбу з Німеччиною, то її треба заборонити."

Тільки така політика супроти німецької меншини — на думку автора — може мати успіх. Така політика, яку ведуть досі, тільки скріплює німецький елемент та дає Данціґові привід глузувати собі з Польщі. Дотого-ж відповідною політикою у відношенні до німецької меншини в Польщі Польща може поправити — каже п. Чапліцький — положення польської меншини в Німеччині.

Крок уперед – два назад!...

РОЗЛАМ У ВУО ТА ПОДВИГИ П. ТИМОШЕНКА.

У польському тижневику „Волинь" з 26. м. м. (ч. 9) появився комунікат, надісланий туди президією волинської УПР. У тому комунікаті кажеться, що: 1) з днем 9. грудня 1938 посол **Степан Скрипник** не є вже членом УПР Волині, 2) з тим самим днем та волинська УПР зірвала політичний звязок і солідарність з послом С. Скрипником, 3) заява посла М. Бури з 15. II. 1939 про солідарність зі Скрипником торкалася тільки промови посла Скрипника з 3. грудня 1938. (Той самий комунікат принесло і „Волинське Слово").

Немов у доповненні тих вісток маємо у „Волинському Слові" з 9. березня 1939 комунікат про засідання волинської УПР, на якому реферував пос. М. Бура. На тому засіданні стверджено, що волинська УПР **„голосувала за буджетом без застережень"**. Крім того (читаємо у комунікаті) **„виключено зі складу Репрезентації посла Володимира Онуфрійчука."**

Дальше довідуємося, що голова волинської УПР сен. Тимошенко „звільнив" посла Скрипника зі становища голови окружного виділу ВУО в Дубні та секретаря виділу округи в Рівнім, і звільнив пос. Онуфрійчука зі становища заст. голови окружного виділу ВУО у Володимирі Вол.

Коли додамо до цього останнього промову п. Тимошенка, яка була точніською копією колишніх вірнопідданих заяв П. Певного, то будемо мати образ того розгардіяшу, що панує нині у ВУО та серед кількох волинських послів і сенаторів. Коли тільки один із них ударить у гідніший та політично розумніший тон — зараз другий тягне у зовсім іншу дудку. Сумне явище декаденції, до обговорення якого ще вернемось.

—o—

Новий спосіб допомоги Карпатській Україні.

(Від власного кореспондента в Канаді).

„Український Комітет допомоги Рідному Краєві" у Вінніпеґу, пров. Манітоба, випустив цими днях цікаву відозву до українського населення у Західній Канаді. Щоб справу допомоги Карпатській Україні зробити масовою, цей Комітет закликає всіх тих українських фармерів, що не мають покладних грошей, а повинні дати і свою жертву, зложити цю жертву в натурі. Тому Комітет рішив приймати замість грошей пшеницю, котру „опісля вишлемо як дарунок до Хусту **на першу вільну паску** для наших людей у Карпатській Україні". Чеський генеральний консуль у Монтреалі приобіцяв, що така посилка буде впущена чеською владою без мита. Відозва кінчиться закликом, щоб українські фармери давали щонайкраще зерно, як для себе, та не зволікали, бо „бажаним є, щоб пшениця була доставлена в Карпатську Україну завчасу, перед Великоднем".

Члени Комітету сподіються, що така збірка матиме великий успіх.

Г. Шумливий.

—o—

тися душою і тілом фашизмові. Недавно він видалив з Італії відомого профашиста і антисеміта (!) Жерома Таро, члена Французької Академії. Дня 25. II. видалено головного співробітника „Ревi де де Монд", реакціонера Рене Пінона..."

Далі „Ізвестія" палко „боронять" трьох згаданих вище журналістів і твердять, що Італія не хоче мати у своїх межах свідків того, що там робиться. Провокаційний тон органу московського уряду зраджує вже те, що він пише про „чистку" преси в Римі, яка відбувається лише в межах СССР. Не менш провокаційно є ставити на один рівень Рене Пінона, співробітника двомісячника „Прометей", який редагує професор Шульгин і Жерома Таро, що є тільки повістярем, а не політиком, доречі симпатиком жидів, а не антисемітом. Керманичі „Ізвестій" свідомі розуміється цілком того, що їх „оборона" кожному журналістові в Римі могла б лише пошкодити а це властиво і ціль московського уряду. Але „Ізвестія" очевидно помилились. Італійське міністерство закордонних справ повідомило швайцарську леґацію в Римі, що журналісти, яким загрожувало видалення, дістали дозвіл покищо лишатися й надалі в Римі. Римський уряд шанує очевидно щирі намагання бернського уряду утримувати добросусідські відносини і в царині преси. Всеж така свобода критики, яка існує досі серед европейських кореспондентів, є тільки мрією комуністичних журналістів.

М. Данько.

З польської преси.

Польська політика супроти німецької меншини.

Стаття п. Францішка Червіського у „Політиці" п. н. „Національна ревіндикація", яку ми свого часу зреферували, викликала статтю п. Станислава Чапліцького п. н. „За правильне відношення до німців", уміщену в тій самій „Політиці" (ч. 5 з 10-го березня ц. р.):

„Читаючи щоденну пресу з протинімецькою настановою — пише автор — маємо враження, що наші західні землі живуть під загрозою „Дранґ'у нах Остен", який з дня на день зростає. Німецька меншина знаменито зорґанізована і поправляє раз-у-раз осягнені в тій ділянці успіхи. Польські впливи відстають, німецькі ростуть. Іде якась поворотна хвиля ґерманізації. Польський нарід мусить боронитися всіми силами, бо загрожує йому визуття з землі, яку такими великими зусиллями збережено і на лоно батьківщини привернено."

Після такого вступу автор виказує, що це зайвий крик, бо: число німців у Польщі зменшується і тому, що багато їх виїздить до Німеччини і тому, що німецькі родини мають мало дітей; на західніх окраїнах Польщі, як виказує статистика, польський елемент замітно збільшується; під господарським оглядом німецький стан посідання теж не збільшується і то без якоїнебудь польської акції в тому напрямі. Бо хоч на західніх окраїнах можна на кожному кроці почути наклики: „Боронімся перед німцями!", то в дійсности ніхто про таку оборону й не думає і ніхто її не переводить, бо

„в який спосіб дослівно 90 поляків має боронитися перед 10-и німцями? Чи нема деякого переборщення у такому переціновуванні діявольських сил тих 10-и німців, що повинні радше тремтіти зі страху, як миші під мітлою? І полякам ані в голові та оборона. Людей, що радо балакають зі собою по німецьки, багато. Польських дітей, яких замучують німецькою наукою та конверсацією. Німецькі підприємства тішаться в найкраще польською клієнтелею. Та все-ж на вічах і в часописах говорять вічно про німецьку небезпеку й необхідність оборони.

„Те, що п. Червіський написав про Східню Галичину, покривається вповні з положенням на Заході. Люди, що хочуть відреперувати свою політичну карієру чи навіть хочуть її зробити, сідають на вигідного коника польської ненависти до німців, закоріненої внаслідок панування гакати і чвалують до перемоги, яка є перемогою... німців і нікого іншого."

Автор твердить, що якщо німці справді організуються і наставлені до оборони, то це наслідок отого польського крику, що накликує до оборони проти них. А той польський крик — то вияв браку віри у власні сили, то вияв комплексу нижчости, що в практиці доходить до гротескових форм.

„Всі пам'ятаємо справу того залізничника Винницького, якого буцімто викинули з вагону німецькі товариші за те, що протиставився привітові „Гайль, Гітлер!". Але мало хто знає, чим ця справа покінчилася. Заки переведено слідство ціла Польща охотно спожване істеричне обурення. У Ґдині вже хотіли йти здобувати Данціґ. У практиці виявилося, що всіх заарештованих данціґських залізничників, яких подав Винницький, випустили, бо не можна було сконструувати проти них обвинувачення. Висновок: В атмосфері, спертій на комплексі нижчости, кожне обвинувачення, кожна мала бійка, в якій побили поляка, виростає до розмірів національного нещастя."

Як другий приклад автор наводить відомий факт з протипольським написом у Данціґу, що викликав нову хвилю польського обурення і студентських бійок. Дотого-ж — каже автор — невідомо, чи того не написав хтось у тій самій цілі, в якій роздували випадок Винницького.

„Чи в цілій Польщі нікому не може прийти до голови, що все-ж є чинники, і то дуже могутні, яким на нічому так дуже не залежить, як на тому, щоб пересварити Польщу з Німеччиною? Яким таним дотепом було для них зужити одну фотоґрафічну клішу і кусок крейди. Чи можна подумати, щоб деінде під сонцем можна було так дешево вести пропаґанду? Тільки у Польщі, використовуючи наш комплекс нижчости, можна у всіх вмовляти, що ми відстаємо у Східній Галичині, що мусимо боронитися на західніх окраїнах і мусимо відпирати данціґські провокації, хіба вже тільки военним походом, щоб змити кровю міліонів один напис крейдою на малій чорній табличці!!"

Автор твердить, що боротьбу з німцями, як і боротьбу з українцями, можна сперти тільки на одній площині: на викорчуванні з польських душ комплексу нижчости.

„Замість говорити боронімся чи борімся, треба впоювати почуття величі. І тоді німецькі фірми чи німецькі кооперативи не матимуть польських клієнтів, поляки не вчитимуться по німецьки, тільки німці по польськи і не буде тоді ані Винницьких ані таблиць з написом „Айнтрiт ферботен". Така повинна бути роля оборонців. А коли вона інша, коли у практиці полягає на тому, щоб вислуговуватися польським ворогам, які мають на меті втягнути нас у боротьбу з Німеччиною, то її треба заборонити."

Тільки така політика супроти німецької меншини — на думку автора — може мати успіх. Така політика, яку ведуть досі, тільки скріплює німецький елемент та дає Данціґові привід глузувати собі з Польщі. Дотого-ж відповідною політикою у відношенні до німецької меншини в Польщі Польща може поправити — каже п. Чапліцький — положення польської меншини в Німеччині.

Крок уперед - два назад!...

РОЗЛАМ У ВУО ТА ПОДВИГИ П. ТИМОШЕНКА.

У польському тижневику „Волинь" з 26. м. м. (ч. 9) появився комунікат, надісланий туди президією волинської УПР. У тому комунікаті кажеться, що: 1) з днем 9. грудня 1938 посол **Степан Скрипник** не є вже членом УПР Волині, 2) з тим самим днем та волинська УПР зірвала політичний звязок і солідарність з послом С. Скрипником, 3) заява посла М. Бури з 15. II. 1939 про солідарність зі Скрипником торкалася тільки промови посла Скрипника з 3. грудня 1938. (Той самий комунікат принесло і „Волинське Слово").

Немов у доповненні тих вісток маємо у „Волинському Слові" з 9. березня 1939 комунікат про засідання волинської УПР, на якому реферував пос. М. Бура. На тому засіданні стверджено, що волинська УПР **„голосувала за буджетом без застережень"**. Крім того (читаємо у комунікаті) **„виключено зі складу Репрезентації посла Володимира Онуфрійчука."**

Дальше довідуємося, що голова волинської УПР сен. Тимошенко „звільнив" посла Скрипника зі становища голови окружного виділу ВУО в Дубні та секретаря виділу округи в Рівнім, і звільнив пос. Онуфрійчука зі становища заст. голови окружного виділу ВУО у Володимирі Вол.

Коли додамо до цього останнього промову п. Тимошенка, яка була точніською копією колишніх вірнопідданих заяв П. Певного, то будемо мати образ того розґардіяшу, що панує нині у ВУО та серед кількох волинських послів і сенаторів. Коли тільки один із них ударить у ґідніший та політично розумніший тон — зараз другий тягне у зовсім іншу дудку. Сумне явище декаденції, до обговорення якого ще вернемось.

—о—

Новий спосіб допомоги Карпатській Україні.

(Від власного кореспондента в Канаді).

„Український Комітет допомоги Рідному Краєві" у Вінніпеґу, пров. Манітоба, випустив на днях цікаву відозву до українського населення у Західній Канаді. Щоб справу допомоги Карпатській Україні зробити масовою, цей Комітет закликає всіх тих українських фармерів, що не мають покладних грошей, а повинні дати і свою жертву, зложити цю жертву в натурі. Тому Комітет рішив приймати замість грошей пшеницю, котру „опісля вишлемо як дарунок до Хусту **на першу вільну паску** для наших людей у Карпатській Україні". Чеський генеральний консуль у Монтреалі приобіцяв, що така посилка буде впущена чеською владою без мита. Відозва кінчиться закликом, щоб українські фармери давали щонайкраще зерно, як для себе, та не зволікали, бо „бажаним є, щоб пшениця була доставлена в Карпатську Україну завчасу, перед Великоднем".

Члени Комітету сподіються, що така збірка матиме великий успіх.

Г. Шумлив?й.

—о—

Німецькі голоси про творчість Ф. Яхимовича.

(З нагоди вистави у Відні).

Ми недавно подали більшу замітку з Відня, що у „Новій Галерії" 11. лютого відкрили виставу 14 віденських мистців XIX. віку, яку улаштувала д-р Віта Кінстлер, та де знаходяться 29 речей нашого мистця Федора Яхимовича, розміщених у двох салях.

Тепер маємо змогу, завдяки чемности п. гофрата Дольницького, подати кілька голосів віденської німецької критики про твори Яхимовича, зібрані на цій виставі з приватних галерій.

З 29 речей Яхимовича на виставі є 10 олійних малюнків, 16 акварель, 2 рисунки та 1 портрет на слоневій кости. Є тут жанрові малюнки, портрети, пейзажі.

„Вінер Цайтунг" у ч. 43. уміщує більшу рецензію на виставу пера Т. Штамба, де на початку подає біографічні відомости про мистця, його театральну діяльність і т. д.

Про автопортрет Яхимовича Т. Штамб пише: „У великому автопортреті мистця, повному психольоґічної гостроти скупчується його хист визначного мистецького діла."

„Вінер Ноесте Нахріхтен" також подаючи на початку цікавіші дані з біографії Яхимовича зазначують, що „з виставлених творів виразно бачимо театрального мистця, одначе впадають в око краєвиди, як от „Пейзаж Пратеру", „Лісовий краєвид", бо вони мають велику глибину і близькі до природи."

„Ноєс Вінер Таґблят" і „Зекс Ур Абендблят" однаково оцінюють творчість мистця Яхимовича, називаючи її своєрідною. Оба рецензенти також спиняються на романтичній біографії мистця — видно, що сучасних віденців дивує така річ, як можна йти пішки зі Львова до Відня за наукою... Що-ж, європейці не знають біографій українських мистців і багатьох письменників!

Отже обі газети однозгідно відзначають знамениті декорації Яхимовича до „Трубадура", яких, властиво досі ще ніхто не перевищив. Вистава показує багатогранність таланту Яхимовича та що він, як маляр портрету, краєвиду і жанру створив речі особливого характеру.

Виставу закрили 11. березня.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 15. березня 1889.

СТУДЕНТИ В ОБОРОНІ СВОЇХ ПРАВ.

Між студентами вищих наукових заведень у Львові став в останніх місяцях проявлятися живіший рух. Той рух викликали передовсім декотрі міри львівської ц. к. поліції, що обмежовують, на погляд студентів, їх академічну свободу, а саме право мати свої студентські зібрання, відчити і т. д. без немилої присутности ц. к. поліційного урядовця.

КРЕДИТ НА РЕҐУЛЯЦІЮ ВИСЛИ І СЯНУ.

Відень, 15. березня. Уряд зажадав на доповнення реґуляції Висли і Сяну додаткового кредиту в сумі 10.000 зр.

РОКОВИНИ МАДЯРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ПЕШТ, 15 березня. Нині, в день роковин мадярської революції університетська молодь улядила зранку свято, що відбулося зовсім спокійно. Іраній розказав події з 1848 р. і молодь розійшлася потім не роблячи демонстрації, ані проти уряду ані проти військового закону.

Київський університет і київська опера названі іменем Шевченка.

Совітська „Правда" принесла 7. ц. м. розпорядок Найвищого Совіту СССР, яким київський університет, досі названий ім. св. Володимира, буде називатись відтепер ім. Шевченка. Таксамо буде теж називатись київська опера. Київський університет дістав як патрона св. Володимира 14. червня 1834. р.

—о—

Індуський конгрес не поставив ультимату Великій Британії.

У Тріпурі закінчилася пленарна сесія індуського національного конгресу, який приняв такі резолюції:

1) осуджує закордонну політику Англії, що підтримує „фашистівські" держави,

2) висловлює повне довіря Ґандієві,

3) домагається права самовизначення для Індії,

4) висловлює признання для відваги палестинських арабів,

5) стверджує, що положення індусів у заморських краях, зокрема в Европі, погіршилось.

Проект ультимативного домагання права самовизначення для Індії (до 6-ох місяців) відкинено.

ПІСЛЯ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЬТИ У ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНІЇ.

БУРҐОС, ПАТ. Комуністична революта в червоній Еспанії тривала цілий тиждень. Провідники комуністів зібрали коло 30.000 війська, стягаючи чимало частин з фронту й ослаблюючи його. Цивільне населення дало комуністам дуже слабу підтримку. В уличних боях згинуло мало осіб.

Після револьти переведено зміни на кількох командних становищах у червоній армії.

КОНАН ДОЙЛЬ:

Мумія число 249.

ФАНТАСТИЧНА НОВЕЛЯ.

На кінці одного з крил найстаршого каледжу оксфордського університету підіймається невеличка вежа. Її старість доказує густий килим плюща, що її майже всю покриває, і сивий лишайник на нерівних камяних стінах. Від дверей, яких лук прогнувся під тягарем літ, спіралею вгору ведуть камяні сходи, сходжені та вибиті ногами студентів багатьох поколінь, що тяглися до науки.

Життя на цих вузьких сходах залишило тут свої сліди. Скільки молодих, жвавих юнаків, від учнів доби Плянтаженетів аж до наших модерних студентів, перейшло по цих сходах! Що залишилося сьогодні з тих молодих голов, з їхньої енергії, туги й надії окрім декількох похилених хрестів у куті цвинтаря і мабуть жмені пороху в труні, тимчасом як ці старі сходи і потріскані стіни зі знищеними прикрасами і напів замазаними написами пережили століття!..

— У травні 1894 року мешкали в цій невеличкій вежі три студенти, бо в кожнім поверсі було одно помешкання, що складалось з невеличкого сальону й спальні. В партері жив Тома Стильс, слуга трьох мешканців у вищих поверхах.

В крилах університетського будинку, що з двох сторін дотикалися до старої вежі, находилися авдиторії та лябораторії, так, що її мешканці могли в абсолютній тиші присвятитись студіям. На третьому поверсі жив Аберкромбі Сміт, під ним Едвард Белінгем, а найнижче Монкгавс Лі.

Була десята година у вечір. Аберкромбі Сміт сидів у своєму кріслі, сперши ноги об решітку печі, випускав з уст густі хмари синявого диму. Проти нього на другій стороні печі займав тим самим його приятель студій, Джефро Гасті. Обидва були одягнені в флянелеві одяги, бо ввесь вечір провели на ріці. З їх загартованого тіла і сильних мязів уже на перший погляд можна було зробити висновок, що вони люблять спорт і рухи на свіжім повітрі. Гасті був поправді капітаном університетської фреґати, а Сміт втішався славою непереможного плавця й гребця. Однак тепер у часі іспитів занедбував, але не занадто, свій улюблений спорт, присвячуючи йому тільки декілька годин з причин чисто здоровельних. На його столі були накопичені лікарські книги, анатомічні атляси, череп і частини костей; однак флерети і боксерські рукавиці, що висіли над печею, зраджували, що він і його приятель для розваги по науці займались цим спортом. Вони були знайомі вже віддавна. Через те і не розмовляли, віддаючись розкоші німого відпочинку, що є можливий тільки між інтимними приятелями.

— Напийся трохи віски, — промовив накінець Сміт, окутаний хмарою диму.

— Ні, дякую. Коли приготовляюся до іспитів, не пю ніколи. Як ти далеко вже в науці?

— Вчусь дуже пильно, невдовзі скінчу з своїм черепом.

Гасті тільки потакнув головою й знову настала мовчанка.

— Щодо того, Сміт, — озвався по хвилині Гасті, — чи ти вже познайомився з товаришами, що мешкають під тобою?

— Здоровимось, коли стрінемося. Це все!

— Гм... вдоволися цим. Я з ними не дуже знакомий і це мені вистачає. Я тобі не радив би ближче знайомитись з ними. Про Лія я тобі не можу нічого злого сказати...

— Це — той менший?

— Так, гарний хлопець. Однак ти не можеш з ним познайомитись без того, щоб ти не мав зносин з Белінгемом, а я цього тобі не радив би.

Сміт поглянув допитливо на свого приятеля.

— А чому? Поясни мені це. Пє можливо, чи грає в карти? Або чи він на послугах поліції? Прецінь ти сам не звик брехні говорити про інших.

— Ах, ти його не знаєш! В його особі є щось відстрашливого, щось чортівського. Я відчуваю перед ним інстинктовний страх. Я побився би об заклад, що ця людина віддається тайним пристрастям. А всеж він не дурень; він найкращий студент, якого колинебудь університет мав.

— Що він студіює? Медицину, право чи фільософію?

— Східні мови. Шілінгтон, що стрінувся був з ним підчас ферій десь в Єгипті — оповідався мені, що біля водопадів Нілу — що Белінгем говорив з арабами, наче між ними народився. З коптами говорив по коптійськи, з жидами по гебрейськи, з бедуїнами по арабськи і всі цілували з святошовою почестю його одяг. Мабуть в тих околицях живе в обидах ще досить старих пустельників, що всевидять людей і виявляють, особливо до чужинців, свою ненависть дикими поглядами. Однак вони, ледви Белінгем промовив до них кілька слова, рачкували коло його ніг. Шілінгтон мене переконував, що він не бачив ніколи щось подібного. Белінгем уважав це за звичайну річ і тому проходжувався поміж ними з лицем протектора. Не дуже зле для простого студента, що?

— Чому ти говориш, що не можна познайомитися з Лієм без Белінгема?

— Бо Белінгем є нареченим його сестри Евеліни... Чудова молода дівчина, Сміт. Я вже віддавна знаю цю родину. Справді, завжди, коли бачу нього поруч з Евеліною, видається мені наче жстроуб біля горлиць. (Д. д.)

Німецькі голоси про творчість Ф. Яхимовича.

(З нагоди вистави у Відні).

Ми недавно подали більшу замітку з Відня, що у „Новій Галерії" 11. лютого відкрили виставу 14 віденських мистців XIX. віку, яку улаштувала д-р Віта Кінстлер, та де знаходяться 29 речей нашого мистця Федора Яхимовича, розміщених у двох салях.

Тепер маємо змогу, завдяки чемности п. гофрата Дольницького, подати кілька голосів віденської німецької критики про твори Яхимовича, зібрані на цій виставі з приватних галерій.

З 29 речей Яхимовича на виставі є 10 олійних малюнків, 16 акварель, 2 рисунки та 1 портрет на слоневій кости. Є тут жанрові малюнки, портрети, пейзажі.

„Вінер Цайтунг" у ч. 43. уміщує більшу рецензію на виставу пера Т. Штавба, де на початку подає біографічні відомости про мистця, його театральну діяльність і т. д.

Про автопортрет Яхимовича Т. Штавб пише: „У великому автопортреті мистця, повному психольогічної гостроти скупчується його хист визначного мистецького діла."

„Вінер Ноесте Нахріхтен" також подаючи на початку цікавіші дані з біографії Яхимовича зазначують, що „з виставлених творів виразно бачимо театрального мистця, одначе впадають в око краєвиди, як от „Пейзаж Пратеру", „Лісовий краєвид", бо вони мають велику глибину і близькі до природи."

„Ноєс Вінер Таґблят" і „Зекс Ур Абендблят" однаково оцінюють творчість мистця Яхимовича, називаючи її своєрідною. Оба рецензенти також спиняються на романтичній біографії мистця — видно, що сучасних віденців дивує така річ, як можна йти пішки зі Львова до Відня за наукою... Що-ж, європейці не знають біографій українських мистців і багатьох письменників!

Отже обі ґазети однозгідно відзначають знамениті декорації Яхимовича до „Трубадура", яких, властиво досі ще ніхто не перевищив. Вистава показує багатогранність таланту Яхимовича та що він, як маляр портрету, краєвиду і жанру створив речі особливого характеру".

Виставу закрили 11. березня.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 15. березня 1889.

СТУДЕНТИ В ОБОРОНІ СВОЇХ ПРАВ.

Між студентами вищих наукових заведень у Львові став в останніх місяцях проявлятися живіщий рух. Той рух викликали передовсім декотрі міри львівської ц. к. поліції, що обмежовують, на погляд студентів, їх академічну свободу, а саме право мати свої студентські зібрання, відчити і т. д. без неминної присутности ц. к. поліційного урядовця.

КРЕДИТ НА РЕҐУЛЯЦІЮ ВИСЛИ І СЯНУ.

Відень, 15. березня. Уряд зажадав на доповнення реґуляції Висли і Сяну додаткового кредиту в сумі 10.000 зр.

РОКОВИНИ МАДЯРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ПЕШТ, 15 березня. Нині, в день роковин мадярської революції університетська молодь уладила зранку свято, що відбулося зовсім спокійно. Ірааній розказав події з 1848 р. і молодь розійшлася потім не роблячи демонстрації, ані проти уряду ані проти військового закону.

Київський університет і київська опера названі іменем Шевченка.

Совітська „Правда" принесла 7. ц. м. розпорядок Найвищого Совіту СССР, яким київський університет, досі названий ім. св. Володимира, буде називатись відтепер ім. Шевченка. Таксамо буде теж називатись київська опера. Київський університет дістав як патрона св. Володимира 14. червня 1834. р.

—о—

Індуський конґрес не поставив ультимату Великій Британії.

У Трітурі закінчилася пленарна сесія індуського національного конґресу, який приняв такі резолюції:

1) осудив закордонну політику Анґлії, що підтримує „фашистівські" держави,

2) висловлює повне довіря Ґандієві,

3) домагається права самовизначення для Індії,

4) висловлює признання для відваги палестинських арабів,

5) стверджує, що положення індусів у заморських краях, зокрема в Европі, погіршилось.

Проєкт ультимативного домагання права самовизначення для Індії (до 6-ох місяців) відкинено.

ПІСЛЯ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЬТИ У ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНІЇ.

БУРҐОС, ПАТ. Комуністична револьта в червоній Еспанії тривала цілий тиждень. Провідники комуністів зібрали коло 30.000 війська, стягаючи чимало частин з фронту й ослаблюючи його. Цивільне населення дало комуністам дуже слабу підтримку. В уличних боях згинуло мало осіб.

Після револьти переведено зміни на кількох командних становищах у червоній армії.

КОНАН ДОЙЛЬ:

Мумія число 249.

ФАНТАСТИЧНА НОВЕЛЯ.

На кінці одного з крил найстаршого каледжу оксфордського університету підіймається невеличка вежа. Її старість доказує густий килим плюща, що її майже всю покриває, і сивий лишайник на нерівних камяних стінах. Від дверей, яких лук прогнувся під тягарем літ, спіралею вгору ведуть камяні сходи, сходжені та вибиті ногами студентів багатьох поколінь, що тяглися до науки.

Життя на цих вузьких сходах залишило тут свої сліди. Скільки молодих, жвавих юнаків, від учнів доби Плянтаженетів аж до наших модерних студентів, перейшло по цих сходах! Що залишилося сьогодні з тих молодих голов, з їхньої енергії, туги й надії окрім декількох похилених хрестів у куті цвинтаря і мабуть жмені пороху в труні, тимчасом як ці старі сходи і потріскані стіни зі знищеними прикрасами і напів замазаними написами переживають століття!..

— У травні 1894 року мешкали в цій невеличкій вежі три студенти, бо в кожнім поверсі було одно помешкання, що складалось з невеличкого сальону й спальні. В партері жив Тома Стильс, слуга трьох мешканців у вищих поверхах.

В крилах університетського будинку, що з двох сторін дотикалися до старої вежі, находилися авлиторії та лябораторії, так, що її мешканці могли в абсолютній тиші присвятитися студіям. На третьому поверсі жив Аберкромбі Сміт. Під ним Едвард Белінґгем, а найнижче Монкгавс Лі.

Була десята година у вечір. Аберкромбі Сміт сидів у свому кріслі, сперши ноги об решітку печі, випускав з уст густі хмари синявого диму. Проти нього на другій стороні печі займався тим самим його приятель студій, Джефро Гасті. Обидва були одягнені в фланелеві одяги, бо ввесь вечір провели на ріці. З їх загартованого тіла і сильних мязів уже на перший погляд можна було зробити висновок, що вони люблять спорт і рухи на свіжім повітрі. Гасті був поправді капітаном університетської фреґати, а Сміт втішався славою непереможного плавця й гребця. Однак тепер у часі іспитів занедбував, але не занадто, свій улюблений спорт, присвячуючи йому тільки декілька годин з причин чисто здоровельних. На його столі були накопичені лікарські книги, анатомічні атляси, череп і частини костей; однак флерети і боксерські рукавиці, що висіли над печею, зраджували, що він і його приятель для розваги по науці займались цим спортом. Вони були знайомі вже віддавна. Через те і не розмовляли, віддаючись розкоші німого відпочинку, що є можливий тільки між інтимними приятелями.

— Напийся трохи віски, — промовив нарешті Сміт, окутаний хмарою диму.

— Ні, дякую. Коли приготовляюся до іспитів, не пю ніколи. Як ти далеко вже в науці?

— Вчусь дуже пильно, невдовзі скінчу з своїм черепом.

Гасті тільки потакнув головою й знову настала мовчанка.

— Щодо того, Сміт, — озвався по хвилині Гасті, — чи ти вже познайомився з товаришами, що мешкають під тобою?

— Здоровимось, коли стрінемося. Це все!

— Гм... вдоволися цим. Я з ними не дуже знайомий і це мені вистачає. Я тобі не радив би ближче знайомитись з ними. Про Лія я тобі не можу нічо злого сказати...

— Це — той менший?

— Так, гарний хлопець. Однак ти не можеш з ним познайомитись без того, щоб ти не мав зносин з Белінґгемом, а я цього тобі не радив би.

Сміт поглянув допитливо на свого приятеля.

— А чому? Поясни мені це. Пє можливо, чи грає в карти? Або чи він на послугах поліції? Прецінь ти сам не звик брехні говорити про інших.

— Ах, ти його не знаєш! В його особі є щось відстрашливого, щось чортівського. Я відчуваю перед ним інстинктовний страх. Я побився би об заклад, що ця людина віддається тайним пристрастям. А всеж він не ... рень; він найкращий студент, якого коли-будь університет мав.

— Що він студіює? Медицину, право чи фільософію?

— Східні мови. Шілінґтон, що стрічався був з ним підчас ферій десь в Єгипті — ... ся мені, що біля водопадів Нілу — ... що Белінґгем говорив з арабами, наче він ... ми народився. З коптами говорив по ... ськи, з жидами по гебрейськи, з бедуїнами по арабськи і всі цілували з святошною ... його одяг. Мабуть в тих околицях живе ... лах ще досить старих пустельників, що ... видять людей і виявляють, особливо до ... ців, свою ненависть дикими поглядами. ... вони, ледви Белінґгем промовив до них ... ри слова, рачкували коло його ніг. Шілінґтон мене переконував, що він не бачив ніколи ... подібного. Белінґгем уважав це за звичайне ... і тому проходжувався поміж ними з лицем ... тектора. Не дуже зле для простого студента, що?

— Чому ти говориш, що не можна познайомитися з Лієм без Белінґгема?

— Бо Белінґгем є нареченим його сестри Евеліни... Чудова молода дівчина, Сміт. ... віддавна знаю цю родину. ... коли бачу цього звіря поруч з Евеліною ... ється мені наче вструб біля горлиці.

Висліди самоуправних виборів.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

ПАТ повідомляє, що вибори до громадських рад у теребовельськім повіті принесли рішучу перемогу польським листам. Поляки здобули 709 мандатів, себто 66% (перше 640), з того ОЗН 488 мандатів. Українці здобули 364 мандати, то є 33% а жиди 7 мандатів.

ПАТ подає, що голосування відбулося тільки в 1 третині громад того повіту. Зате в інших громадах голосування не відбулось, бо там заключили виборчий компроміс.

СОКАЛЬЩИНА.

СОКАЛЬ. ПАТ. Минулої неділі відбулись вибори до міської ради в Сокалі. ОЗН дістав 17 мандатів, жиди 7. У трьох округах, де унеуважнено українські листи, голосування не відбулося.

Рівночасно відбулись у 8-ох волостях вибори, що дали такий вислід: Варяж: 102 українці, 105 поляків, 1 жид; Кристинопіль: 104 українці, 59 поляків, 13 „старорусинів"; Корчин: 52 українці, 28 поляків, 8 „старорусинів"; Хоробрів: 92 українців, 82 поляків, 4 старорусинів"; Тартаків: 104 українців, 68 поляків; Белз: 143 українців, 69 поляків; Скоморохи: 64 українців, 33 поляків, 29 „старорусинів"; Пархач: 38 українців, 16 поляків.

ТЕРНОПІЛЬСЄКЕ ВОЄВІДСТВО.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. 11. ц. м. відбулися в тернопільськім воєвідстві вибори до громадських рад, які дали такі висліди: пов. Борщів на 1378 радних українці 651, поляки 704, жиди 23; пов. Броди на 1396 українці 714, поляки 675, жиди 7; пов. Бережани на 1566 українці 644, поляки 367, жиди 3; пов. Камінка на 1254 українці 662, поляки 561, жид 1; пов. Копичинці 1003 українці 356, поляки 638, жиди 9; пов. Підгайці 1698 українці 629, поляки 1056, жиди 5, німці 8, пов. Перемишляни 1366 українці 481, поляки 869, жиди 3; Радехів 986 українці 539, поляки 986, жиди 23; Скалат 1294 українці 409, поляки 883, жиди 2; пов. Тернопіль 1706 українці 598, поляки 1074, жиди 3, німці 2, не обсаджено 2; пов. Теребовля 1080 українці 364, поляки 709, жиди 7; пов. Заліщики 1038 українці 585, поляки 495, жиди 8; пов. Збараж 1138 українці 455, поляки 690, жиди 3; пов. Зборів 1180 українці 574, поляки 603, жиди 3; пов. Золочів 1782 українці 843, поляки 899, жиди 14, німці 16, необсаджено 10 манд. З повітів Бучач і Чортків нема ще вислідів.

Зі студентського життя.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБНОВИ".

Дня 12. ц. м. відбулися у Львові заг. збори „Обнови", т-ва українських студентів-католиків, при участи 45 членів і 12 гостей. Збори відкрив голова, студ. Б. Лончина, що предложив вислати від зборів привіт апост. нунцієві з приводу вибору папи. Опісля подав висліди шахових і пінг-понгових змагань та роздав нагороди переможцям. (Нагороди уфундували поодинокі українські видавництва, м. ін. і „Діло"). На внесення голови вибрано президію зборів у складі: предсідник м-р Фединський, секретарі Мацькевичівна і Б. Єдноріг. М-р Фединський обняв провід зборів і згадав про померлого члена, студ. Тараса Польового, якого память пошанували приявні повстанням з місць. Відтак виголосили привіти: проф. М. Чубатий від Екзекутиви „Пакс Романа", д-р М. Цмерович від Генер. Інституту Катол. Акції, ред. В. Глібовицький від Т-ва „Орли". Промову виголосив теж о. д-р І. Гриньох, духовний опікун „Обнови". Секретарка В. Мацькевич відчитала протокол мин. заг. зборів з 13. 3. 1938.

Загальний звіт складав голова т-ва, студ. Б. Лончина. Він запропонував, щоб ВПреосв. Митрополитові надати почесть першого почесного члена та члена-добродія, що принято через акламацію. Вискомистецьку грамоту кисти п. Галі Захаріясевич-Липи має вручити Екс. Митрополитові окрема делегація. У своїй внутрішній діяльності виділ перевів реорганізацію членів, яких є 73, з того 16 студенток і 57 студентів. На 19 ширших сходинах виголошено низку викладів на суспільні теми, улаштовано замкнені реколекції, просфору, 2 святочні сходини, 3 прогульки, 1 чайний веч'р. У т-ві зорганізовано секції: студенток, правників, медиків, фільософів та ін. „Обнова" вдержує звязки з багатьома закорд. студ. організаціями, належить до „Пакс Романа" і „Славія Католіка" та бере участь у їхніх зїздах. Студ. М. Рудківна здавала секретарський звіт. Скарбник студ. З. Боднар ствердив що сальдо є 123 зол. Бібліотекар студ. Чавяк подав, що бібліотека т-ва має 284 томи, одначе члени за мало нею цікавляться. Опісля студ. Глинка зреферував справу зміни статуту. В імені Контр. Комісії студ. Тершаковець поставив внесення признати абсолюторію уступаючому виділові, що одноголосно ухвалено після оживленої дискусії.

До нового виділу ввійшли: голова студ. Б. Лончина (через акламацію), члени: З. Боднар, В. Мацькевичівна, Б. Єдноріг, Т. Горникевич, За. Рудницький і П. Шкільник; заступники: М. Антонович, Р. Припхан і М. Рудківна. Контр. Комісія: У. Паук, Ом. Пріцак і Я. Мотрук. Товариський Суд: Ол. Яримович, Б. Задорожний і М. Цегельський.

Нац. гимном закінчено ці збори „Обнови", що веде велику працю над ідеольогічним оформленням українського студентства у Христовому дусі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА АКАДЕМІЧНИЙ ХОР „БАНДУРИСТ".

Дня 5. ц. м. відбулися в малій салі Муз. Інст. ім. Лисенка Загальні Збори Т-ва Акад. Хор „Бандурист" у приявности куратора Т-ва проф. д-ра К. Кольбушевського. Відкрив Збори і проводив ними голова студ. Дамян Гандзій, секретарював студ. Роман Тимчук.

На вступі голова Т-ва зясував коротко діяльність „Бандуриста" за час від мин. Загальних Зборів. І так у травні мин. року академічні сенати всіх високих шкіл у Львові затвердили статут Т-ва „Бандурист". Факт цей дав змогу студентам інших високих шкіл поза університетом бути членами хору згідно зі статутом. Після того надзвич. Загальні Збори 28. V. вибрали новий виділ, що виконував свої функції до 5. ІІ. ц. р. З початком цього акад. року уступив зі становища диригента хору дир. О. Плешкевич і на його місце запрошено проф. М. Колессу. Також дещо змінений виділ постановив скріпити дисципліну хору та піднести рівень співання, впроваджуючи курс сольфеджу для членів Т-ва. Дальшим завданням виділу (обговорюваним на ширших сходинах) було улаштування власного концерту, опісля поїздка по провінції. До цієї справи приложено всю енергію, збільшуючи число проб, так, що є запорука перевести її в діло. Членів — як подав секретар — було 60 вписаних, а постійно ходило на проби к. 50 членів, що відбулися 40 разів (що тижня в середу й суботу вечором). Половину членів „Бандуриста" творять студенти політехніки і права, решту студенти фільософії, Торгов. Академії, Ветерин. Академії та ін. Хор брав участь у 8 імпрезах, у тому були три власні концерти. До традиційного співання панахид за визначних громадян і підчас Йорданитки в катедрі св. Юра слід додати, що від 11. XI 1938 співає „Бандурист" що четверга підчас Служби Божої в намірення українського народу в год. 7.30. Завдяки енергійному скарбникові Б. Соболеві наладнано фінансові справи Т-ва, головно зворот позичок. Вкінці бібліотекар Б. Мартинович говорив про впорядкування бібліотеки і порушив справу шанування нот, викликуючи ширшу дискусію.

Після звіту Контрольної Комісії та признання абсолюторії уступаючому виділові приявні в доказ признання для діяльности студ. Гандзія Дамяна вибрали його знову через акламацію головою Т-ва. Новий виділ уконституувався так: Горницький Орест, заст. голови, Посацький Володимир, заступник дириг., Тимчук Роман, секретар, Соболь Богдан, скарбник Мартинович Богдан бібліотекар, Панчишин Евген і Вересюк Іван — заступники виділових.

Р. Т.

Українікa.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Бреслявер Ноесте Нахріхтен" з 7. ц. м. приносить на 1-ій сторінці статтю свого праського кореспондента п. н. „Країна, що шукає своєї мови". Автор стверджує, що Карпатська Україна не заслуговує на таку назву. Надали її чехи, які господарили в тім краю зле і навіть не пізнали краю. Дальше стаття описує національний склад Карпатської України, її господарську розбудову, чисельність і положення німецької меншини та актуалізацію того краю, який у такому короткому часі з повного забуття перейшов у осередок міжнародніх заінтересувань.

„Гренцботе" з 10. ц. м. описує становище Берліна до конфлікту між Прагою та Хустом і Братиславою, згадує про скликання карпатоукраїнського сойму, про нового німецького консуля в Хусті та довше спиняється над положенням українців у Польщі, зокрема над консолідацією українських партій.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПРИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕСПАНІЇ КОМБАТАНТСЬКИХ ПРАВ.

ЛЬОНДОН. АТЕ. Премієр Чемберлен заявив у парляменті, що становище британського уряду у справі признання прав воюючої сторони для національної Еспанії є незмінене.

Виходить, що Англія і дальше не признає національній Еспанії комбатантських прав.

УРЯД ЛАТВІЇ ПОБОРЮЄ АЛЬКОГОЛІЗМ.

РИГА. АТЕ. Латвійське міністерство суспільної опіки опрацьовує законопроект, що передбачує ріжні способи боротьби проти алькоголізму. М. ін. алькоголіків ізолюватимуть від окруження, — їх замикатимуть до таборів примусової праці на час до 4 літ.

КОНТРОЛЯ КОРДОНІВ СЛОВАЧИНИ.

Братиславська радіовисильня надала приказ вожда Ґлінкової Ґвардії, щоб піддати залізничі транспорти контролі, спинити грошеві посилки за кордон та унеможливити втечу зі Словаччини. Всі відділи Ґлінкової Ґвардії мають бути в поготівлі.

Висліди самоуправних виборів.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

ПАТ повідомляє, що вибори до громадських рад у теребовельськім повіті принесли рішучу перемогу польським листам. Поляки мали здобути 709 мандатів, себто 66% (давніше 640), з того ОЗН 488 мандатів. Українці здобули 364 мандати, то є 33% а жиди 7 мандатів.

ПАТ подає, що голосування відбулося тільки в 1 третині громад того повіту. Зате в інших громадах голосування не відбулось, бо там заключили виборчий компроміс.

СОКАЛЬЩИНА.

СОКАЛЬ. ПАТ. Минулої неділі відбулись вибори до міської ради в Сокалі. ОЗН дістав 17 мандатів, жиди 7. У трьох округах, де уневажнено українські листи, голосування не відбулося.

Рівночасно відбулись у 8-ох волостях вибори, що дали такий вислід: Варяж: 102 українці, 105 поляків, 1 жид; Кристинопіль: 104 українці, 59 поляків, 13 „старорусинів"; Корчин: 52 українці, 28 поляків, 8 „старорусинів"; Хоробрів: 92 українців, 82 поляків, 4 старорусинів"; Тартаків: 104 українців, 68 поляків; Белз: 143 українців, 69 поляків; Скоморохи: 64 українців, 33 поляків, 29 „старорусинів"; Пархач: 38 українців, 16 поляків.

ТЕРНОПІЛЬСЄКЕ ВОЄВІДСТВО.

ТЕРНОПІЛЬ, ПАТ. 11. ц. м. відбулися в тернопільськім воєвідстві вибори до громадських рад, які дали такі висліди: пов. Борщів на 1378 радних українці 651, поляки 704, жиди 23; пов. Броди на 1396 українці 714, поляки 675, жиди 7; пов. Бережани на 1566 українці 644, поляки 367, жиди 3; пов. Камінка на 1254 українці 662, поляки 561, жид 1; пов. Копичинці 1003 українці 356, поляки 638, жиди 9; пов. Підгайці 1698 українці 629, поляки 1056, жиди 5, німці 8, пов. Перемишляни 1366 українці 481, поляки 869, жиди 3; Радехів 986 українці 539, поляки 986, жиди 23; Скалат 1294 українці 409, поляки 883, жиди 2; пов. Тернопіль 1706 українці 598, поляки 1074, жиди 3, німці 2, не обсаджено 2; пов. Теребовля 1080 українці 364, поляки 709, жиди 7; пов. Заліщики 1038 українці 585, поляки 495, жиди 8; пов. Збараж 1138 українці 455, поляки 690, жиди 3; пов. Зборів 1180 українці 574, поляки 603, жиди 3; пов. Золочів 1782 українці 843, поляки 899, жиди 14, німці 16, не обсаджено 10 манд. З повітів Бучач і Чортків нема ще вислідів.

Зі студентського життя.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБНОВИ".

Дня 12. ц. м. відбулися у Львові заг. збори „Обнови", т-ва українських студентів-католиків, при участи 45 членів і 12 гостей. Збори відкрив голова, студ. Б. Лончина, що предложив вислати від зборів привіт апост. нунцієві з приводу вибору папи. Опісля подав висліди шахових і пінг-понгових змагань та роздав нагороди переможцям. (Нагороди уфундували поодинокі українські видавництва, м. ін. і „Діло"). На внесення голови вибрано президію зборів у складі: предсідник м-р Фединський, секретарі Мацькевичівна і Б. Єдноріг. М-р Фединський обняв провід зборів і згадав про померлого члена, студ. Тараса Польового, якого память пошанували приявні повстанням з місць. Відтак виголосили привіти: проф. М. Чубатий від Екзекутиви „Пакс Романа", д-р М. Даврович від Генер. Інституту Катол. Акції, ред. В. Глібовицький від Т-ва „Орли". Промову виголосив теж о. д-р І. Гриньох, духовний асистент „Обнови". Секретарка В. Мацькевич відчитала протокол мин. заг. зборів з 13. 3. 1938.

Загальний звіт складав голова т-ва, студ. Б. Лончина. Він запропонував, щоб ВПреосв. Митрополитові надати почесть першого почесного члена та члена-добродія, що принято через акламацію. Вискомистецьку грамоту кисти п. Галі Захарієсевич-Липи має вручити Екс. Митрополитові окрема делеґація. У своїй внутрішній діяльності виділ перевів реорганізацію членів, яких є 73, з того 16 студенток і 57 студентів. На 19 ширших сходинах виголошено низку викладів на суспільні теми, також зазначені реколекції, просфору, 2 святочні сходини, 3 прогульки, 1 чайний вечір. При т-ві зорганізовано секції: студенток, правників, медиків, фільософів та ін. „Обнова" вдержує звязки з багатьома закорд. студ. організаціями, належить до „Пакс Романа" і „Славія Католіка" та бере участь у їхніх зїздах. Студ. М. Рудківна здавала секретарський звіт. Скарбник студ. З. Боднар ствердив що сальдо є 123 зол. Бібліотекар студ. Чавяк подав, що бібліотека т-ва має 284 томи, одначе члени за мало нею цікавляться. Опісля студ. Глинка зреферував справу зміни статуту. В імені Контр. Комісії студ. Тершаковець поставив внесення признати абсолюторію уступаючому виділові, що одноголосно ухвалено після оживленої дискусії.

До нового виділу ввійшли: голова студ. Б. Лончина (через акламацію), члени: З. Боднар, Б. Мацькевичівна, Б. Єдноріг, Т. Горникевич, Гр. Рудницький і П. Шкільняк; заступники: М. Антонович, Р. Припхан і М. Рудківна. Контр. Комісія: У. Паук, Ом. Пріцак і Я. Мотрук. Товариський Суд: Ол. Яримович, Б. Задорожний і М. Цегельський.

Нац. гимном закінчено ці збори „Обнови", що веде велику працю над ідеольогічним оформленням українського студедитства у Христовому дусі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА АКАДЕМІЧНИЙ ХОР „БАНДУРИСТ".

Дня 5. ц. м. відбулися в малій салі Муз. Інст. ім. Лисенка Загальні Збори Т-ва Акад. Хор „Бандурист" у приявности куратора Т-ва проф. д-ра К. Кольбушевського. Відкрив Збори і проводив ними голова студ. Дамян Гандзій, секретарював студ. Роман Тимчук.

На вступі голова Т-ва зясував коротко діяльність „Бандуриста" за час від мин. Загальних Зборів. І так у травні мин. року академічні сенати всіх високих шкіл у Львові затвердили статут Т-ва „Бандурист". Факт цей дав змогу студентам інших високих шкіл поза університетом бути членами хору згідно зі статутом. Після того надзвич. Загальні Збори 28. V. вибрали новий виділ, що виконував свої функції до 5. II. ц. р. З початком цього акад. року уступив зі становища диригента хору дир. О. Плешкевич і на його місце запрошено проф. М. Колессу. Також дещо змінений виділ постановив скріпити дисципліну хору та піднести рівень співання, впроваджуючи курс сольфежу для членів Т-ва. Дальшим завданням виділу (обговорюваним на ширших сходинах) було улаштування власного концерту, опісля поїздка по провінції. До цієї справи приложено всю енерґію, збільшуючи число проб, так, що є запорука перевести її в діло. Членів — як подав секретар — було 60 вписаних, а постійно ходило на проби к. 50 членів, що відбулися 40 разів (що тижня в середу й суботу вечором). Половину членів „Бандуриста" творять студенти політехніки і права, решту студенти фільософії, Торгов. Академії, Ветерин. Академії та ін. Хор брав участь у 8 імпрезах, у тому були три власні концерти. До традиційного співання панахид за визначних громадян і підчас двайцятки в катедрі св. Юра слід додати, що від 11. XI 1938 співає „Бандурист" що четверга підчас Служби Божої в намірені українського народу в год. 7.30. Завдяки енерґійному скарбникові Б. Соболеві наладнано фінансові справи Т-ва, головно зворот позичок. Вкінці бібліотекар Б. Мартинович говорив про впорядкування бібліотеки і порушив справу шанування нот, викликуючи ширшу дискусію.

Після звіту Контрольної Комісії та признання абсолюторії уступаючому виділові приняні в доказ признання для діяльности студ. Гандзія Дамяна вибрали його знову через акламацію головою Т-ва. Новий виділ уконституувався так: Горницький Орест, заст. голови, Посацький Володимир, заступник дириг., Тимчук Роман, секретар, Соболь Богдан, скарбник Мартинович Богдан бібліотекар, Панчишин Евген і Вересюк Іван — заступники виділових.

Р. Т.

Україніка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Бреслявер Ноесте Нахріхтен" з 7. ц. м. приносить на 1-ій сторінці статтю свого празького кореспондента п. н. „Країна, що шукає своєї мови". Автор стверджує, що Карпатська Україна не заслуговує на таку назву. Надали її чехи, які господарили в тім краю зле і навіть не пізнали краю. Дальше стаття описує національний склад Карпатської України, її господарську розбудову, чисельність і положення німецької меншини та актуалізацію того краю, який у такому короткому часі з повного забуття перейшов у осередок міжнародніх заінтересувань.

„Ґренцботе" з 10. ц. м. описує становище Берліна до конфлікту між Прагою та Хустом і Братиславою, згадує про скликання карпатоукраїнського сойму, про нового німецького консуля в Хусті та довше спиняється над положенням українців у Польщі, зокрема над консолідацією українських партій.

—o—

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПРИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕСПАНІЇ КОМБАТАНТСЬКИХ ПРАВ.

ЛЬОНДОН. АТЕ. Премієр Чемберлен заявив у парляменті, що становище британського уряду у справі признання прав воюючої сторони для національної Еспанії є незмінене.

Виходить, що Англія і дальше не признає національній Еспанії комбатантських прав.

УРЯД ЛАТВІЇ ПОБОРЮЄ АЛЬКОГОЛІЗМ.

РИҐА. АТЕ. Латвійське міністерство суспільної опіки опрацьовує законопроект, що передбачує ріжні способи боротьби проти алькоголізму. М. ін. алькоголіків ізолюватимуть від окруження, — їх замикатимуть до таборів примусової праці на час до 4 літ.

—o—

КОНТРОЛЯ КОРДОНІВ СЛОВАЧИНИ.

Братиславська радіовисильня надала приказ вожда Глінкової Ґвардії, щоб піддати залізничі транспорти контролі, спинити грошеві посилки за кордон та унеможливити втечу зі Словаччини. Всі відділи Глінкової Ґвардії мають бути в поготівлі.

Припинили діяльність усіх українських установ у Бережанщині.

„ДЛЯ ПРИВЕРНЕННЯ НОРМАЛЬНИХ УМОВИН У ПОВІТІ".

ВАРШАВА. ПАТ. У звязку з низкою випадків терору і спробами занархізувати публичне життя, які від довшого часу траплялися на терені бережанського повіту, влада безпеки почала енергійну акцію, що має на меті зліквідувати проступне діяння та привернути нормальні умовини в повіті.

Розпорядком адміністраційної влади в бережанському повіті припинено діяльність таких організацій: 59 читалень „Просвіти" разом з філією, 38 кружків „Рідної Школи" та її повітовий союз, 30 кружків „Сільського Господаря" разом з філією, 8 відділів „Лугу" з повітовою управою, 2 гімнастично-спортові товариства „Сокіл", 28 кружків „Союзу Українок" разом з філією, 7 станиць „Орлів" та низку відділів Української Католицької Акції.

Мадярщина стримала боєву акцію.

ПРХАЛЯ ВІДДАВСЯ ДО ДИСПОЗИЦІЇ УРЯДУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Прага, 15. III. год. 4. рано.

За телефонічною реляцією з Хусту (год. 3.30 над ранок) військовий штаб оборонних частин Карпатської України міститься у **Сваляві, під командою ген. Сватека.** Прибув тут також **ген. Прхаля,** який був утік із Хусту і тепер віддався до диспозиції уряду Карпатської України. **Мадярські військові частини досі не рушилися із зайнятої лінії фронту, що вирівнює демаркаційну заглибину між Ужгородом і Мукачевом почерез Ракошин, який є в мадярських руках.** У напрямі на Севлюш мадяри зайняли прикордонне **Францікове.** Інформації Італійської Телеграфічної Агенції немовби то мадярські військові частини були вже 14 км. від польського кордону в Карпатах, виявляються супроти того неправдиві. Удержуване досі телефонічне получення Хусту через Сваляву було би в такім випадку перерване.

В Хусті повний спокій. Уряд радить у перманенції. В кількох прикордонних місцевостях, між іншим у напрямі на Севлюш були спроби провокації мадярських диверсантів. Німецького консуля в Хусті Гофмана постійно інформують про положення в краю. **З дотеперішньої ситуації можна виміркувати, що мадяри ледви чи відважаться перед ранком на якунебудь зачіпну акцію, хоча кожна хвилина може принести несподіванки.**

З Відня довідуюся телефонічно, що є можливість, що канцлер Гітлер прийме завтра на розмову міністра Юлія Ревая. Якщо дійсно до тієї розмови дійшло б, то був би це доказ активного зацікавлення Німеччини положенням загроженої Карпатської України, яке досі наділі виявляється тільки формально, зовсім нерівномірно до скалі небезпеки, яка загрожує тій країні.

Роман Голіян.

Мадярщина посягає по Карпатську Україну.

МАДЯРСЬКА НОТА ДО ПРАЗЬКОГО УРЯДУ В СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БУДАПЕШТ, 14. III. ПАТ. Заступник міністра закордонних справ посол і міністр Верле склав сьогодні в год. 15. на руки чехословацького посла в Будапешті Кобра ноту такого змісту:

„Пане после, Словаччина проголосила незалежність. Мадярський уряд переконаний, що чехи, які чехословацьку державу більше ніж перед 20-ти роками покликуючись на право самовизначення народів, увели в ряд самостійних держав, відповідним вичуттям історичних прав приймають до відома вислів волі словацької, німецької і мадярської людности Словаччини і відповідно його вшанують. Останні події на території Підкарпатської Руси й інциденти, що постійно повторюються, які з одного боку загрожують спокові і безпеці пограничної мадярської людности, а з другого створюють імовірність, що з тієї території підготовляють також атаку на Словаччину, яка бореться за свободу на підставі права самовизначення, приневолюють мадярський уряд домагатися від чеського уряду, щоб

а) негайно звільнив інтернованих мадяр чеської держ. приналежности.

б) негайно поклав край переслідуванням мадярської людности і дозволив їй зовсім свобідно організуватися,

в) видав зброю мадярським організаціям самооборони,

г) до 24-ох годин опорожнив Підкарпатську Русь з чесько-моравських військових відділів,

ґ) у повній мірі вшанував майно мадярських громадян і громадян мадярської національности.

Мадярський уряд ще раз звертає увагу чеському урядові в дуже поважній формі на ноту з 9-го січня ч. 4/б — 1939. Мадярський уряд підкреслює, що спираючися на відомих політичних засадах у ніякому випадку не буде байдужий, якби дійшло до збройного чеського нападу на Словаччину, на русько-словацькій границі. Мадярський уряд чекає відповіди на цю ноту до 12-ти години, у противнім випадку мадярський уряд усю відповідальність за події, що можуть зайти, скидає на праський уряд.

Пане после, прошу прийняти вислови мого поважання

Гр. Чакі, мадярський міністр закордонних справ.

Будапешт, 1939 р. 14. березня, год. 15.

ВІДПОВІДЬ ПРАСЬКОГО УРЯДУ.

ПРАГА, ЧТК. Праський уряд відповів на ноту Мадярщини, що він дав повновласть ген. Прхалі, щоб він у порозумінні з карпатоукраїнською владою полагодив справу мадярської ноти. **Прага скинула зі себе відповідальність, заявляючи, що Карпатська Україна стала незалежною державою і сама рішатиме свої справи.**

Проклямація канц. Гітлера.

БЕРЛІН, 15. III., год. 6 рано (власна служба). В ночі з 14. на 15. відбулася в канцлерській палаті у Берліні конференція між канцлером Гітлером і президентом Чехії Гахою та чеським міністром закорд. справ Хвальковським, підчас якої през. Гаха просив канц. Гітлера, щоб він перебрав протекторат над Чехією. Канц. Гітлер дав на те свою згоду, після чого обі сторони зладили відповідний договір. По підписанні цього договору канц. Гітлер видав проклямацію до німецького народу, в якій, покликуючись на останні події в Чехо-Словаччині, що могли довести до страшних наслідків у Середній Европі, заявляє німецькому народові, що він рішив, щоб німецька армія заняла з нинішним днем цілу Чехію і Моравію. Рівночасно видав канц. Гітлер другу проклямацію до німецької армії, в якій подає, що німецька армія, входячи на територію Чехії, може бути наражена на спротив зі сторони банд терористів, який мусить бути здавлений силою.

Коли подаємо оці рядки, німецька армія починає вже займати Чехію і Моравію.

Ентузіязм населення після проголошення незалежности.

ХУСТ, 14. III. КУП. Заяву премієра о. д-ра Волошина про проголошення незалежности Карпатської України прийняло населення цілого краю з величезним захопленням. Перед будинком радіовисильні в Хусті зібралися маси населення, які вислухали захоплені промову премієра, що її переплітано гучномовцями. До населення Хусту промовили теж: комендант Січі Іван Роман, Федір Ревай, Іван Рогач та інші. Хустська радіовисильня подала теж заклик до послів Карпатської України, щоб вони явилися в середу, 15. березня в Хусті на засідання сойму, яке почнеться в год. 3. пополудні.

У краю відбулися скрізь великі маніфестації, підчас яких населення виявляло своє вдоволення зі складу нової влади, та з того, що міністром закордонних справ став мін. Ю. Ревай.

ПРОВОКАЦІЯ ПРХАЛІ.

ХУСТ, 14. III. КУП. Сьогодні столиця Карпатської України пережила знову день, який має не лиш історичну вагу, але який був теж повний зворушливих моментів. Сьогодні ранком прийшло до жалюгідних зударів між січовиками й чеським військом. Влада, що до полудня зійшлася і радила в повному складі, ствердила, що січовики не дали ніякої причини до сутички та зажадала припинення стрілянини. Одночасно влада звернулася до Праги, щоб не лиш перешкодити зударам, але й відкликати ген. Прхалю. Одначе чеський уряд проголосив димісію, Карпатська Україна проголосила незалежність. Бої в Хусті застановлено і по 10 год. приверено вже спокій. Влада зарядила слідство. Деяких арештованих карпатоукраїнських провідників випущено на волю. Сьогодні вечором наради карпатоукраїнського уряду відбуваються далі.

ЯК ВІДБУВАЛИСЯ БОЇ В ХУСТІ.

ХУСТ. УПС. Сьогодня рано ген. Прхаля хотів роззброїти при помочі чеського війська, жандармерії, скорострільних відділів та інших технічних частин місцевий гарнізон Організації Народньої Оборони „Карпатську Січ". Він обляг з військом „Січову Гостинницю" та касарні „Карпатської Січі". Дійшло до перестрілки, внаслідок якої є 14 вбитих, 30 ранених по обох сторонах. Цей нерівний бій закінчився перемирям. Премієр Волошин візвав ген. Прхалю, щоб цей як найскорше покинув територію Карпатської України. Як подає вечірня преса, нині ранком перейшли мадяри на кілька кільометрів через границю на відтинку між Мукачевом і Ужгородом, де задержалися.

Почалися нові бої в Карпатській Україні.

Телефоном від нашого кореспондента.

Прага, 15. III. год. 7.30 рано.

Сьогодні рано в год. 6. почалися в Карпатській Україні бої з мадярами. **Ввесь тягар боїв сконцентрований на лінії Ужгород-Мукачів,** головно в районі Жнятово. **У Сваляві є дальше база оборонних військ. Севлюш не зайнятий.** Досі мадяри мають у своїх руках **всього 8 сіл.** **В Хусті спокій, але і деяке схвилювання, бо карпатоукраїнський уряд не знає до нині, яке становище Німеччини супроти мадярської агресії. Нині в год. 7. говорив ваш кореспондент із Хустом, тому всі інформації, які ми тепер подали є безсумніву правдиві. Карпатська Україна є фактично ще майже не нарушена, але не знати, як дальше обернуться події. Все залежить від становища Німеччини, яка обсадила вже своїм військом Морави і Чехію.**

Роман Голіян.

Незалежна словацька держава

БРАТИСЛАВА, 14. III. Сьогодні в год. 10-й почалося засідання словацького сойму. Перед тим відбулося неявне засідання сойму під проводом заступника голови сойму Мезеря при участи д-ра Тісо і д-ра Дурчанського. На цьому неявному засіданні підготовано незалежницьку формулу словацької держави, яку відтак проголошено на явному засіданні.

Явне засідання відбулося під проводом Сокола. Перший прийшов до слова премієр Сідор, який у недовгій промові переповів події останніх днів і заявив, що він погодився створити кабінет міністрів тільки з тією метою, щоб не допустити до проливу словацької крови. Тепер він зголошує димісію у своєму імени та в імені цілого уряду. Після промови забрав слово д-р Тісо, який склав звіт зі своїх розмов у Берліні. Після того предсідник сойму Сокол відчитав формулу, якою Словаччина з волі Божої і словацького народу проголошує свою незалежність. На поставлений запит предсідника, хто є за самостійністю Словаччини, всі посли без виїмку встали зі своїх місць і відспівали словацький національний гимн.

ПОЛЬЩА ПОСИЛИЛА ОБСАДУ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

ВАРШАВА, 14. III. ПАТ. У звязку з подіями, що розігралися в Чехословаччині, видано розпорядки з метою скріпити військовими відділами границю між Річпосполитою Польською і Підкарпатською Русею.

Припинили діяльність усіх українських установ у Бережанщині.

„ДЛЯ ПРИВЕРНЕННЯ НОРМАЛЬНИХ УМОВИН У ПОВІТІ“.

ВАРШАВА. ПАТ. У звязку з низкою випадків терору і спробами занархізувати публичне життя, які від довшого часу траплялися на терені бережанського повіту, влада безпеки почала енергійну акцію, що має на меті зліквідувати проступне діяння та привернути нормальні умовини в повіті.

Розпорядком адміністраційної влади в бережанському повіті припинено діяльність таких організацій: 59 читалень „Просвіти“ разом з філією, 38 кружків „Рідної Школи“ та її повітовий союз, 30 кружків „Сільського Господаря“ разом з філією, 8 відділів „Лугу“ з повітовою управою, 2 ґімнастично-спортові товариства „Сокіл“, 28 кружків „Союзу Українок“ разом з філією, 7 станиць „Орлів“ та низку відділів Української Католицької Акції.

Мадярщина стримала боєву акцію.

ПРХАЛЯ ВІДДАВСЯ ДО ДИСПОЗИЦІЇ УРЯДУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Прага, 15. III. год. 4. рано.

За телефонічною реляцією з Хусту (год. 3.30 над ранком) військовий штаб оборонних частин Карпатської України міститься у **Сваляві, під командою ген. Сватека.** Прибув тут також **ген. Прхаля,** який був утік із Хусту і тепер віддався до диспозиції уряду Карпатської України. **Мадярські військові частини досі не рушилися із зайнятої лінії фронту, що впрівнює демаркаційну заглибину між Ужгородом і Мукачевом почерез Ракошин, який є в мадярських руках. У напрямі на Севлюш мадяри зайняли прикордонне Францікове.** Інформації Італійської Телеграфічної Агенції немовби то мадярські військові частини були вже 14 км. від польського кордону в Карпатах, виявляються супроти того неправдиві. Удержуване досі телефонічне получення Хусту через Сваляву було би в такім випадку перерване.

В Хусті повний спокій. Уряд радить у перманенції. В кількох прикордонних місцевостях, між іншим у напрямі на Севлюш були спроби провокації мадярських диверсантів. Німецького консуля в Хусті Гофмана постійно інформують про положення в краю. **З дотеперішньої ситуації можна виміркувати, що мадяри леДви чи відважаться перед ранком на якунебудь зачіпну акцію, хоча кожна хвилина може принести несподіванки.**

З Відня довідуюся телефонічно, що є можливість, що канцлер Гітлер прийме завтра на розмову міністра Юлія Ревая. Якщо дійсно до тієї розмови дійшло б, то був би це доказ активного зацікавлення Німеччини положенням загроженої Карпатської України, яке досі наділі виявляється тільки формально, зовсім нерівномірно до скалі небезпеки, яка загрожує тій країні.

Роман Голіян.

Мадярщина посягає по Карпатську Україну.

МАДЯРСЬКА НОТА ДО ПРАЗЬКОГО УРЯДУ В СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БУДАПЕШТ, 14. III. ПАТ. Заступник міністра закордонних справ посол і міністр Верле склав сьогодні в год. 15. на руки чехословацького посла в Будапешті Кобра ноту такого змісту:

„Пане после, Словаччина проголосила незалежність. Мадярський уряд переконаний, що чехи, які чехословацьку державу більше ніж перед 20-ти роками покликуючись на право самовизначення народів, увели в ряд самостійних держав, відповідним вичуттям історичних прав приймають до відома вислів волі словацької, німецької і мадярської людности Словаччини і відповідно його вшанують. Останні події на території Підкарпатської Руси й інциденти, що постійно повторюються, які з одного боку загрожують спокоєві і безпеці пограничної мадярської людности, а з другого створюють імовірність, що з тієї території підготовляють також атаку на Словаччину, яка бореться за свободу на підставі права самовизначення, приневолюють мадярський уряд домагатися від чеського уряду, щоб

а) негайно звільнив інтернованих мадяр чеської держ. приналежности,

б) негайно поклав край переслідуванням мадярської людности і дозволив їй зовсім свобідно організуватися,

в) видав зброю мадярським організаціям самооборони,

г) до 24-ох годин опорожнив Підкарпатську Русь з чесько-моравських військових відділів,

ґ) у повній мірі вшанував майно мадярських громадян і громадян мадярської національности.

Мадярський уряд ще раз звертає увагу чеському урядові в дуже поважній формі на ноту з 9-го січня ч. 4/6 — 1939. Мадярський уряд підкреслює, що спираючися на відомих політичних засадах у ніякому випадку не буде байдужний, якби дійшло до збройного чеського нападу на Словаччину, на русько-словацькій границі. Мадярський уряд чекає відповіди на цю ноту до 12-ти годин, у протилежнім випадку мадярський уряд усю відповідальність за події, що можуть зайти, скидає на праський уряд.

Пане после, прошу прийняти вислови мого поважання

Гр. Чакі, мадярський міністр закордонних справ.

Будапешт, 1939 р. 14. березня, год. 15.

ВІДПОВІДЬ ПРАСЬКОГО УРЯДУ.

ПРАГА, ЧТК. Праський уряд відповів на ноту Мадярщини, що він дав повновласть ген. Прхалі, щоб він у порозумінні з карпатоукраїнською владою поладнав справу мадярської ноти. Прага скинула зі себе відповідальність, заявляючи, що Карпатська Україна стала незалежною державою і сама рішатиме свої справи.

Проклямація канц. Гітлера.

БЕРЛІН, 16. III., год. 6 рано (власна служба). В ночі з 14. на 15. відбулася в канцлерській палаті у Берліні конференція між канцлером Гітлером і президентом Чехії Гахою та чеським міністорм закорд. справ Хвальковським, підчас якої през. Гаха просив канц. Гітлерв, щоб він перебрав протекторат над Чехією. Канц. Гітлер дав на те свою згоду, після чого обі сторони завдали відповідний договір. По підписанні цього договору канц. Гітлер видав проклямацію до німецького народу, в якій, покликуючись на останні події в Чехо-Словаччині, що могли довести до страшних наслідків у Середній Европі, заявляє німецькому народові, що він рішив, щоб німецька армія заняла з нинішним днем цілу Чехію і Моравію. Рівночасно видав канц. Гітлер другу проклямацію до німецької армії, в якій подає, що німецька армія, входячи на територію Чехії, може бути наражена на спротив зі сторони банд терористів, який мусить бути здавлений силою.

Коли подаємо оці рядки, німецька армія починає вже займати Чехію і Моравію.

Ентузіазм населення після проголошення незалежности.

ХУСТ, 14. III. КУП. Заяву прем'єра о. д-ра Волошина про проголошення незалежности Карпатської України прийняло населення цілого краю з величезним захопленням. Перед будинком радіовисильні в Хусті зібралися маси населення, які вислухали захоплені промову прем'єра, що її передавано гучномовцями. До населення Хусту промовили теж: командант Січі Іван Роман, Федір Ревай, Іван Рогач та інші. Хустська радіовисильня подала теж заклик до послів Карпатської України, щоб вони зявилися в середу, 15. березня в Хусті на засідання сойму, яке почнеться в год. 3. пополудні.

У краю відбулися скрізь великі маніфестації, підчас яких населення виявляло своє вдоволення зі складу нової влади, та з того, що міністром закордонних справ став мін. Ю. Ревай.

ПРОВОКАЦІЯ ПРХАЛІ.

ХУСТ, 14. III. КУП. Сьогодні столиця Карпатської України пережила знову день, який мав не лиш історичну вагу, але який був теж повний зворушливих моментів. Сьогодні раном прийшло до жалюгідних зударів між січовиками й чеським військом. Влада, що до полудня зійшлася і радила в повному складі, стверджала, що січовики не дали ніякої причини до стрілянини та зажадала припинення стрілянини. Одночасно влада звернулася до Праги, щоб не лиш перешкодити зударам, але й відкликати ген. Прхалю. Одначе чеський уряд проголосив дивізію, Карпатська Україна проголосила незалежність. Бої в Хусті застановлено і по 10 год. привернено вже спокій. Влада зарядила слідство. Деяких арештованих карпатоукраїнських провідників випущено на волю. Сьогодні вечором наради карпатоукраїнського уряду відбуваються далі.

ЯК ВІДБУВАЛИСЯ БОЇ В ХУСТІ.

ХУСТ. УПС. Сьогодня рано ген. Прхаля хотів роззброїти при помочі чеського війська, жандармерії, скорострільних відділів та інших технічних частин місцевий ґарнізон Організації Народньої Оборони „Карпатську Січ“. Він обляг з військом „Січову Гостинницю“ та касарні „Карпатської Січі“. Дійшло до перестрілки, внаслідок якої є 14 вбитих, 30 ранених по обох сторонах. Цей нерівний бій закінчився перемирям. Прем'єр Волошин взивав ґен. Прхалю, щоб цей як найскорше покинув територію Карпатської України. Як подає вечірня преса, нині ранком перейшли мадяри на кілька кільометрів через границю на відтинку між Мукачевом і Ужгородом, де задержалися.

Почалися нові бої в Карпатській Україні.

Телефоном від нашого кореспондента.

Прага, 15. III. год. 7.30 рано.

Сьогодні рано в год. 6. почалися в Карпатській Україні бої з мадярами. Ввесь тягар боїв сконцентрований на лінії Ужгород-Мукачів, головно в районі Жнятово. У Сваляві є дальше база оборонних військ. Севлюш не зайнятий. Досі мадяри мають у своїх руках всього 5 сіл. В Хусті спокій, але і деяке схвилювання, бо карпатоукраїнський уряд не знає до нині, яке становище Німеччини супроти мадярської агресії. Нині в год. 7. говорив ваш кореспондент із Хустом, тому всі інформації, які ми тепер подали є безсумніву правдиві. Карпатська Україна є фактично ще майже не нарушена, але не знати, як дальше обернуться події. Все залежить від становища Німеччини, яка обсадила вже своїм військом Морави і Чехію.

Роман Голіян.

Незалежна словацька держава

БРАТИСЛАВА, 14. III. Сьогодні в год. 10-й почалося засідання словацького сойму. Перед тим відбулося неявне засідання сойму під проводом заступника голови сойму Медері при участи д-ра Тісо і д-ра Дурчанського. На цьому неявному засіданні підготовано незалежницьку формулу словацької держави, яку відтак проголошено на явному засіданні.

Явне засідання відбулося під проводом Сокола. Перший прийшов до слова прем'єр Карло Сідор, який у недовгій промові перейшов події останніх днів і заявив, що він погодився створити кабінет міністрів тільки з тією метою, щоб не допустити до проливу словацької крови. Тепер він зголошує димісію у свою іменні та в імені цілого уряду. Після промови забрав слово д-р Тісо, який здав звіт зі своїх розмов у Берліні. Після того предсідник сойму Сокол відчитал формулу, якою Словаччина з волі Божої і словацького народу проголошує свою незалежність. На поставлений запит предсідника, всі посли, хто є за самостійністю Словаччини, всі посли без винятку встали зі своїх місць і відспівали словацький національний гимн.

—o—

ПОЛЬЩА ПОСИЛИЛА ОБСАДУ КАРПАТО-УКРАЇНСЬКОЇ ГРАНИЦІ.

ВАРШАВА, 14. III. ПАТ. У звязку з подіями, що розіграліся в Чехословаччині, видано розпорядки з метою скріпити військовими відділами границю між Річчюпосполитою Польською і Підкарпатською Руссю.

З природи і життя.

Людина і недуга.

Нема мабуть нікого, хто не вважав би недугу за нещастя для себе чи для близьких осіб. Недугу вважаємо за якусь кривду одиниці від природи, що відбирає їй право жити, не дає змоги користати з життя. Тому багатьом людям стає направду дивно, коли читають, що з недуги є навіть деякі користи. Такі погляди, потверджені численними прикладами та цитатами з інших славних лікарів, висловив недавно відомий німецький лікар, популяризатор медичних справ Лебель. Він каже, що недуга мусить мати якісь прикмети, як це зрештою казали нераз. Ось нпр. Геббель каже у своїм деннику: „Хворобові стани є ближчі вічної правди ніж т. зв. здоровля". Ніцше думає у свому творі „Радісне знання", що „не повинно бути ніякого сумніву, що недуга є для нас конче потрібна". Професор Чермак-Зайсенегг у своїй праці „Хвороба і людська культура" вказує, що ніщо так дуже не звязує родини, тимсамим і суспільности як співчуття і взаємна поміч підчас недуги. Терпіння добуває з нас почуття обовязку, вирозумілість, самовідречення, самопосвяту і любов ближнього, нерідко щойно пробуджує ці прикмети в людини.

Доброта і мудрість.

Хвороба робить нас, каже Лебель, не тільки добрими, але і мудрими. Недужий питається мимоволі чому занедужав, а в тому „чому" є початок шукання причини і пізнання. Змагання побороти хоробу було першою спонукою для людини для природничих дослідів, тимсамим для цілої науки. Поширювати доброту і мудрість це поширювати культуру, тому держава, що позбувається хворіб, звичайно не осягає ніякої культури. Прикладом цього була Спарта, що під культурним оглядом була одним із найбільш нащадницьких країв Греції. Якби людство, каже Лебель, узяло собі за взір Спарту, позбавилось би може бридоти Сократа, малої голови Наполеона, голови Ківієра і Менцля, а епілептичного Магомета чи Достоєвського убило б у ранньому дитинстві.

Недуга і змисли.

Сучасне знання стоїть на становищі, що цілий маловартний, хоробовий орґанізм людини має ту прикмету, що реаґує на всякі подразнення дуже чутко, „з надпродукцією" реакції. Недужа людина живе у спеціяльних умовах, у постійній напрузі і тому має більш загострені змисли і чутливіша і більше „удуховлена". „Здорова людина гірша від тварини" кричав Гайне, коли його допровадив до розпуки якийсь гість своїм браком нервів.

Недуга ліком.

Це не парадокс, як виглядає на перший кид ока. Уже старинні греки знали, що нпр. епілептиків можна вилікувати, коли вони випадково занедужають на малярію чи іншу тяжку гарячкову недугу. У середневічних часах лікарі вважали малярію найліпшим ліком проти меляхолії, а в Арґентині до нинішнього дня хворих на червінку висилають до славної купелевої місцевости Трембле Терра, якої лікувальна міць полягає мабуть у малярії, що там постійно панує. Кажуть, що по третім нападі маляричної гарячки лікувальники стають цілком здорові. Подібно добрим ліком проти епілепсії є також запалення легенів та шкарлятина. Хвороба шкіри лиця на туберкульозному тлі т. зв. вовк (люпус) може зникнути, коли недужий захворує на червінку і знову-ж у 1924 р. у заведенні для божевільних у Шальон над Марною, де вибухла страшна епідемія кривавої червінки, показалося, що по епідемії двох пацієнтів, один тяжкий фуріят, а другий паралітик, видужали.

Чародійний вплив недуги.

Щоб доглянути цей чародійний вплив недуги на людину не треба їхати аж до Арґентини чи до дому божевільних. Обсервації, які самі можемо перевести на собі чи своїх знайомих, легко покажуть нам, що часто люди з нахилом до недуг, які що пару тижнів занедужують, хоч і легко, тратять їх і кріпшають, немов розквітаються, коли перебудуть якусь „велику хворобу". Спеціяльний такий чародійний вплив на таких вічних хворих має тиф. Ця зміна у психіці та здоровлі людини така виразна, що кидається кожному в очі. Таксамо відомо, спеціяльно лікарям, що деякі хвороби не тільки лікують чи нищать інші, але просто їх виключають. Так нпр. хворі з хибами серця не хворують на туберкульозу легенів, люди з артеріосклерозою (звапнення кровоносних судин) дуже рідко хворують на табес; знову т. зв. ваґотоніки, себто люди, яких життя переходить під знаком т. зв. блудного нерву, що звільнює їх працю і ритм серця, не мають нахилу до звапніння жил.

Згадані обсервації вже частинно використані в медицині. Прикладом є метода лікування поступневого паралїжу малярією, за яку професор Ваґнер Явреґґ дістав Нобелеву нагороду.

З того видно, що навіть таке лихо як хороба має свої добрі сторони на психіку хворого і його оточення, і на дальше здоровля даної людини.

Б. Г-й.

З чарівної країни снів.

Таємниця сну цікавить людей уже не від сьогодні. Найстарші єгипетські папіруси зперед 4000 років записані вияснюванням снів; подібні міркування про сон найшли вчені на глиняних табличках асирійців, що виписані клиновим письмом.

Сучасне знання цікавиться не так наслідками сну, як його причинами. Чи можна мати вплив на сни та їх характер? Чи не можна б довільно снити на які хочемо теми?

Отрути і сон.

Уже віддавна люди знали про те, що деякі субстанції спожиті чи випиті дають сни означеного типу. І так нпр. витяг з ростини гиосціямус або гиосціяміна має міць викликувати враження лету. У тих снах літаємо як Ікар; у тих летах не знаємо перешкод ні меж. Людина, що снить себе по всесвіті вільна і легка як птах.

Інша субстанція, що її витворюють з мексиканського кактуса, звана мескаліна дає всякі барвні образи, що змінюються з калейдоскопною швидкістю. У людей, що сильно реаґують на морфіну, появляються під її впливом гострі і барвисті сни. Краєвид виглядає якби його оглядати через відвернений далековид і часто буває барвний як кубістичний образ. Однак ті сни під впливом морфіни, що спочатку приємні і цікаві, пізніше стають жахливі, як про це оповідають англійський письменник опіюміст Квінсі у славній книжці „Сповідь курця опію". Він бачив за якийсь час у маривах, як його мучать жахливі китайці, крокодилі та як над ним знущаються на муках.

Великий поет Бодлер описує у своїх „Штучних раях" під впливом гашишу, що його добувають з індійських конопель. У тих снах зявлялися чарівні світляні звиища, величаве освітлення, водограї пливкого золота та інші чарівні картини.

Сни і гормони.

Такі чарівні сни виступають в людини не тільки під впливом зажитих отрут. Їх причина лежить також у нас самих під впливом перемін, у нашому тілі, як про це свідчать обсервації, американського лікаря Слєссона. Він оповідає про одну пацієнтку, яка щоденно заживала пітуїтрину, витяг з підмізкової залози, яку кожний з нас має і яка витворює всякі гормони. Під впливом цього ліку, витвореного згаданою залозою, її сни, що були мрячні і невиразні стали нараз приємні і колірові. Вона відбувала у снах далекі подорожі, в яких усе було приємне та гарне. Коли по деякім часі змінено лікування і пацієнтці почали подавати інший гормон адреналін, витяг з надниркової залози, характер снів зараз змінився. Вони були страшні, повні авантур і кінчилися завсіди якоюсь катастрофою.

Фізичні явища і сни.

Крім цих хемічних впливів на характер сну впливають також фізичні явища з нашого оточення. Гамір і крики мають вплив на сон. Цією справою займався лікар Генк, що дійшов до дуже цікавих висновків.

На фізичні явища змисли сонної людини реаґують без контролі розуму, звичайно перебільшуючи враження, які сонний дістаєззовні. І так нпр. чикання годинника може дати враження приємної музики, коли годинник дещо віддалений від вуха. Колиж є над самими вухом, тоді сонний має враження бурі, вибухів шрапнелів чи експльозії. Коли людині підчас сну положити на голову невеличкий тягар, тоді їй сняться приємні обійми, колиж положити двокілевий тягар, тоді вона бачить якогось драбуґу, що вдаряє її довбнею по голові чи щось подібне. Таксамо сняться ріжні сни, коли сонному підставляти під ніс пахощі. При однопроцентовому розчині ванілії сонний має враження запашної шоколяди чи тортів та елеґантного товариства. Однопроцентовий розчин амоніяку дає враження неприємної газової атаки, — вдихання пятьпроцентового амоніяку дає сонному враження, що він потапає в кльоаці.

Були вже спроби розбуджувати сни апаратами, але рід тих снів та їх напрямок не завсіди можна передбачити ані обдумати науковою методою. Орґанізм одиниці грає тут велику ролю. Є люди наділені фантазією і виїмково вражливі, до яких сни приходять майже без ніяких спонук зпоза їх тіла.

—o—

Наполеон як пацієнт.

Цікавий опис стану здоровля Наполеона подав в англійській лікарській пресі Соколов. Він змалював здоровля цього велитня історії в ріжних фазах його життя. Здається, що Наполеон нездужав на часті шлункові недомагання на нервовому тлі, що було спричинене катаром сечевого міхура. Крім того він мав туберкульозу легенів та гемороїди. Деякі джерела теж подають, що Наполеон мав прояви епілепсії. На острові св. Олени до тих хворобових проявів прилучилися ще недомагання спричинені замалою кількістю вітамін у поживі і схоріння печінки. Вкінці причиною смерти Наполеона був пістряк (рак) шлунка, подібно як у батька та діда.

За 40 літ свого життя Наполеон виявив страшну силу енерґії. По 40 році життя він став радше апатичний та нездібний до наглих рішень, як це було давніше. Згаданий лікар, дослідник цієї справи каже, що причиною тієї переміни у житті, здоровлі та психіці був уже сильний вплив підмізкової залози, що витворює спеціяльні гормони, які побуджують нервову систему, а причиною пізнішої апатії цього неспокійного духа було поступневе звироднення згаданої залози.

З природи і життя.

Людина і недуга.

Нема мабуть нікого, хто не вважав би недугу за нещастя для себе чи для близьких осіб. Недугу вважаємо за якусь кривду одиниці від природи, що відбирає їй право жити, не дає змоги користати з життя. Тому багатьом людям стає направду дивно, коли читають, що з недуги є навіть деякі користі. Такі погляди, потверджені численними прикладами та цитатами з інших славних лікарів, висловив недавно відомий німецький лікар, популяризатор медичних справ Лебель. Він каже, що недуга мусить мати якісь прикмети, як це зрештою казали нераз. Ось нпр. Геббель каже у своїм деннику: „Хворобові стани є ближчі вічної правди ніж т. зв. здоровля". Ніцше думає у свому творі „Радісне знання", що „не повинно бути ніякого сумніву, що недуга є для нас конче потрібна". Професор Чермак-Зайсенеґ у своїй праці „Хвороба і людська культура" вказує, що ніщо так дуже не звязує родини, тимсамим і суспільности як співчуття і взаємна поміч підчас недуги. Терпіння добуває з нас почуття обовязку, вирозумілість, самовідречення, самопосвяту і любов ближнього, нерідко щойно пробуджує ці прикмети в людини.

Доброта і мудрість.

Хвороба робить нас, каже Лебель, не тільки добрими, але і мудрими. Недужий питається мимоволі чому занедужав, а в тому „чому" є початок шукання причини і пізнання. Змагання побороти хоробу було першою спонукою для людини для природничих дослідів, тимсамим для цілої науки. Поширювати доброту і мудрість це поширювати культуру, тому держава, що позбувається хворіб, звичайно не осягає ніякої культури. Прикладом цього була Спарта, що під культурним оглядом була одним із найбільш назадницьких країв Греції. Якби людство, каже Лебле, узяло собі за взір Спарту, позбавилось би може бридоти Сократа, малої голови Наполеона, головиКівієра і Менцля, а епілептичного Магомета чи Достоєвського убило б у ранньому дитинстві.

Недуга і змисли.

Сучасне знання стоїть на становищі, що цілий маловартний, хоробовий орґанізм людини має ту прикмету, що реаґує на всякі подразнення дуже чутко, „з надпродукцією" реакції. Недужа людина живе у специяльних умовах, у постійній напрузі і тому має більш загострені змисли і чутливіша і більше „удуховлена". „Здорова людина гірша від тварини" кричав Гайне, коли його допровадив до розпуки якийсь гість своїм браком нервів.

Недуга ліком.

Це не парадокс, як виглядає на перший кид ока. Уже старинні ґреки знали, що нпр. епілептиків можна вилікувати, коли вони випадково занедужають на малярію чи іншу тяжку гарячкову недугу. У середневічних часах лікарі вважали малярію найліпшим ліком проти меляхолії, а в Арґентині до нинішнього дня хворих на червінку висилають до славної купелевої місцевости Тремблє Терра, якої лікувальна міць полягає мабуть у малярії, що там постійно панує. Кажуть, що по третім нападі маляричної гарячки лікувальники стають цілком здорові. Подібно добрим ліком проти епілепсії є також запалення легенів та шкарлятина. Хвороба шкіри лиця на туберкульозному тлі т. зв. вовк (люпус) може зникнути, коли недужий захворує на червінку і знову-ж у 1924 р. у заведенні для божевільних у Шальон над Марною, де вибухла страшна епідемія кривавої червінки, показалося, що по епідемії двох пацієнтів, один тяжкий фурият, а другий паралітик, видужали.

Чародійний вплив недуги.

Щоб доглянути цей чародійний вплив недуги на людину не треба їхати аж до Арґентини чи до дому божевільних. Обсервації, які самі можемо перевести на собі чи своїх знайомих, легко покажуть нам, що часто люди з нахилом до недуг, які що пару тижнів занедужують, хоч і легко, тратять їх і кріпшають, немов розквітають, коли перебудуть якусь „велику хворобу". Спеціяльний такий чародійний вплив на таких вічних хворих має тиф. Ця зміна у психіці та здоровлі людини така виразна, що кидається кожному в очі. Таксамо відомо, спеціяльно лікарям, що деякі хвороби не тільки лікують чи нищать інші, але просто їх виключають. Так нпр. хворі з хибами серця не хворують на туберкульозу легенів, люди з артеріосклерозою (звапнення кровоносних судин) дуже рідко хворують на табес; знову т. зв. ваґотоніки, себто люди, яких життя переходить під знаком т. зв. блудного нерву, що звільнює їх працю і ритм серця, не мають нахилу до зпапніння жил.

Згадані обсервації вже частинно використані в медицині. Прикладом є метода лікування поступневого паралїжу малярією, за яку професор Ваґнер Яверґ дістав Нобелеву нагороду.

З того видно, що навіть таке лихо як хороба має свої добрі сторони на психіку хворого і його оточення, і на дальше здоровля даної людини.

Б. Г-й.

З чарівної країни снів.

Таємниця сну цікавить людей уже не від сьогодні. Найстарші єгипетські папіруси зперед 3000 років записані вияснюванням снів; подібні міркування про сон найшли вчені на глиняних таблицях асирійців, що виписані клиновим письмом.

Сучасне знання цікавиться не так наслідками сну, як його причинами. Чи можна мати вплив на сни та їх характер? Чи не можна б довільно снити на які хочемо теми?

Отрути і сон.

Вже віддавна люди знали про те, що деякі субстанції спожиті чи випиті дають сни означеного типу. І так нпр. витяг з ростини гиосціямус нігер, гиосціяміна має міць викликувати враження лету. У тих снах літаємо як Ікар; у тих летах не знаємо перешкод ні меж. Людина, що снить ширяє по всесвіті вільна і легка як птах.

Інша субстанція, що її витворюють з мексиканського кактуса, звана мезкаліна дає всякі барвні образи, що змінюються з калейдоскопною швидкістю. У людей, що сильно реаґують на морфину, появляються під її впливом гострі кольорові сни. Краєвид виглядає якби його оглядати через відвернений далековид і часто буває барвний як кубістичний образ. Однак ті сни під впливом морфіни, що спочатку приємні і цікаві, пізніше стають жахливі, як про це оповідають англійський письменник опіоміст Квінсі у славній книжці „Сповідь курця опію". Він бачив за якийсь час у маривах, як його мучать жахливі китайці, крокодилі та як над ним знущаються на муках.

Великий поет Бодлер описує у своїх „Штучних раях" під впливом гашишу, що його добувають з індійських конопель. У тих снах звавляються чарівні світляні завища, величаве освітлення, водограї пливкого золота та інші чарівні картини.

Сни і гормони.

Такі чарівні сни виступають в людини не тільки під впливом зажитих отрут. Їх причина лежить також у нас самих під впливом перемін, у нашому тілі, як про це свідчать обсервації, американського лікаря Сляссона. Він оповідає про одну пацієнтку, яка щоденно заживала пітуїтрину, витяг з підмізкової залози, яку кожний з нас має і яка витворює всякі гормони. Під впливом цього ліку, витвореного згаданою залозою, її сни, що були мрячні і невиразні стали нараз приємні і колірові. Вона відбувала у снах далекі подорожі, в яких усе було приємне та гарне. Коли по деякім часі змінено лікування і пацієнтці почали подавати інший гормон адреналін, витяг з надниркової залози, характер снів зараз змінився. Вони були страшні, повні авантур і кінчилися завсіди якоюсь катастрофою.

Фізичні явища і сни.

Крім цих хемічних впливів на характер сну впливають також фізичні явища з нашого оточення. Гамір і крики мають вплив на сон. Цією справою займався лікар Ленк, що дійшов до дуже цікавих висновків.

На фізичні явища змисли сонної людини реаґують без контролі розуму, звичайно перебільшуючи враження, які сонний дістаєззовні. І так нпр. цикання годинника може дати враження приємної музики, коли годинник дещо віддалений від вуха. Колиж є над самими вухом, тоді сонний має враження бурі, вибухів шрапнелів чи експльозії. Коли людині підчас сну положити на голову невеличкий тягар, тоді їй сняться приємні обійми, колиж положити двокілевий тягар, тоді вона бачить якогось драбуґу, що вдаряє її довбнею по голові чи щось подібне. Таксамо сняться ріжні сни, коли сонному підставляти під ніс пахощі. При однопроцентовому розчині ванілії сонний має враження запашної шоколяди чи тортів та елеґантного товариства. Однопроцентовий розчин амоніяку дає враження неприємної газової атаки, — вдихання пятьпроцентового амоніяку дає сонному враження, що він потапає в клоаці.

Були вже спроби розбуджувати сни апаратами, але рід тих снів та їх напрямок не завсіди можна передбачити ані обдумати науковою методою. Організм одиниці грає тут велику ролю. Є люди наділені фантазією і виїмково вражливі, до яких сни приходять майже без ніяких спонук зпоза їх тіла.

—o—

Наполеон як пацієнт.

Цікавий опис стану здоровля Наполеона подав в англійській лікарській пресі Соколов. Він змалював здоровля цього велитня історії в ріжних фазах його життя. Здається, що Наполеон нездужав на части шлункові недомагання на нервовому тлі, що було спричинене катаром сечевого міхура. Крім того він мав туберкульозу легенів та гемороїди. Деякі джерела теж подають, що Наполеон мав прояви епілепсії. На острові св. Олени до тих хворобових проявів прилучилися ще недомагання спричинені замалою кількістю вітамін у поживі і схорення печінки. Вкінці причиною смерти Наполеона був пістряк (рак) шлунка, подібно як у батька та діда.

За 40 літ свого життя Наполеон виявив страшну силу енергії. По 40 році життя він став радше апатичний та нездібний до наглих рішень, як це було давніше. Згаданий лікар, дослідник цієї справи каже, що причиною тієї переміни у житті, здоровлі та психіці був дуже сильний вплив підмізкової залози, що витворює спеціяльні гормони, які побуджують нервову систему, а причиною пізнішої апатії цього неспокійного духа було поступневе завроднення згаданої залози.

Здоровий прояв.

XXXII. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше **самочинно з нагоди Рідзва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Бірча 15.40, Окружний Відділ ВПУВ. Солотвина 17.90, Кружок Р. Ш. Старий Самбір (чит. „Просвіти“ Спас 5, чит. „Просвіти“ Кобель Ст. 15. чит. „Просвіти“ Лужок Гор. 14), разом 34, Бовальо Стефанія Варшава 15, Мурський Осип Балтів (воєв. келецьке) 5, Кружок Р. Ш. Скала (протиальгогольні карти) 10.20, Осип Назар Своєнців 6. Млави 15, Майкут Михайло Пулави 8, Орловська Ольга Альойзів 8, д-р Полохайло Іван Любачів 1, Макушка Гринько Жуків (Любачів) 5, Заручький Михайло Запитів 2, о. Пастернак Іван Двіболки 5, Баран Михайло Ролів 5, Районова Молочарня Чехи (Броди) 5, Кружок Р. Ш. Нове Село (Любачів) 10, Бумбер Гринько Жуків (Любачів) 7.50, д-р Селянський Евстахій Кути 2, Мацех Володимир Сівка Войнилівська 5, Крохмальницький Омелян Борислав 2, Копистинський Михайло Самбір 20, Бучинська Марія Лучше 2, інж. Волосенко Павло Тисьмениця 5, Бао Павло Кристинопіль 4, Заньо Андрій Скоморохи 3, д-р Дольницький Богдан Рожнів 6. Заболотова 5, Чубликівна Антоніна Холодна Гора 2, Баландюк Антін Чижев 4.50, Антоник Тарас Мелешки 2, Будзик Роман Голопут 1, Липецька Ольга Самбір 5, Мандзій Андрій Чемеринки 2, Гулик Павло Томашів Маз. 14, Стасів Дмитро Ольхуш (Стасів Дмитро Ольхуш 5, Гладишовський Іван Ключе 5, Горбатий Осип Судопова 3, Трусевецька Анна Речувок 3), разом 16, д-р Сірко Михайло Броди 10, Кружок Р. Ш. Броди 50, Кружок Р. Ш. Солотвина 17, д-р Стасів Дмитро Миколаїв н. Дн. 2, кооп. „Рільничий Прапор“ Пакість (Мостиська) 5, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 16.50, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Теребовля (Ілля Галанчук Слобідка 2, Микола Рівний Іванівка 2, орхестра читальні Теребовля 15, „Луг“ Романівка 4.80, Кружок Р. Ш. з просфори 5, студенти Романівка 4.80, Кружок Р. Ж. Романівка 0.70, о. Жолкевич від церкви в Кровінці 15, Кружок Р. Ш. Деренівка з чайного вечора 2.85), разом 60.30, чит. „Просвіти“ Колодіївка (з просфори) 4.70, чит. „Просвіти“ Мости б. Комарна 7.50, кооп. „Надія“ Скоморохи 10.

УВАГА: Головна Управа Р. Ш. подає до відома, що з XXXIII. виказом кінчить проголошувати самочинні датки з нагоди цьогорічного Рідзва Христового.

(Продовження буде).

НОВИНКИ

16
БЕРЕЗЕНЬ.

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 3. березня 1939.
Зенона, Евтропія.
Лат. Любина, Герберта.
Сонце: схід — 5.36, захід — 17.30.
Місяць: схід — 3.50, захід — 13.43.

Завтра: 17. березня. Пятниця.
Ст. ст. 4. березня 1939.
Гарасима, Юліяна.
Лат. Гертруди.
Сонце: схід — 5.34, захід — 17.32.
Місяць: схід — 4.18, захід — 14.44.

— З нинішнім днем висилаємо нашим точним передплатникам новий том бібліотеки „Діла“. Другий уже кінчаємо друкувати.

— **Що варити на весну** (березень і квітень) розкаже і покаже Н. Гаврих-Костецька в четвер 16. III 1939. р. в год. 18 (6 вечір) у клюбі „Нової Хати“ Ринок 39. I. п. Страви: Весняна салата. Капуста по віденськи. Різотто з нирками Бульви в тісті.

— **Чергові сходини** членів Українського Лікарського Товариства відбудуться в пятницю 17. березня ц. р. в год. 7. ввечір у власній домівці, Підвалля 7. На сходинах звітує дир. д-р Т. Е. Бурачинський про діяльність Окружної Лікарської Палати

УВАГА! Передплатники міста Станиславова

З приводу службового перенесення зі Станиславова до Товмача прошу всіх тих Шан. Передплатників, що вплачували належність за „Діло“ за моїм посередництвом, щоб за місяць квітень і за дальші чергові місяці вплачували передплату просто до Адміністрації.

БОГДАН ЛІСЬКЕВИЧ.

— **На ширших сходинах членів „Молодої Громади“** дня 16. березня ц. р. (четвер) в год. 19.30 голова Т-ва інж. Андрій Палій виголосить реферат на тему „Національний підбір (селекція)“. Учасниками можуть бути члени і введені ними гості по зголошенні одному членові Ради Т-ва.

— **Засідання Фільольоґічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться в суботу 18. березня ц. р. в год. 18-ій у бібліотечній кімнаті з таким порядком дня: 1) д-р Іл. Свенціцький — Проблема структури Слова о полку Ігореві; 2. Поточні справи.

— **Вечір народньої пісні, музики й танку** влаштовує Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові при допомозі Товариства своїх прихильників у вівторок 21. ц. м. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. Початок точно в год. 20.15 (8.15 веч.). Участь у цій високо культурній імпрезі беруть визначні сили нашого музичного світу, а всі виконавці виступатимуть в оригінальнім народнім вбранню. Усіх Вп. Громадян, що не використали запрошення на відкриття етноґрафічної лемківської вистави, проситься цією дорогою прибути на цей Вечір і масовою участю засвідчити свою прихильність для науково-культурної праці Музею НТШ. Вступ за числовою програмкою, що її набути можна вже в канцелярії Музею НТШ., вул. Чарнецького 24, I. пов.

— **Нове обмеження прав української мови.** Окружна Лікарська Палата у Львові звернулася до лікарів з пригадкою, що рецепти мають бути виписані в польській мові. Воєвідський уряд, покликуючися на розпорядок міністра внутрішніх справ з 28. VIII. 1930 про видавання з аптик лікарських засобів, звернувся до аптикарів з упімненням, щоб вони придержувалися приписів і спосіб, як уживати ліків, подавали в польській мові, при чому додатково можуть подати його і в іншій мові. Ясно, що те упімнення вводить нове обмеження прав української мови та що звернене воно проти українських лікарів та аптикарів.

— **Шевченкові Дні в Хусті.** Святкування 125-літніх роковин народин Тараса Шевченка в Хусті триватиме кілька днів. Дня 9-го ц. м. відправлено богослуження, в якому взяли участь учні всіх шкіл. У днях 14-го і 15-го березня відбудеться Шевченківська Академія.

— **Кара за релігійну пісню.** Долинське староство покарало багато дівчат і хлопців хору з села Ґерині за те, що вони співали в церкві пісню „Боже Великий, Творче Всесильний“. Покарані внесли рекурс.

— **Післали на пенсію бережанського прокуратора.** Бережанського прокуратора Шафрана несподівано спенсіонували. Кажуть, що ця передчасна емеритура звязана з недавньою інспекційною поїздкою премієра Складковського. Прокураторові Шафранові приписують вину за всі непорядки в місті і повіті.

— **Польські обїздові купецькі школи на Волині.** Польські кола, які ведуть пропаґанду за посиленням польського купецького стану на Волині, висунули проект зорганізувати польські обїздові школи купецької підготови. Завданням тих шкіл було би поза пропаґандою польського купецтва, зазнайомлювати сільську молодь з підставами торговлі.

— **Випустили 80 арештованих ендецьких студентів.** В часі ревізій у льокалях „Стронніцтва Народового“ та „Слова Народового“ знайдено нелеґальні летючки, які розкидали по місті. Крім цього у „Братнєй Помоци“ ревізія викрила 4 петарди, з яких дві були у бюрку заступника голови. В редакції „Слова Народового“ знайдено палицю окуту оловом. Слідство виявило, що домівка управи „Братнєй Помоци“ студентів політехніки, що приміщується в будинку політехніки, була одною з централь, в якій передавали до кольпортажі нелеґальні друки. В часі ревізій у польських академічних домах арештували 86 ендецьких студентів. По переслуханні у слідчого судді і прокуратора 80 випустили. Кільканацять справ звернули до староства У справі кільканацятьох придержаних прокуратор веде дальше слідство. Обвинувачені відповідатимуть з вільної стопи. До слідчої вязниці відвели: Ол. Набиванця, О. Коблярівського, А. Гуцуляка, П. Білоуса, К. Пасецького й А. Чернястка.

— **Страйк службовиків нафтових фірм у Львові.** Службовики фірм нафтового промислу у Львові на свому зібранні в понеділок, на якому було коло 300 осіб, вирішили почати страйк з тим, що необхідні бюра будуть працювати. Дирекції нафтових концернів вислали до міністра суспільної опіки телеґраму з проханням визначити арбітра для заключення збірної умови.

— **Скреслили з листи адвокатів** д-ра Шарґля за те, що він пропонував інспекторові скарбової охорони свої послуги як конфідент. На дисциплінарну розправу привели д-ра Шарґля до адвокатської палати з вязниці, бо його суд засудив на 4 роки вязниці за замішаного у відому митну аферу.

— **Скасували закон про зворот дібр Габсбурґам.** У Відні появився розпорядок влади, яким скасовано закон, що його видав був свого часу уряд Шушніґа про зворот фідеікомісових дібр Габсбурґам. Цей розпорядок не торкається приватного майна Габсбурґів.

— **Пропаґанда багатодітности в Німеччині.** З ініціятиви „Державного Союзу багатодітних родин“ у Німеччині почта наказала вибивати на кореспонденціях пропаґандивні печатки з такими гаслами: „Родина на сьогодні — нарід на завтра“, „Будь дідусем для своїх унуків“, „Німеччина мусить стати країною дітей“, „Благословення дітей рішає про життєздатність Німеччини“, „Багатодітність — це практичний націонал-соціялізм“, „Щонебудь робимо робім в остаточній меті для дитини“.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ.

Управа Марійського Товариства Молоді у Львові подає до відома всім Марійським Організаціям, що Центральний Секретаріят Марійських Дружин у Римі проголосив другу неділю травня 14. V. ц. р. **„Всесвітнім Марійським Днем“.** Марійський День має бути родинним святом Марійських Організацій усього світу, себто днем взаїмної помочі, їхнього запалу й нових досягнень. Спільна молитва і св. Причастя дружинників і дружинниць усього світу в спільному намірі розвитку Марійських Організацій певно стягнуть багате Боже благословення. Самозрозуміле, що українські Марійські Орґанізації мають обовязок теж відсвяткувати „Марійський День“ якнайторжественніше. В тій цілі Управа Марійського Т-ва Молоді поручає отсе:

1. Щоб усі члени Марійських Організацій у неділю 14. травня вислухали Служби Божої з відповідною промовою о. провідника і прийняли спільне св. Причастя за Боже благословення та розквіт Марійських Дружин.

2. Щоб після Служби Божої відновили Марійське приречення.

3. Щоб з цього приводу влаштували Марійську академію, концерт чи святочні днини.

4. Щоб по змозі всі Марійські Організації даної місцевости улаштували ці імпрези спільно.

5. Щоб звіти з торжеств „Марійського Дня“ переслали до Управи Марійського Т-ва Молоді (Львів, скр. почт. 108).

ЗА УПРАВУ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ:

О. Іриней Назарко, ЧСВВ.,
предсідник.

Володимир Онуфрик,
секретар.

Здоровий пр{о}яв.

XXXII. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше **самочинно з нагоди Рідзва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Вірчів 15.40, Оружний Відділ ВІУВ. Солотвина 17.90, Кружок Р. Ш. Старий Самбір (чит. „Просвіти" Спас 5, чит. „Просвіти" Кобель Ст. 15, чит. „Просвіти" Лужок Гор. 14), разом 34, Бокалло Стефанія Варшава 15, Мурський Осип Балтів (воєв. келецьке) 5, Кружок Р. Ш. Скала (протиалькогольні карти) 10.20, Осип Назар Свосиців 6. Млави 15, Майнут Михайло Пулави 8, Орловська Ольга Альойзів 3, д-р Полохайло Іван Любачів 1, Макушка Гринько Жуків (Любачів) 5, Заруцький Михайло Запитів 2, о. Пастернак Іван Дзіболки 5, Барам Михайло Рожів 5, Районова Молочарня Чехи (Броди) 5, Кружок Р. Ш. Нове Село (Любачів) 10, Бумбар Гринько Жуків (Любачів) 7.50, д-р Селянський Евстахій Кути 2, Мацех Володимир Сілва Войшлівська 5, Кротмальницький Омелян Борислав 2, Копистинський Михайло Самбір 20, Бучинська Марія Луцьк 2, інж. Волосенко Павло Тисьменниця 5, Бао Павло Кристинопіль 4, Заяько Андрій Скоморохи 5, д-р Домішицький Богдан Рожнів 6. Заболотова 5, Чубликівна Антоніна Ходачків Гора 2, Базандюк Антін Чижев 4.50, Антонюк Тарас Мелешки 2, Будник Роман Голоруг 1, Липецька Ольга Самбір 5, Маєвий Андрій Чемериння 2. Гулик Павло Томашів Маз. 14. Стасів Дмитро Ольхуш (Стасів Дмитро Ольхуш 5, Гладишовський Іван Ключе 5, Горбатий Осип Суховова 3, Трусевицька Анна Речувек 3), разом 16, д-р Сірко Михайло Броди 10, Кружок Р. Ш. Броди 50, Кружок Р. Ш. Солотвина 17, д-р Стасів Дмитро Миколаїв н. Дн. 2, кооп. „Рільничий Прапор" Пакість (Мостиська) 5, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 16.50, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Теребовля (Ілля Гадничук Слобідка 2, Микола Рівний Іванівка 2, орхестра читальні Теребовля 15, „Луг" Романівка 4.80, Кружок Р. Ш. з проскури 5, студенти Романівка 4.80, Кружок Р. Ж. Романівка 0.70, о. Жолкевич від перших в Кровинці 15, Кружок Р. Ш. Деренівка з чайного вечора 2.85), разом 60.30, чит. „Просвіти" Колодіївка (з проскури) 4.70, чит. „Просвіти" Мости 6, Комарна 7.50, кооп. „Надія" Скоморохи 10.

УВАГА: Головна Управа Р. Ш. подає до відома, що з XXXIII. виказом кінчить протоколювати самочинні датки з нагоди цьогорічного Різдва Христового.

(Продовження буде).

УВАГА! Передплатники міста Станиславова

З приводу службового перенесення зі Станиславова до Товмача прошу всіх тих Шан. Передплатників, що вплачували належність за „Діло" за моїм посередництвом, щоб за місяць квітень і за дальші чергові місяці вплачували передплату просто до Адміністрації.

БОГДАН ЛІСЬКЕВИЧ.

— **На ширших сходинах членів „Молодої Громади"** дня 16. березня ц. р. (четвер) в год. 19.30 голова Т-ва інж. Андрій Палій виголосить реферат на тему „Національний підбір (селекція)". Учасниками можуть бути члени і введені ними гості по зголошенні одному членові Ради Т-ва.

— **Засідання Фільольоґічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться в суботу 18. березня ц. р. в год. 18-ій у бібліотечній кімнаті з таким порядком дня: 1) д-р Іл. Свєнціцький — Проблема структури Слова о полку Ігореві; 2. Поточні справи.

— **Вечір народньої пісні, музики й танку** влаштовує Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові при допомозі Товариства своїх прихильників у вівторок 21. ц. м. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. Початок точно в год. 20.15 (8.15 веч.). Участь у цій високо культурній імпрезі беруть визначні сили нашого музичного світу, а всі виконавці виступатимуть в оригінальнім народнім вбранню. Усіх Вп. Громадян, що не використали запрошення на відкриття етнографічної лемківської вистави, проситься цією дорогою прибути на цей Вечір і масовою участю засвідчити свою прихильність для науково-культурної праці Музею НТШ. Вступ за числованою програмкою, що її набути можна вже в канцелярії Музею НТШ., вул. Чарнецького 24, І. пов.

— **Нове обмеження прав української мови.** Окружна Лікарська Палата у Львові звернулася до лікарів з пригадкою, що рецепти мають бути виписані в польській мові. Воєвідський уряд, покликуючися на розпорядок міністра внутрішніх справ з 28. VIII. 1930 про видавання з аптик лікарських засобів, звернувся до аптикарів з упімненням, щоб вони придержувалися приписів і спосіб, як уживати ліків, подавали в польській мові, при чому додатково можуть подати його і в іншій мові. Ясно, що те упімнення вводить нове обмеження прав української мови та що звернене воно проти українських лікарів та аптикарів.

— **Шевченкові Дні в Хусті.** Святкування 125-літніх роковин народин Тараса Шевченка в Хусті триватиме кілька днів. Дня 9-го ц. м. відправлено богослуження, в якому взяли участь учні всіх шкіл. У днях 14-го і 15-го березня відбудеться Шевченківська Академія.

— **Кара за релігійну пісню.** Долинське староство покарало багато дівчат і хлопців хору з села Ґерині за те, що вони співали в церкві пісню „Боже Великий, Творче Всесильний". Покарані внесли рекурс.

— **Післали на пенсію бережанського прокуратора.** Бережанського прокуратора Шафрана несподівано спенсіонували. Кажуть, що ця передчасна емеритура звязана з недавньою інспекційною поїздкою премієра Складковського. Прокураторові Шафранові приписують вину за всі непорядки в місті і повіті.

— **Польські обїздові купецькі школи на Волині.** Польські кола, які ведуть пропаґанду за посиленням польського купецького стану на Волині, висунули проект зорґанізувати польські обїздові школи купецької підготови. Завданням тих шкіл було би поза пропаґандою польського купецтва, запізнайомлювати сільську молодь з підставами торговлі.

— **Випустили 80 арештованих ендецьких студентів.** В часі ревізій у льокалях „Стронніцтва Народового" та „Слова Народового" знайдено нелеґальні летючки, які розкидали по місті. Крім цього у „Братнєй Помоци" ревізія викрила 4 петарди, з яких дві були у бюрку заступника голови. В редакції „Слова Народового" знайдено палицю окуту оловом. Слідство виявило, що зомівка управи „Братнєй Помоци" студентів політехніки, що приміщується в будинку політехніки, була одною з централь, в якій переводили до кольпортажі нелеґальні друки. В часі ревізій у польських академічних домах арештували 86 ендецьких студентів. По переслуханні у слідчого судді і прокуратора 80 випустили. Кільканацять справ звернули до староства У справі кільканацятьох придержаних прокуратор веде дальше слідство. Обвинувачені відповідатимуть з вільної стопи. До слідчої вязниці відвели: Ол. Набиванця, О. Кобзярівського, А. Гуцуляка, П. Білоуса, К. Пясецького й А. Чернастка.

— **Страйк службовиків нафтових фірм у Львові.** Службовики фірм нафтового промислу у Львові на свому зібранні в понеділок, на якому було коло 300 осіб, вирішили почати страйк з тим, що необхідні бюра будуть працювати. Дирекції нафтових концернів вислали до міністра суспільної опіки телеґраму з проханням визначити арбітра для заключення збірної умови.

— **Скреслили з листи адвокатів** д-ра Шарґая за те, що він пропонував інспекторові скарбової охорони свої послуги як конфідент. На дисциплінарну розправу привели д-ра Шарґля до адвокатської палати з вязниці, бо його суд засудив на 4 роки вязниці за замішаного у відому митну аферу.

— **Скасували закон про зворот дібр Габсбурґам.** У Відні появився розпорядок влади, яким скасовано закон, що його видав був свого часу уряд Шушніґа про зворот фідеікомісових дібр Габсбурґам. Цей розпорядок не торкається приватного майна Габсбурґів.

— **Пропаґанда багатодітности в Німеччині.** З ініціятиви „Державного Союзу багатодітних родин" у Німеччині почта наказала вибивати на кореспонденціях пропаґандивні печатки з такими гаслами: „Родина на сьогодні — нарід на завтра", „Будь дідусем для своїх унуків", „Німеччина мусить стати країною дітей", „Благословення дітей рішає про життєздатність Німеччини", „Багатодітність — це практичний націонал-соціялізм". „Щонебудь робимо робім в остаточній меті для життя".

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

16 БЕРЕЗЕНЬ.

Ст. ст. 3. березня 1939.
Зенона, Ветронія.
Лат. Любина, Герберта.
Сонце: схід — 5.38, захід — 17.30.
Місяць: схід — 3.50, захід — 13.43.

Завтра: 17. березня. Пятниця.
Ст. ст. 4. березня 1939.
Герасима, Юліяна.
Лат. Гертруди.
Сонце: схід — 5.34, захід — 17.32.
Місяць: схід — 4.18, захід — 14.44.

— **З нинішним днем висилаємо нашим точним передплатникам новий том бібліотеки „Діла". Другий уже кінчаємо друкувати.**

— **Що варити на весну** (березень і квітень) розкаже і покаже Н. Гаврих-Костецька в четвер 16. III 1939. р. в год. 18 (6 вечір) у клюбі „Нової Хати" Ринок 39, 1. п. Страви: Весняна салата. Капуста по віденськи. Різотто з цирками Бульби в тісті.

— **Чергові сходини** членів Українського Лікарського Товариства відбудуться в пятницю 17. березня ц. р. в год. 7. ввечір у власній домівці, Піжвалли 7. На сходинах звітує дир. д-р Т. Е. Бурачинський про діяльність Окружної Лікарської Палати.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ.

Управа Марійського Товариства Молоді у Львові подає до відома всім Марійським Організаціям, що Центральний Секретаріят Марійських Дружин у Римі проголосив другу неділю травня 14. V. ц. р. **„Всесвітнім Марійським Днем".** Марійський День має бути родинним святом Марійських Організацій усього світу, себто днем взаємної помочі, нового запалу й нових досягнень. Спільна молитва і св. Причастя дружинників і дружинниць усього світу в спільному намірі розвитку Марійських Організацій певно стягнуть багате Боже благословення. Самозрозуміло, що українські Марійські Організації мають обовязок теж відсвяткувати „Марійський День" якнайторжественніше. В тій цілі Управа Марійського Т-ва Молоді поручає отсе:

1. Щоб усі члени Марійських Організацій у неділю 14. травня вислухали Служби Божої з відповідною промовою о. провідника і приняли спільне св. Причастя за Боже благословення та розвиток Марійських Дружин.

2. Щоб після Служби Божої відспівати Марійське приречення.

3. Щоб з цього приводу влаштувати Марійську академію, концерт чи святочні сходини.

4. Щоб по змозі всі Марійські Організації даної місцевости уладили ці імпрези спільно.

5. Щоб звіти з торжеств „Марійського Дня" переслали до Управи Марійського Т-ва Молоді (Львів, скр. почт. 108).

ЗА УПРАВУ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ:

О. Іриней Назарко, ЧСВВ., предсідник.

Володимир Онуфрик, секретар.

Здоровий прояв.

XXXII. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше самочинно з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Бірча 15.40, Окружний Відділ ВПУВ. Солотвина 17.90, Кружок Р. Ш. Старий Самбір (чит. „Просвіти" Спас 5, чит. „Просвіти" Кобель Ст. 15, чит. „Просвіти" Лужок Гор. 14), разом 34, Воналло Стефанія Варшава 15, Мурський Осип Балтів (восп. коляцьке) 5, Кружок Р. Ш. Скала (пропамяткові карти) 10.20, Осип Назар Свосиців 6, Млван 15, Майкут Михайло Цулави 8, Орловська Ольга Альойзів 3, д-р Полихайло Іван Любачів 1, Макушка Гринько Жуків (Любачів) 5, Заручький Михайло Запитів 2, о. Пестерняк Іван Двіболки 5, Барон Михайло Ротів 5, Районова Молочарня Чехи (Броди) 5, Кружок Р. Ш. Нове Село (Любачів) 10, Бумбер Гринько Жуків (Любачів) 7.50, д-р Селянський Евстахій Кути 2, Мацех Володимир Сівка Войнилівська 5, Крохмальницький О-мелян Борислав 2, Копистянський Михайло Самбір 20, Бучинська Марія Луцьк 2, інж. Волосенко Павло Тисьменича 5, Бас Павло Кристинопіль 4, Заялко Андрій Свонороги 5, д-р Досьмицький Богдан Рожнів 6, Заболотова 3, Чубиківна Антоніна Холмина Гора 2, Базилюк Антін Чигиє 4.50, Антонюк Тарас Мелешки 2, Будник Роман Голонуг 1, Ляшецька Ольга Самбір 5, Мандрій Андрій Чемеринці 2, Гудак Павло Томашів Мал. 14, Стасів Дмитро Ольхуш (Стасів Дмитро Ольхуш 5, Гладишовський Іван Ключе 5, Горбатий Осип Сухолова 2, Трусевицька Анна Речувек 3), разом 16, д-р Сірко Михайло Броди 10, Кружок Р. Ш. Броди 50, Кружок Р. Ш. Солотвина 17, д-р Стасів Дмитро Миколаїв н. Дн. 2, кооп. „Рільничий Прапор" Пакість (Мостиська) 5, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 10.50, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Теребовля (Ілля Галинчук Слобідка 2, Микола Рілний Іванівка 2, орхестра читальні Теребовля 15, „Луг" Романівка 4.80, Кружок Р. Ш. в просфори 5, студенти Романівка 4.80, Кружок Р. Ж. Романівка 0.70, о. Жолкевич від перепис в Кровинці 15, Кружок Р. Ш. Деренівка з чайного вечора 2.80), разом 60.90, чит. „Просвіти" Колодіївка (з просфори) 4.70, чит. „Просвіти" Мости б. Комарна 7.50, кооп. „Надія" Свомороше 10.

УВАГА: Головна Управа Р. Ш. подає до відома, що з XXXIII. виказом кінчить проголошувати самочинні датки з нагоди цьогорічного Різдва Христового.

(Продовження буде).

НОВИНКИ

16 БЕРЕЗЕНЬ.

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 3. березня 1939.
Зеноні, Евтропія.
Лат. Любина, Герберта.
Сонце: схід — 5.36, захід — 17.30.
Місяць: схід — 3.50, захід — 13.43.

Завтра: 17. березня. П'ятниця.
Ст. ст. 4. березня 1939.
Герасима, Юліяна.
Лат. Гертруди.
Сонце: схід — 5.34, захід — 17.32.
Місяць: схід — 4.18, захід — 14.44.

— З нинішнім днем висилаємо нашим точним передплатникам новий том бібліотеки „Діла". Другий уже кінчаємо друкувати.

— Що варити на весну (березень і квітень) розкаже і покаже Н. Гаврих-Костецька в четвер 16. III 1939. р. в год. 18 (6 вечір) у клюбі „Нової Хати" Ринок 39. I. п. Страви: Весняна салата. Капуста по віденськи. Різотто з нирками. Бульби в тісті.

— Чергові сходини членів Українського Лікарського Товариства відбудуться в пятницю 17. березня ц. р. в год. 7. вечір у власній домівці, Пілвалая 7. На сходинах звітує дир. д-р Т. Е. Бурачинський про діяльність Окружної Лікарської Палати.

— На ширших сходинах членів „Молодої Громади" дня 16. березня ц. р. (четвер) в год. 19.30 голова Т-ва інж. Андрій Палій виголосить реферат на тему „Національний підбір (селекція)". Учасниками можуть бути члени і введені ними гості по зголошенні одному членові Ради Т-ва.

— Засідання Фільольогічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в суботу 18. березня ц. р. в год. 18-ій у бібліотечній кімнаті з таким порядком дня: 1) д-р Іл. Свєнціцький — Проблема структури Слова о полку Ігореві; 2. Поточні справи.

— Вечір народньої пісні, музики й танку влаштовує Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові при допомозі Товариства своїх прихильників у вівторок 21. ц. м. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові. Початок точно в год. 20.15 (8.15 веч.). Участь у цій високо культурній імпрезі беруть визначні сили нашого музичного світу, а всі виконавці виступатимуть в оригінальнім народнім вбранню. Усіх Вп. Громадян, що не використали запрошення на відкриття етнографічної лемківської вистави, проситься цією дорогою прибути на цей Вечір і масовою участю засвідчити свою прихильність для науково-культурної праці Музею НТШ. Вступ за числованою програмкою, що її набути можна вже в канцелярії Музею НТШ., вул. Чарнецького 24, І. пов.

— Нове обмеження прав української мови. Окружна Лікарська Палата у Львові звернулася до лікарів з пригадкою, що рецепти мають бути виписані в польській мові. Воєвідський уряд, покликуючися на розпорядок міністра внутрішніх справ з 28. VIII. 1930 про видавання з аптик лікарських засобів, звернувся до аптикарів з упімненням, щоб вони придержувалися приписів і спосіб, як уживати ліків, подавали в польській мові, при чому додатково можуть подати його і в іншій мові. Ясно, що те упімнення вводить нове обмеження прав української мови та що звернене воно проти українських лікарів та аптикарів.

— Шевченкові Дні в Хусті. Святкування 125-літніх роковин народин Тараса Шевченка в Хусті триватиме кілька днів. Дня 9-го ц. м. відправлено богослуження, в якому взяли участь учні всіх шкіл. У днях 14-го і 15-го березня відбудеться Шевченківська Академія.

— Кара за релігійну пісню. Долинське староство покарало багато дівчат і хлопців хору з села Герині за те, що вони співали в церкві пісню „Боже Великий, Творче Всесильний". Покарані внесли рекурс.

— Післали на пенсію бережанського прокуратора. Бережанського прокуратора Шафрана несподівано спенсіонували. Кажуть, що ця передчасна емеритура звязана з недавньою інспекційною поїздкою премієра Складковського. Прокураторові Шафранові приписують вину за всі непорядки в місті і повіті.

— Польські обіздові купецькі школи на Волині. Польські кола, які ведуть пропаганду за посиленням польського купецького стану на Волині, висунули проект зорганізувати польські обіздові школи купецької підготови. Завданням тих шкіл було би поза пропагандою польського купецтва, зазнайомлювати сільську молодь з підставами торговлі.

— Випустили 80 арештованих енденьких студентів. В часі ревізій у льокалях „Стронніцтва Народового" та „Слова Народового" знайдено нелегальні летючки, які розкидали по місті. Крім цього у „Братней Помоци" ревізія викрила 4 петарди, з яких дві були у бюрку заступника голови. В редакції „Слова Народового" знайдено палицю окуту оловом. Слідство виявило, що домівка управи „Братней Помоци" студентів політехніки, що приміщується в будинку політехніки, була одною з централь, в якій передавали до кольпортажі нелегальні друки. В часі ревізій у польських академічних домах арештували 86 енденьких студентів. По переслуханні у слідчого судді і прокуратора 80 випустили. Кільканацять справ звернули до староства У справі кільканадцятьох придержаних прокуратор веде дальше слідство. Обвинувачені відповідатимуть з вільної стопи. До слідчої вязниці відвели: Ол. Набиванця, О. Коблярівського, А. Гуцуляка, П. Білоуса, К. Пасецького й А. Чернастка.

— Страйк службовиків нафтових фірм у Львові. Службовики фірм нафтового промислу у Львові на свому зібранні в понеділок, на якому було коло 300 осіб, вирішили почати страйк з тим, що необхідні бюра будуть працювати. Дирекції нафтових концернів вислали до міністра суспільної опіки телеграму з проханням визначити арбітра для заключення збірної умови.

— Скреслили з листи адвокатів д-ра Шарґля за те, що він пропонував інспекторові скарбової охорони свої послуги як конфідент. На дисциплінарну розправу привели д-ра Шарґля до адвокатської палати з вязниці, бо його суд засудив на 4 роки вязниці як замішаного у відому митну аферу.

— Скасували закон про зворот дібр Габсбурґам. У Відні появився розпорядок влади, яким скасовано закон, що його видав був свого часу уряд Шушніґа про зворот фідеікомісових дібр Габсбурґам. Цей розпорядок не торкається приватного майна Габсбурґів.

— Пропаґанда багатодітности в Німеччині. З ініціятиви „Державного Союзу багатодітних родин" у Німеччині почта наказала вибивати на кореспонденціях пропаґандивні печатки з такими гаслами: „Родина на сьогодні — нарід на завтра", „Будь дідусем для своїх унуків", „Німеччина мусить стати країною дітей", „Благословення дітей рішає про життєздатність Німеччини", „Багатодітність — це практичний націонал-соціялізм", „Щонебудь робимо робім в остаточній меті для дитини".

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ.

Управа Марійського Товариства Молоді у Львові подає до відома всім Марійським Організаціям, що Центральний Секретаріят Марійських Дружин у Римі проголосив другу неділю травня 14. V. ц. р. **„Всесвітнім Марійським Днем".** Марійський День має бути роковинним святом Марійських Організацій усього світу, себто днем взаїмної помочі, їхнього запалу й нових досягнень. Спільна молитва і св. Причастя дружинників і дружинниць усього світу в спільному намірі розвитку Марійських Організацій певно стягнуть багате Боже благословення. Самозрозуміле, що українські Марійські Організації мають обовязок теж відсвяткувати „Марійський День" якнайторжественніше. В тій цілі Управа Марійського Т-ва Молоді поручає отсе:

1. Щоб усі члени Марійських Організацій у неділю 14. травня вислухали Служби Божої з відповідною промовою о. провідника і приймали спільне св. Причастя за Боже благословення та розвиток Марійських Дружин.

2. Щоб після Служби Божої відновили Марійське приречення.

3. Щоб з цього приводу влаштували марійську академію, концерт чи святочні сходини.

4. Щоб по змозі всі Марійські Організації даної місцевости уладили ці імпрези спільно.

5. Щоб звіти з торжеств „Марійського Дня" пересилали до Управи Марійського Т-ва Молоді (Львів, скр. почт. 108).

ЗА УПРАВУ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ:

О. Іриней Назарко, ЧСВВ.,
предсідник.

Володимир Онуфрик,
секретар.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ. ВИСТУПИ „ВАРШАВСЬКОГО ЦИРУЛЬНИКА" — „ЛЮБІМО ЗВІРЯТА".

Директор цього веселого кабарету Фр. Ярощі пояснює заголовок своєї ревії: такі настали часи, що людей любити не можна, навіть не вільно; що-ж зробити з тим величезним запасом почувань у нашому серці? — любімо бодай звірята. Навіть між людьми є деякі симпатичні зразки тваринного світу: серни, гуски, рогачі, великі риби, зубри...

Поодинокі сценки ревії йдуть за грою фантазії, але здебільша бачимо в них жертви нашого часу та химерної долі. Ось два джентельмени дістали манію скорочувати розмову до фраз, якими вона повинна кінчатися; ось модерна жінка, що хоче замість бежових рукавичок конче мати модні зелені, шпінакового коліру і щоб дістати від чоловіка 20 золотих доказує йому, що не варт жити; ось молоденька недосвідчена учениця, що збирає автографи славних артистів та оповідає свої пригоди у звіринці. Завжди капітальний у своїх монологах Лявінський дає тип довічного оркестрового скрипача — „друга скрипка", — дуже нещасливого черевана, що не може стратити „два кіля живої ваги". Веселі образи „молодість славних людей", родинна сцена із правдомовним апаратом, дотепна пісня зі співом юнака, що „йодлює" по тирольськи і приємні декламації З. Терне розважали нечисленну публику ввесь вечір. І тихі люди водночас позіхали від нудьги в кепі!

м. р.

З концертової салі.

БАС С. БЕНОНІ. — ПОПУЛЯРНИЙ ФІЛЬГАРМОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ.

Російський бас **Беноні** (родом мабуть з Гродна, під цю пору концертує переважно в Америці) виявився на свому концерті 10. ц. м. в салі П. Т. М. співаком першої кляси і під вокальним і під артистичним оглядом. Його репертуар — виключно російський: Мусоргський, Даргомижський, Чайковський, Кюї, Бородін, Гречанінов та ін.; але у тому репертуарі він почувається знаменито і то однаково у драматично-трагічному стилі, як також у ґротесці і бурлескі. Про ширину його мистецького діяпазону засвідчили найкраще прекрасно виконані три стилево такі ріжні арії з Бориса Годунова: черця Пімена, Варлаама та царя Бориса.

Популярний недільний фільгармонічний концерт під орудою молодого дебютанта К. Гардуляка при участи молодого пяніста В. Малцужинського був до деякої міри пробою нової диригентської сили на фільгармонічній естраді у Львові. З такої точки погляду — концерт можна б уважати вдатним. Новий диригент виявив значну амбіцію, дириґуючи клясичні твори з памяти, із темпераментом, хоча й не проявив якоїсь клясичної лінії у виконанні. Молодий пяніст (лавреат варшавського конкурсу) у концерті Бетовена Es-дур і в творах Шопена виявив деякі оригінальні риси і деяку здержливість, навіть „аскетизм", у вживанні улюблених пяністичних ефектів.

С. Л.

СКРИПКОВО-ФОРТЕПІЯНОВИЙ ВЕЧІР Е. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО І В. БОЖЕЙКО.

Учителі перемиського Музичного Інституту ім. М. Лисенка, скрипак Е. Цегельський і відома пяністка В. Божейко, уладили під фірмою „Супрому" свій скрипково-фортепіяновий речіталь у неділю 12. ц. м. в малій салі Лисенка у Львові. Концерт пройшов при значному зацікавленні музикальної публики, що битком виповнила салю. В програмі — поза „обіграними" скрипковими мініятурами та скрипковим концертом Мендельзона — звертали увагу: Крейцерівська соната та деякі фортепіянові і скрипкові новини (нпр. українська премієра: „Тихий спомин" Людкевича). П. **Е. Цегельський** як скрипак-концертант виявляє чимало гарних прикмет: спокій, зрівноваження, ритмічну солідність і інтонаційну певність. Трохи слабшою частиною його артистичного „я" є **тон** із його динамічними нюансами, у якому слід би побажати трохи *більше* сочности та експанзивности. Добре відома своїми технічно-мистецькими даними пяністка **В. Божейко** зявилася по довшій перерві на естраді у Львові, на цей раз у виді не так концертантки, як радше камералістки, — і виявила й на цьому полі великі цінні засоби, особливож у кольористичному напрямі, які заблисли головно в дуже тяжкій та відповідальній сонаті Бетовена і в супроводі до концерту Мендельзона та деяких мініятур. Як сольову концертову точку пяністка виконала тільки Ліста: „Леґенду про св. Франциска" (прекрасно під кольористичним оглядом) та найменш технічними трудностями, але менше цікаву змістом транскрипцію Донанія Штравсового вальчика „Над синім Дунаєм".

В з. І. Г.

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. Евген Гарасимович, дійсний радник Митрополичої Консисторії, б. довголітній член Ширшого Народнього Комітету, передвоєнний організатор Зборівщини, упокоївся 12. березня ц. р. в Ляховичах Зарічних у 69. році життя. В. Й. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ. Орган Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові. Місячник для справ кредиту й ощадности. Ч. 2. Рік II. Львів, лютий 1939. Зміст: І. Ольховий Що зробити в цьому році. — С. Кузик, Інкасова служба. — Вислїди дрібноощадностевої акції на фонд господарської розбудови з кінцем 1938 р. — А. Ж.: Стан вкладів у кредитових кооперативах Польщі в III. кварталі 1938 р. — І. Федак: Стан щадничих вкладів в українських кооперативах у четвертім кварталі 1938 р. — І. О.: Кредит у теорії і практиці. — Сирий біляис Центробанку по день 31. I. 1939 р. — Д-р О. Копут: Статистика солідарности. — І. О.: Дещо про девальвацію валюти. — Із обіжника РСУК ч. 3. 1939 р. — Від Центробанку.

НОВА СЦЕНА. Місячник театрального мистецтва. Річник І. Хуст, лютий 1939. Ч. 2. Ст. 20. Зміст: Августин Штефан. — Лист від Федора Ревая, провідника УНО. — Андрій Патрус: Мой коханий. — Ю. Боршош-Кумятський: Маріка Писарівна. — Ю. Грім: Враження з поїздки по Гуцульщині. — Український Народній Театр ім. М. Садовського. — Д-р Комаринський: Як створився театр „Нова Сцена". — Д. В.: Дещо про піонірів театру в Карп. Україні. — Ю. Грім: Українському Народові Карпатської України — український театр. — В. Лібовицький: Творчість режисера в театрі. — Е. Шерегій: Артист і його праця. — Артист — чи ремісник. — Ю. Грім — Е. Шерегій: Як весна настане... Еманципація. Говерля. — Дещо про ансамбль театру. — О. Ч.: Я хотів написати інтерву. — Володимир Лібовицький. — Театральна енциклопедія. — Практичні поради аматорським гурткам.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів і Громадян, що прислали нам матеріяли про хід самоврядних виборів по наших містах та селах, повідомляємо, що з уваги на навал тих матеріялів зможемо їх використовувати тільки в скороченні.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ, ВИСТУПИ „ВАРШАВСЬКОГО ЦИРУЛЬНИКА" — „ЛЮБІМО ЗВІРЯТА".

Директор цього веселого кабарету Фр. Ярош пояснює заголовок своєї ревії: такі настали часи, що людей любити не можна, навіть не вільно; що-ж зробити з тим величезним запасом почувань у нашому серці? — любімо бодай звірята. Навіть між людьми є деякі симпатичні зразки тваринного світу: сарни, гуски, рогачі, великі риби, зубри...

Поодинокі сценки ревії йдуть за грою фантазії, але здебільша бачимо в них жертви нашого часу та химерної долі. Ось два джентельмени дістали манію скорочувати розмову до фраз, якими вона повинна кінчатися; ось модерна жінка, що хоче замість бежових рукавичок конче мати модні зелені, шпінакового коліру і щоб дістати від чоловіка 20 золотих доказує йому, що не варт жити; ось молоденька недосвідчена учениця, що збирає автографи славних артистів та оповідає свої пригоди у звіринці. Завжди капітальний у своїх монольогах Лявінський дає тип довічного оркестрового скрипача — „друга скрипка", — далі нещасливого черевання, що не може стратити „два кіля живої ваги". Веселі образки „молодість славних людей", родинна сцена із правдомовним апаратом, дотепна сценка зі співом юнака, що „йодлює" по тирольськи і приємні декламації З. Терне розважали нечисленну публику ввесь вечір. І ті кілька людей водночас позіхали від нудьги в ...кції

м. р.

З концертової салі.

БАС С. БЕНОНІ. — ПОПУЛЯРНИЙ ФІЛЬГАРМОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ.

Російський бас **Бенoні** (родом мабуть з Гродна, під цю пору концертує переважно в Америці) виявився на своєму концерті 10. ц. м. в салі П. Т. М. співаком першої кляси і під вокальним і під артистичним оглядом. Його репертуар — виключно російський: Мусоргський, Даргомижський, Чайковський, Кюї, Бородін, Гречанінов та ін.; але у тому репертуарі він почувається знаменито і то однаково у драматично-трагічному стилі, як також у ґротесці і бурлесці. Про ширину його мистецького діяпазону засвідчили найкраще прекрасно виконані три стилево такі ріжні арії з Бориса Годунова: черця Пімена, Варлаама та царя Бориса.

Популярний недільний фільгармонічний концерт під орудою молодого дебютанта К. Гардуляка при участи молодого пяніста В. Малцужинського був до деякої міри пробою нової дириґентської сили на фільгармонічній естраді у Львові. З такої точки погляду — концерт можна б уважати вдатним. Новий дириґент виявив значну амбіцію, дириґуючи клясичні твори з памяти, із темпераментом, хоча й не проявив якоїсь клясичної лінії у виконанні. Молодий пяніст (лавреат варшавського конкурсу) у концерті Бетовена Ес-дур і в творах Шопена виявив деякі оригінальні риси і деяку здержливість, навіть „аскетизм", у вживанні улюблених пяністичних ефектів.

С. Л.

СКРИПКОВО-ФОРТЕПІЯНОВИЙ ВЕЧІР Е. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО І В. БОЖЕЙКО.

Учителі перемиського Музичного Інституту ім. М. Лисенка, скрипак Е. Цегельський і відома піяністка В. Божейко, уладили під фірмою „Супрому" свій скрипково-фортепіяновий речітаaль у неділю 12. ц. м. в малій салі Лисенка у Львові. Концерт пройшов при значному зацікавленні музикальної публики, що битком виповнила салю. В програмі — поза „обіграними" скрипковими мініятурами та скрипковим концертом Мендельсона — звертали увагу: Крейцерівська соната та деякі фортепіянові і скрипкові новини (нпр. українська прем'єра: „Тихий спомин" Людкевича). П. **Е. Цегельський** як скрипак-концертант виявляє чимало гарних прикмет: спокій, зрівноваження, ритмічну солідність і інтонаційну певність. Трохи слабшою частиною його артистичного „я" є **тон** із його динамічними нюансами, у якому слід би побажати **трохи більше сочности та експанзивности.** Добре відома своїми технічно-мистецькими даними піяністка **В. Божейко** зявилася по довшій перерві на естраді у Львові, на цей раз у виді не так концертантки, як радше камералістки, — і виявила й на цьому полі великі цінні засоби, особливож у кольористичному напрямі, які заблисли головно в дуже тяжкій та відповідальній сонаті Бетовена і в супроводі до концерту Мендельзона та деяких мініятур. Як сольову концертову точку піяністка виконала тільки Ліста: „Леґенду про св. Франциска" (прекрасно під кольористичним оглядом) та наїжену технічними трудноцами, але менше цікаву змістом транскрипцію Донанія Стравсового вальчика „Над синім Дунаєм".

В з. І. Г.

—o—

✝ Посмертні згадки.

о. Евген Гарасимович, дійсний радник Митрополичої Консисторії, б. довголітній член Ширшого Народнього Комітету, передвоєнний організатор Зборівщини, упокоївся 12. березня ц. р. в Ляховичах Зарічних у 69. році життя. В. Й. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ. Орган Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові. Місячник для справ кредиту й ощадности. Ч. 2. Рік II. Львів, лютий 1939. Зміст: І. Ольховий: Що зробити в цьому році. — С. Кузик, інкасова служба. — Висліди дрібноощадностевої акції на фонд господарської розбудови з кінцем 1938 р. — А. Ж.: Стан вкладів у кредитових кооперативах Польщі в III. кварталі 1938 р. — І. Федак: Стан щадничих вкладів в українських кооперативах у четвертім кварталі 1938 р. — І. О.: Кредит у теорії і практиці. — Сирий біланс Центробанку по день 31. І. 1939 р. — Д-р О. Копут: Статистика солідарности. — І. О.: Дещо про девальвацію валюти. — Із обіжника РСУК ч. 3. 1939 р. — Від Центробанку.

НОВА СЦЕНА. Місячник театрального мистецтва. Річник І. Хуст, лютий 1939. Ч. 2. Ст. 20. Зміст: Августин Штефан. — Лист від Федора Ревая, провідника УНО. — Андрій Патрус: Мой коханій. — Ю. Боршош-Кумятський: Маріка Писарівна. — Ю. Грім: Враження з поїздки по Гуцульщині. — Український Народній Театр ім. М. Садовського. — Д-р Комаринський: Як створився театр „Нова Сцена". — Д. В.: Дещо про піонірів театру в Карп. Україні. — Ю. Грім: Українському Народові Карпатської України — український театр. — В. Лібовицький: Творчість режисера в театрі. — Е. Шерегій: Артист і його праця. — Артист — чи ремісник. — Ю. Грім — Е. Шерегій: Як весна настане.. Еманципація. Говерля. — Дещо про ансамбль театру. — О. Ч.: Я хотів написати інтерв'ю. — Володимир Лібовицький. — Театральна енциклопедія. — Практичні поради аматорським гурткам.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів і Громадян, що прислали нам матеріяли про хід самоврядних виборів по наших містах та селах, повідомляємо, що з уваги на навал тих матеріялів зможемо їх використовувати тільки в скороченні.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Середа 15. III. год. 7.30 „Тартюф".
Четвер 16. III. год. 7.30 веч. „То більше як любов".
Пятниця 17. III. год. 7.30 веч. „Маскарад", премієра.
Субота 18. III. год. 7.30 „Маскарада".

Театр Ріжнородностей.

Середа 15. III. год. 7.30 Ревія „Любім звірята", виступ театру „Варшавський Цирулик".
Четвер 16. III. год. 7.30 Ревія „Любім звірята", виступ театру „Варшавський Цирулик".
Пятниця 17. III. год. 7.30 Ревія „Любім звірята", виступ театру „Варшавський Цирулик".
Субота 18. III. год. 7.30 Ревія „Любім звірята", виступ театру „Варшавський Цирулик".

Український Театр ім. І. Котляревського.

БЕРЕЖАНИ:
15. III. Найвірніший чоловік.
16. III. Царівна Ґруаґі.
17. III. Пригода в Черчі.
18. III. Корка з Льодсо.
19. III. Зоря над Почаєвом.
Дня 1, 2, 3 і 4. IV. гратиме театр у Львові в салі Нар. Дому.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

УГНІВ:
15. III. Дай серцю волю.
16. III. Мати наймичка.
17. III. Сорочинський ярмарок.
18. III. Гетьман Полуботок.
19. III. Невольник.
РАВА РУСЬКА:
20. III. Бесталанна.
21. III. Ніччя Беседу.
22. III. Гетьман Полуботок.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

МОСТИСЬКА:
15. III. Хам.
Від 20. III. гратиме театр у Перемишлі.

КІНА.

АМПІР: „Украдене життя" з Єлисаветою Бергнер.
АПОЛЬО: „Королева леду" (Соня Гені).
АТЛЯНТИК: „Геройська стежа" та „ФІС".
БАЙКА: „Буде ліпше" (Шепко і Тонько).
БАЛТИК: „Марко Польо".
ВАНДА: „Панна з посте-рестанте". „Зоряна ескадра".
ГРАЖИНА: „Люди за мрякою".
ЕВРОПА: „Ґунґа-Дин".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.
КОНЦЕРНІС: „Три серця".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Еспанський метелик" (Джанета Мекдональд).
МІРАЖ: „Індійська гробниця".
МУЗА: „Царівна Снігурка".
ПАКС: „У тіні хреста".
ПАЛЯС: „Суец" (Льорета Йонг, Аннабеля, Тирон Павер).
РАЙ: „Остання бригада".
РІЯЛЬТО: „Для тебе, сеньоріто".
РОКСІ: „Інститутка" з Д. Дюрбен.
СВІТ: „Марнотратна дочка" (Зара Леандер").
СВИТОВИД: „Пірата", „Дикі стежки".
СТИЛЕВЕ: „Залюблена пані" та ревія.
ТОН: „Циганка", „Полльо".
УТІХА: „Переможна боротьба" та ревія.
ХИМЕРА: „Сержант Беррі".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Долина Мозелі".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 15. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: „Туруль, король Карпатської орли“, мельодії, пісеньки, 11.00 Для шкіл, оповідання з пісеньками, 11.15 Легкі суїти, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Орх., 15.30 Обідова музика, 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Який фах вибрати, 16.35 Страстні пісні у вик. хору, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Смичк. концерт, 17.58 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Про марш. Ридза-Смиглого, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Дискутуймо: „Я і мій ближній“, 19.00 Розр. концерт: сальон. орх., мецосопран, скрипка, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.35 Поезія золотого віку, 22.00 Концерт із нагоди держ. свята Мадярщини, 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 16. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні пісні, 11.00 Вояцькі пісні, авд. для вселюдних шкіл, 11.25 Китиця мельодій Гільберта та Саллівена, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Мандрівка у минуле, гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Маю так багато оруддя, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 У фабриці городинних і овочевих перетворів, авд. для молоді, 16.40 Клявесин, з пл., 17.00 Великі столиці: РИМ, 17.15 Скрипка, 17.40 Пісні, 17.55 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хліборобські потреби Галичини, Комунікати Рільн. Т-ва, Марші з пл., 18.30 Театр Уяви: „Дзяди“ А. Міцкевича, 19.15 Розр. концерт: орх., спів, флет, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Форт., 21.40 Тоді так читали, фейлетон Старого Доктора про книжку, 22.00 Спорт, 22.05 Форт. рецитал Марії Шпиналівни, 22.20 Муз. опл., 22.30 Літературний кабарет, 23.00 Ост. вістки, Закінчення програми.

Пятниця, 17. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: „Вєдзмалєвь за плечима“, радя, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Гра у копаних, 11.25 Невідомі фр. пісні, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Українська музика з пл., 14.30 Ал. Дигасінський: „Вовк, собаки та люди“, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.00 Гейнері, репортаж для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з лікарем, 16.35 Страстна дорога, 17.30 „Наші справи“, гутірка, 17.45 „Завдання польської молоді на окраїнах“, 17.55 Хор, комунікати спів. т-в, 18.30 Театр Уяви: „Дзяди“ А. Міцкевича, 19.15 Розр. концерт, орх., сопран, гітара, саксофон, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 15. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 **Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Вечірній гомін, 20.10 Концерт для молоді, 21.15 Оперетові мельодії, БУДАПЕШТ 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 18.20 Веселі пісні та музика, **19.30 Вістки в українській мові**, 20.10 Давня і нова танк. музика, 22.30 Розр. концерт, орх., сол., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.20 Камеральна музика, 20.10 Брамсові та Грігові твори, ДРОЙТВІЧ 21.00 „Матей-маляр“ оп. Гіндеміта, КЕЛЬН 18.10 Соната г-дур на скр. і форт. Грига, 19.15 Популярна музика, МІЛЯНО 17.15 21.00 „Іль Піккольо Марат“ оп. Масканьї, ПРАГА 18.25 Вальси та марші, 19.25 Забуті мельодії, 20.35 Словацький квартет Мадяра, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.00 Форт., 19.20 „Кармен“ оп. Бізета, 22.10 Танки, ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 „Чорний Петро“ оп. Гайдна.

Четвер, 16. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 **Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00 Розр. муз., 19.45 Танк. музика, БУДАПЕШТ 19.30 Опера, ВІДЕНЬ 18.45 Пісні та балади Брамса, **19.30 Вістки в українській мові**, 21.00 Нагороджені твори австр. композиторів, 22.45 Легка і танкова музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. музика, 20.10 Вес. мельодії, ЛЯЙТІ 16.00 Розр. музика, 18.35 Солісти, 20.20 Розр. концерт, МІЛЯНО 22.30 Орг. музика, ПРАГА 18.25 Джез, 21.00 Орх., РАДІО ПАРІ 21.30 Романтичний карнавал у Парижі, муз. авд. дир. Інгельбрехт, РИМ 21.00 „Вільний Стрілець“ оп. Вебера, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 22.00 Танк. музика.

Пятниця, 17. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.00, 19.00, 22.15 **Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00, 19.00 Веселі мельодії, 21.00 Балетова музика, БУДАПЕШТ 21.10 Циг. музика, 22.30 Орх., ВІДЕНЬ 15.30 Пісні та скрипк. музика, 18.45 Веселі каринтські мельодії, **19.30 Вістки в українській мові**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Таїті — казкові переживання, 18.25 Хто тепер їде до Африки, 20.10 Орх., МІЛЯНО 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.35 Квінтет Дворжака, 18.35 Сальон. музика, 19.30 Спів, 20.00 Військ. орх., 21.10 Баляда Леве, форт., спів, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.35 Опера, 21.15 Скрипка, РИМ 17.00 Концерт тріо, 21.00 „Ля ліпее дель куоре“ оп. Карабелі, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 „Корабель-марево“ оп. Вагнера, 22.00 Танк. музика.

Радіокутик.

ІЛЬ ДУЧЕ ВДОВОЛЕНИЙ З ІТАЛІЙСЬКОГО РАДІЯ.

З нагоди відкриття другого курсу для радієвих репортерів, який улаштовано у Римі, італійським радіофонічним товариством ЕІАР, міністр народньої культури виголосив прилюдну промову в справі розвитку італійського радія. Він звернув передовсім увагу на важливість репортажевих авдицій та на відповідальність, яка тяжить на справоздавцях, тому у доборі їх ставлять тепер великі вимоги. На 819 кандидатів, які зложили свої прохання, щоб приняти їх на курс праґентів та радієвих справоздавців, прийняли всього 30 осіб. Міністр ствердив, що італійське радіо стало поважним політичним чинником. Крім того висловився проти безпідставної критики деяких абонентів, які не хотять зрозуміти, що радіо мусить служити без вийнятку всім громадянам держави, та що не можна жадати, щоб воно задоволювало бажання всіх радіослухачів. На думку міністра італійське радіо дає змогу кожному зі слухачів віднайти у програмі відповідну для себе авдицію, коли поодинокі слухачі вміють її собі добрати. Наприкінці міністр сказав, що Муссоліні зовсім вдоволений з діяльности італійського радіофонічного товариства ЕІАР.

КОНКУРС НА СЛОВА ПІСЕНЬОК.

Французька радіовисильня Пост-Парізіен відкрила конкурс на слова з означеною темою до мельодій двох відомих пісеньок, оголошених станцією. Признаємо гарні нагороди за найкращі тексти. Найбільш вдалі пісеньки виконають перед мікрофоном радіовисильні, відомі співаки. Цей конкурс мав великі виглади на успіх.

Біржа.

ГРОШІ

Львів, 14. березня 1939.

Бельги бельг. 89.10—89.72, **Долари америк.** 5.26.50—5.29.00, **Долари канад.**— 5.22.00—5.28.00, **Фльор. гол.** 281.50—283.00, **Франки франц.** 14.01—14.11, **Франки шв.** 120.00—120.95, **Фунти анґл.** 24.75—24.93, Гульд. данц. 99.75—100.25, Кор. данські— 110.25—111.30, Корони норв. 124.45—125.37, Корони шведські 127.50—128.50, Лірн іт. 27.9—16.10, Марки фінляндські 10.75— 11.00, Марки нім. срібні 82.50—87.00.

АКЦІЇ.

Банк Польський 120.50, Цукор 44.25—42.00, Вугіль 43.25—44.00, Ліпьпол 96.00—95.25, Моджеїв 23.25—23.00, Островець 83.00—83.50, Стараховичі 63.50—65.00, Жирардів 67.25—65.00.

Папери.

4 і пів внутрішня 68.00—67.50, 3 інвест. I ем. 97.25, серія 101.00—00.00, 2 ем. 97.00 серія 00.00—101.00, 5 конверсійна 68.50, 5 залізнична 68.00—67.75, 4 прем. дол. 44.00, 4 консолідаційна 68.25—68.13.

Тенденція неодностайна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 14. березня 1939.

1 кг. масла дес.	3.35
1 кг. масла бочк.	3.40
1 л. молока	сот. 17—18
1 кг. яєць	—.90

Тенденція на масло і яйця знижкова, на молоко вдержала.

Подяка.

З волі Всевишнього відійшла від нас 1. березня ц. р. наша найдорожча Мама й Бабуня МАРІЯ з СКОБЕЛЬСЬКИХ ЛОПУШАНСЬКА. Прибиті тяжким горем почуваємося цією дорогою зложити щиру подяку передовсім о. Деканові В. Куновському за глибокі прощальні слова при виносі тіла, о. Деканові О. Тустановичеві за сердечну промову над гробом отцям І. Солтикевичеві, сотр. у Бутелі Вишній і о. І. Лопатинкові, сотр. у Комарниках за участь у похоронах і всім тим, які причинилися до звеличання цього сумного обряду.

Діти, внуки й правнуки.

Подяка.

Виділ II. Філії Краєвого Товариства Охорони дітей й опіки над молоддю у Львові складає сердечну подяку ВП. Пані проф. Галі Левицькій за ласкавий виступ на концерті української жіночої Ремісничо-Промислової Бурси і за жертвування належного гонорару на Бурсу.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Філії „Союзу Українок-Емігранток“ у Львові відбудуться 26. березня 1939 р. (в неділю) в домівці „Народнього Мистецтва“, Ринок 29 зі звичайним порядком нарад. Початок год. 17. Коли не збереться кворум, Загальні Збори відбудуться при всякій кількости в год. 18. на тому самому місці.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: **на Інвалідів** Роман Равлюк, Балигород зол. 4.—, **на Рідну Школу** Микола Осідач зол. 5.—; о. канонік Лопушанський зол. 4.—; **найбіднішим** Союз Українок Варшава зол. 8.—; **на Рідну Школу** Йосифа Бродович Годле Канадське зол. 5.—, Володимир Місечко Люблин.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 15. березня 1939.

7.00 Ранішній деннин, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: „Турупь, король Карпатської пущі", мельодії, пісеньки, 11.00 Для шкіл, оповідання з пісеньками, 11.15 Легкі сутіти, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Орх., 15.20 Обідова музика, 16.00 Пополудневий деннин, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Який фах вибрати, 16.35 Страстні пісні у вик. хору, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Смичк. концерт, 17.55 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Про марш. Ридза-Сьміглого, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Дискутуймо: „Я і мій ближній", 19.00 Розр. концерт: сальон. орх., мецосопран, скрипка, 20.40 Веч. деннин, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.35 Поезія золотого віку, 22.00 Концерт із нагоди держ. свята Мадярщини, 22.55 Інформаційна авдиція, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 16. березня 1939.

7.00 Ранішній деннин, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні пісні, 11.00 Вояцькі пісні, авд. для молодших шкіл, 11.25 Китиця мельодій Гільберта та Салівена, з пл. 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд. 14.00 Концерт банкль, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Мандрівка у минуле, гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Маю так багато овочів, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий деннин, 16.05 Господарські вістки, 16.20 У фабриці городинних і овочевих переробок, авд. для молоді, 16.40 Клясична, з пл., 17.00 Великі столиці: РИМ, 17.15 Скрипка, 17.40 Пісні, 17.55 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хліборобські потреби Галичини. Комунікати Рільн. Тов., Марші з пл., 18.30 Театр Уяви: „Лялки" А. Міцкевича, 19.15 Розр. концерт: орх., спів, флет, 20.40 Веч. деннин, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Форт., 21.40 Того так читали, фейл. Старого Доктора про книжку, 22.00 Спорт, 22.05 Форт. реситаль Марії Шпаковської, 22.30 Муз. огл., 22.50 Літературний кабарет, 23.00 Ост. вістки, Закінчення програми.

Пятниця, 17. березня 1939.

7.00 Ранішній деннин, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: „Велителька на кухні", ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Гра у кн. музики з пл., 11.25 Невідомі фр. пісенькарів, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Українська музика з пл., 14.30 Ал. Дашкієвський: „Вовк, собаки та люди", 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.00 Гебаври, репортаж для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий деннин, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорами, 16.35 Страстна дорога, 17.30 „Наші справи", гутірка, 17.45 „Завдання польської молоді на окраїнах", 17.55 Хор, комунікати спів. т-в, 18.30 Театр Уяви: „Лялки" А. Міцкевича, 19.15 Розр. концерт, орх., спів, гітара, саксофон, 20.45 Веч. деннин, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 15. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Вечірні гомін, 20.10 Концерт для молоді, 21.15 Оперетові мельодії, БУДАПЕШТ 22.00 Концерт ор. орх., ВІДЕНЬ 18.20 Веселі пісні та музика, **19.50 Вістки в українській мові**, 20.10 Давня і нова танц. музика, 22.30 Розр. концерт, орх., сол., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.20 Камеральна музика, 20.10 Брамсові та Ґріґові твори, ДРОЙТВІЧ 21.00 „Маляр-маляр" оп. Гаршвіна, КЕЛЬН 18.10 Соната і-дур на скр. і форт. Гріга, 19.15 Популярна музика, МІЛЯНО 17.15 21.00 „Ель Пікольо Маре" оп. Масканьї, ПРАГА 18.25 Вальси та марші, 19.25 Забуті мельодії, 20.35 Словацький квартет Малого, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.00 Форт., 19.30 „Корінна" оп. Бізета, 22.10 Танц., ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 „Чорний Пьєр" оп. Гайєша.

Четвер, 16. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00 Розр. муз., 19.45 Танц. музика, БУДАПЕШТ 19.30 Опера, ВІДЕНЬ 18.45 Пісні та балади Брамса, **19.50 Вістки в українській мові**, 21.00 Нагороджені твори австр. композиторів, 22.45 Легка і танкова музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. музика, 20.10 Вес. мельодії, ЛЯГТІ 16.00 Розр. музика, 18.35 Солісти, 20.20 Розр. концерт, МІЛЯНО 22.30 Орг. музика, ПРАГА 18.25 Джез, 21.00 Орх., РАДІО ПАРІ 21.30 Романтичний карнавал у Парижі, муз. авд. дир. Інгельбрехт, РИМ 21.00 „Вільний Стрілець" оп. Вебера, СОФІЯ 18.30 Легка музика, 22.00 Танц. музика.

Пятниця, 17. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.55, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки в українській мові**, БЕРЛІН 18.00, 19.00 Веселі мельодії, 21.00 Балетова музика, БУДАПЕШТ 21.10 Циг. музика, 22.30 Орх., ВІДЕНЬ 15.30 Пісні та скрипк. музика, 18.45 Веселі вiденські мельодії, **19.50 Вістки в українській мові**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Таїті — звукові переживання, 18.25 Хто тепер їде до Африки, 20.10 Орх., МІЛЯНО 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.35 Квінтет Дворжака, 18.25 Сальон. музика, 19.30 Спів, 20.00 Військ. орх., 21.10 Балада Леве, форт., спів, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.35 Опера, 21.15 Скрипка, РИМ 17.00 Концерт тріо, 21.00 „Ля зіпеа дель куоре" оп. Карабеллі, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 „Корабель-марево" оп. Вагнера, 22.00 Танц. музика.

Радіокутик.

ІЛЬ ДУЧЕ ВДОВОЛЕНИЙ З ІТАЛІЙСЬКОГО РАДІЯ.

З нагоди відкриття другого курсу для радієвих репортерів, який уладжувано у Римі, італійським радіофонічним товариством ЕІАР, міністер народньої культури виголосив вступну промову з приводу розвитку італійського радія. Він звернув передусім увагу на важність репортажевих авдицій та на відповідальність, яка лежить на справоздавцях, тому у доборі їх ставлять тепер великі вимоги. На 819 кандидатів, які вислали свої прохання, щоб прийняти їх на курс препегентів та радієвих справоздавців, прийняли всього 30 осіб. Міністр ствердив, що італійське радіо стало поважним політичним чинником. Крім того висловився проти безпідставної критики деяких абонентів, які не хотять зрозуміти, що радіо мусить служити без винятку всім громадянам держави, та що не можна жадати, щоб воно задовольняло бажання всіх радіослухачів. На думку міністра італійське радіо дає много можности слухачів віднайти у програмі відповідну для себе авдицію, коли поодинокі слухачі вміють її собі дібрати. Наприкінці міністр сказав, що Муссоліні зовсім вдоволений з діяльности італійського радіофонічного товариства ЕІАР.

КОНКУРС НА СЛОВА ПІСЕНЬОК.

Французька радіовисильня Пост-Парізієн відкрила конкурс на слова з означеною темою до мельодій двох відомих пісеньок, оголошених станцією. Призначено гроші нагороди за найкращі тексти. Найбільш вдалі пісеньки виконають перед мікрофоном радіовисильні, відомі співаки. Цей конкурс має великі виглядаи на успіх.

Біржа.

ГРОШІ

Львів, 14. березня 1939.

Бельги бельг. 89·10—89·92, Доляри америк. 5·26·90—5·29·09, Доляри канад.— 5·23·00—5·28·00, Фльор. гол. 281·00—282·00, Франки франц. 14·01—14·11, Франки шв. 120·00—120·60, Фунти анг. 24·78—24·91 Гульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данські— 110·25—111·33, Корони норв. 124·45—125·17 Корони шведські 127·50—128·15, Лірм іт. 27·9—28·00, Марки фінляндські 10·70— 11·00, Марки нім. срібні 85·50—85·90.

Акції.

Банк Польський 120·50, Цукор 44·25— 42·00, Вугіль 43·25—41·00, Ліліпоп 96·50— 95·25, Моджеів 23·25—23·00, Островець 83·00—83·50, Стараховичі 63·50—62·00, Жирардів 67·25—67·00.

Папери.

4 і пів внутрішня 68·00—67·50, 3 інвест. 1 ем 97·25, серія 101·00—00·00, 2 ем. 97·00 серія 00·00—101·00, 5 конверсійна 68·50 5 колійова 68·00—67·75, 4 прем. дол. 44·00 4 консолідаційна 68·25—68·12.

Тенденція неодностайна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 14. березня 1939.

1 кг. масла дес.	3.35
1 кг. масла бочк.	3.40
1 л. молока	сот. 17—18
1 шт. яйця	—.90

Тенденція на масло і яйця знижкова, на молоко вдержана.

Подяка.

З волі Всевишнього відійшла від нас 1. березня п. р. наша найдорожча Мама й Бабуня МАРІЯ з СКОБЕЛЬСЬКИХ ЛОПУШАНСЬКА. Прибиті тяжким горем почуваємося цією дорогою зложити щиру подяку передовсім о. Деканові В. Кушовському за глибокі прощальні слова при виносі тіла, о. Деканові О. Тустановичеві за сердечну промову над гробом отцям І. Солтикевичеві, сотр. у Бутелті Вижній і о. І. Лопатькові, сотр. у Комарниках за участь у похоронах і всім прочим, які причинилися до звеличання цього сумного обряду.

Діти, внуки й правнуки.

Подяка.

Виділ II. Філії Краєвого Товариства Охорони дітей й опіки над молоддю у Львові складає сердечну подяку ВП. Пані проф. Галі Левицькій за ласкавий виступ на концерті української жіночої Ремісничо-Промислової Бурси і за жертвування належного гонорару на Бурсу.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Філії „Союзу Українок-Емігранток" у Львові відбудуться 26. березня 1939 р. (в неділю) в домівці „Народнього Мистецтва", Ринок 29 зі звичайним порядком нарад. Початок год. 17. Коли не збереться кворум, Загальні Збори відбудуться при всякій кількости в год. 18. на тому самому місці.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": **на Інвалідів** Роман Равлюк, Білгород зол. 4.—, **на Рідну Школу** Микола Осідач зол. 5.—; о. канонік Лопатинський зол. 4.—; **найбіднішим** Союз Українок Варшава, зол. 8.—; **на Рідну Школу** Йосифа Бродович Городок Ягайлонський зол. 5.—, Володимир Місечко Люблин.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства Охорони Воєнних Могил у Львові

відбудуться в суботу 25. березня 1939 року в домівці „Молодої Громади" вул. Костюшка 1 а, І. пов. год. 17.

Порядок нарад:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання і приняття протоколу з послідних Загальних Зборів.
3) Звіти секретаря і скарбника.
4) Звіт Ревізійної Комісії та абсолюторія для попередньої Ради.
5) Вибір голови, 9 членів, 3 заступників Ради і 3 членів ревізійної комісії.
6) Внески й запити.

Якщо в означеній годині не зберуться приписана статутом скількість членів то в год. 18. відбудуться Загальні Збори, що на основі § 14. статуту рішають правосильно без огляду на скількість присутніх.

Головна Рада Тов. Охор. Воєн. Могил у Львові.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10